

ილორი

E-mail: r.jalagania@mail.ru

E-mail: roland.jalagania@mail.ru

№346 (405) 13-20 იანვარი 2016 სახალხო მოძრაობა „სამებროს“ ორბანო 30 თეთრი

სირსხვილი ის კი არ არის, რომ მებრულად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიხით მებრული ენა – აკაკი შანიძე

სახალხო მოძრაობა “სამებროსი” და გახუთი “ილორი” გათიქავენ მობას და ახალ – 2016 წელს!

იგორ კეკელია:
ედუარდ აიკვალდის
სამობზაურო ჩანაწერებში
დაცული ცნობები
სამებროს შესახებ

ვახუშტის რუკებისა და ნაშრომის მიხედვით “ციხე ჭაქვითი და სასახლე დადიანისა” მდებარეობს ხორგისწყლის (აღბათ ხობისწყლის) აღმოსავლეთით, მაგრამ ეს შეცდომაა, და როგორც თ. ბერაძე აღნიშნავს, აღნიშნული პუნქტი მდებარეობს ჭანისწყლის მარჯვენა ნაპირზე **გვ.3**

გვ.2

აფხაზური მეღია – საიდუმლოს არავისთვის წარმოადგენს, რომ აფხაზები სამკურნალოდ საქართველოში ჩაღიან

“წათრიე ჩემი ძველნიდან!” – სააკაშვილს უკრაინის შს მინისტრმა ფულის ჭიქა ესროლა **გვ.4**

**მალხაზ გრიგოლია —
ქაშობრიობის
პირველი ენა**
უნდა ითქვას, რომ ბაბილონის გოდოლის წინანდელ, ერთიანი ენის პირდაპირ ნათესავ მეგრულ-ლაზურ ენას არ შეიძლება მოეპოვებოდეს ბარბაროზები, რადგანაც ყველა სიტყვა ღვთისაგან შექმნილ პირველი ენისგან გამომდინარეობს. **გვ.10**

**კონსტანტინე
კაკანელი
(ჭანბურაია)**

დიდ ფეოდალებსა და რაინდებში რუსთაველი ხედავს მემკვიდრეობის გმირულ განსახიერებას მაღალი მორალისა და სილამაზის დასრულებულ სახეებს, აზროვნების გაშლილ ჰორიზონტს: **გვ.7**

გვ.6

**ზურაბ
კვარაცხელია —
ჩემი
სასიკვდილო
აბონია 1991 წლის
22 დეკემბერს
დაიწყო...**

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

აფხაზური მედია — საიღუმელოს არაპოსტვის წარმოადგენს, რომ აფხაზები სამკურნალოდ საქართველოში ჩადიან

აფხაზური საიტი sukhum-moscow.ru აფხაზეთიდან საქართველოს ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე სამკურნალოდ ჩამოსვლასთან დაკავშირებით სტატიას აქვეყნებს, რომლის სათაურია: “აფხაზების მკურნალობა საქართველოში: პოლიტიკა თუ ქველმოქმედება?”

როგორც სტატიის ავტორი აღნიშნავს, საიდუმლო არავისთვის წარმოადგენს, რომ აფხაზები სამკურნალოდ საქართველოში ჩადიან, მაგრამ ბოლო დროს ამ საკითხზე უფრო დიად საუბრობენ.

“ჩვენ გეცადეთ გაგვერკვია, თუ რა აიძულებს ჩვენს მოქალაქეებს წავიდნენ სამკურნალოდ თბილისში და რა უფრო მნიშვნელოვანია მათთვის — სიცოცხლე თუ პრინციპები.

აფხაზების მკურნალობა საქართველოში გარკვეულწილად ტაბუირებული თემაა ჩვენს ქვეყანაში. თუმცა, ერთი რამ ნათელია, დღეს საქართველოს სამედიცინო მომსახურებით ჩვენი ქვეყნის ასობით მოქალაქე სარგებლობს.

ცოტა ხნის წინ სოციალურ ქსელში გამოქვეყნდა პოსტი, რომელშიც აფხაზეთის მოქალაქე მადლობას უხდის ქართველ ექიმებს და ყველას, ვინც მისი უახლოესი ნათესავის გადარჩენაში დაეხმარა.

იშვიათია, რომ საქართველოს სამედიცინო მომსახურების მიღების შემდეგ კმაყოფილება ვინმემ დიად დააფიქსიროს, რადგან ჩვენი ქვეყნის საზოგადოებრივი აზრი მკაცრად განსჯის მსგავს საკითხებს. თუმცა, ის, რომ ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეების დიდი ნაწილი მიმართავს საქართველოს სამედიცინო მომსახურებას — ეს რეალობაა. ამ პრობლემას ორი განმარტება შეიძლება მივყავ: წმინდა ჰუმანური ან პოლიტიკური. ამ ყველაფრის საწყისი კი არის ჩვენი ქვეყანაში ეროვნული სამედიცინო მომსახურების კრიტიკულად არადაამაყოფილებელი მდგომარეობა.

ჩვენი ექიმების აზრით, აფხაზეთის ჯანდაცვას არ შეუძლია შესთავაზოს ხალხს ბევრი ისეთი სამედიცინო მომსახურება, რომელიც არსებობს საქართველოში”, — ნათქვამია სტატიაში.

“გვერწილად აფხაზეთის მოქალაქეების საქართველოში მკურნალობა დაკავშირებულია ეროვნული ჯანდაცვის უნდობლობასთან, რომელმაც დაიმკვიდრა ჩვენს საზოგადოებაში. მეორე — სამედიცინო აღჭურვილობის სიმწირე, რომელთა ფლობა შეიძლება ითქვას არალოგიკურიცაა, მათი მაღალი ფასისა და ჩვენი ქვეყნის მასშტაბის სიმცირიდან გამომდინარე. შესაბამისად ჩვენი მოქალაქე დგება არჩევანის წინაშე — სამკურნალოდ წავიდეს რუსეთში თუ საქართველოში. საქართველო ქნის იმ პირობებს, რომ აფხაზეთის მოქალაქე ჩავიდეს მათთან და იმკურნალოს უფასოდ. აფხაზეთს ჰყავს კვალიფიციური ექიმები, პრობლემა კვალიფიციის ხარისხში არ არის, მაგრამ თუ აფხაზი ექიმები ვერ კურნავენ პაციენტს, მათ არ

აქვთ შესაძლებლობა გაგზავნონ იგი რუსეთში, რადგან არ გვაქვს შესაბამისი ხელშეკრულება. ასე რომ, ადამიანები მიდიან იქ, სადაც იციან, რომ დაეხმარებიან. ასევე პრობლემაა ის, რომ გარკვეულ დარგებში ჩვენ სპეციალისტები არც გვაყავს. კარდიოქირურგია, ბავშვთა ქირურგიის რამდენიმე მიმართულება, ალერგოლოგია, ინფექციონისტი და სხვა. საქმე, რა თქმა უნდა, არ არის მხოლოდ ქართველი ექიმების პროფესიონალიზმის განსაკუთრებით მაღალ ხარისხში. ჩვენები საქართველოში მიდიან საჭიროების გამო, განსაკუთრებით თუ საქმე ეხება ონკოლოგიას, უბედური შემთხვევების შემდგომ პოლიტრავმებს და ინფექციურ დაავადებებს, ასევე აიშ ინფექციის და C-ჰეპატიტს”, — აცხადებს რესპუბლიკური საავადმყოფოს ექიმი რუსლან სმირი.

საქართველოს სამედიცინო მომსახურებით მოსარგებლე აფხაზებიც აცხადებენ, რომ შეუძლებელია ჩვენს ქვეყანაში სამედიცინო მომსახურების მიღება მრავალი მიმართულებით, მაგრამ არ ღირს ამ საკითხის პოლიტიზირება.

“მე წავიდე სამკურნალოდ საქართველოში გინეკოლოგიური პრობლემის გამო. აფხაზეთში არ გვაყავს ისეთი გინეკოლოგები, რომლებიც გინეკოლოგიურ ოპერაციას გამოეკეთებდნენ. საქართველოში მყავს ნათესავები, რომელთა დახმარებით მოხვდი ამ პროგრამაში. მე დამაწვინეს კერძო კლინიკაში. ეს ძალიან კარგი კლინიკაა და კარგი ექიმები ჰყავს. იქ ასეა, თუ აფხაზეთიდან ხარ, ავტომატურად საუკეთესო კლინიკაში განთავსებენ. არაფერს შემოუთავაზებია დახმარების სანაცვლოდ მიმელო საქართველოს მოქალაქეობა — ეს სისულელეა. ერთადერთი, რაც აღნიშნეს ქართველმა ექიმებმა, არის ის, რომ საქართველოში აფხაზეთიდან ბევრი ადამიანი მიდის სამკურნალოდ. მე არ ვნანობ, რომ ჩავიდე საქართველოში, რადგან უპრობლემოდ ჩამიტარეს ოპერაცია და ეს საერთოდ არ ნიშნავს, რომ სამშობლოს ვუღალატე”, — განაცხადა აფხაზეთის მოქალაქე, რომელიც გვთხოვა არ დაგვეკონკრეტებინა მისი ვინაობა.

“ედუარდ შევარდნაძის მმართველობის დროს, აფხაზეთიდან საქართველოში სამკურნალოდ ცოტა ადამიანი მიდიოდა. საქართველოში აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის მკურნალობის იდეის ავტორად შეიძლება ჩაითვალოს მიხეილ სააკაშვილი. მაგრამ, მისი მმართველობის დროს პროგრამა პოლიტიზირებული იყო. პროგრამით მოსარგებლებს უნდა მიეღოთ საქართველოს მოქალაქეობა, ან, როგორც მინიმუმ, მიეღოთ ისეთი დოკუმენტები — მაგალითად დაზღვევა — რომელშიც მითითებული იყო საქართველოს მოქალაქეობა. და ეს ყველაფერი არ არის, სამკურნალოდ ჩასული აფხაზეთის მოქალაქეები საავადმყოფოს დერეფანში შეეჩებოდნენ სატელევიზიო გადაცემების გადამღებ ჯგუფებს, რომლებიც ამზადებდნენ მათზე სიუჟეტს. ერთი სიტყვით ეს კი იყო დახ-

მარება, მაგრამ უმეტესწილად ეს იყო პიარი და წმინდა წყლის პოლიტიკა.

ახლა ყველაფერი უფრო მარტივია. დღეს, აფხაზების საქართველოში მკურნალობა არის წმინდად პიარი და არა “პოლიტიკური პროექტი”. არაფერს გაიძულებს მოქალაქეობის მიღებას, თუმცა ისევ შეუძლიათ მივიღონ უფასოდ, თან საუკეთესო ადგილას. ახლა ეს ყველაფერი პიარი აღარ არის, მაგრამ პოლიტიკური მნიშვნელობა, რა თქმა უნდა, კვლავ აქვს.

ასეთი დასკვნა შეიძლება გაკეთდეს თუ ავიღებთ, მაგალითად, გალის მოსახლეობის მაგალითს, რომელთა უმეტესობას აქვს საქართველოს მოქალაქეობა, მაგრამ არ შეუძლიათ ისარგებლონ მკურნალობის პროგრამის ფარგლებში. გარდა ამისა, ჩვენ ვფლობთ ინფორმაციას, რომ საქართველოს კლინიკებში ყოველგვარი სირთულის გარეშე იღებენ როგორც აფხაზეთის მოქალაქეებს, — აღნიშნულია სტატიაში.

“გალის მედიკოსებს არ მკურნალობენ ამ პროგრამით, რადგან ისინი არიან ქართველები და არიან საქართველოს მოქალაქეები. საქართველოში არის ფასდაკლება სამედიცინო მომსახურებაზე, რომელიც შეუძლიათ ისარგებლონ გალის მაცხოვრებლებს. ექიმთან საჭირო ვიზიტზე შეუძლიათ ფასდაკლებით განახორციელონ. გალიდან თბილისამდე გზა 120 კილომ (56 დოლარი) ღირს, გარდა ამისა ყველაფერში გვიწევს თანხის გადახდა, რადგან არსებობს საპირისპირო პროცესიც — გალიდან სამკურნალოდ სოხუმში მიდიან ის ადამიანები, ვისაც აქვს აფხაზეთში შესვლისთვის საჭირო დოკუმენტები”, — აცხადებს გალის რაიონის მცხოვრები.

“პოლიტიკური ქვეტექსტი არსებობს, თუ გადავხედავთ და გადავანალიზებთ ამ პროგრამის განვითარების პროცესს. 2016 წელს, თუ ყველაფერი წარმატებით დასრულდება, ზუგდიდის რაიონის სოფელ რუხში, ზუსტად აფხაზეთის საზღვართან, დასრულდება თანამედროვე, მრავალპროფილური, 220 საწოლზე გათვლილი საავადმყოფო. იქვე შენდება 3 ვარსკვლავიანი სასტუმრო პაციენტის თანხმებით პირებისთვის. აქ იმუშავენ საუკეთესო გამოცდილების მქონე ექიმები, რომლებიც ახლაც გალიან პროფესიულ გადაზიდვას ევროპაში, რუსეთსა და ისრაელში. იგეგმება, რომ მკურნალობა აფხაზეთის მოქალაქეებისთვის იქნება უფასო. ქართული მასმედიის საშუალებით გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, საუბარი სწორედ ეთნიკურ აფხაზებს ეხებოდა. მშენებლობას ახორციელებს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო. პროექტის ღირებულება 20 მლნ დოლარამდეა. დასაქმდება 600-მდე ადამიანი. სიმბოლურია, რომ საბჭოურ პერიოდში სწორედ რუხში ტარდებოდა ქართულ-აფხაზური მეგობრობისადმი მიძღვნილი ფესტივალები. ახლა მეგობრობის სიმბოლურ დატვირთვას სამედიცინო ცენტრი მიიღებს.

აფხაზეთის მოქალაქეების სამკურნალოდ მასობრივ ჩასვლას საქართველოში, მითუმეტეს ომის პირობებში, მკაცრი რეგირება მოჰყვა საზოგადოების მხრიდან, რამაც ხელისუფლება აიძულა გაემკაცრებინა აფხაზეთისა და საქართველოს საზღვრის კვეთის პირობები. მიღებული ზომების ეფექტურობა საუკეთესოა. უბრუნდეს ყოველსა იმით, რომ განსაკუთრებული შემთხვევების დროს, ხშირად აფხაზ ექიმებს ესაჭიროებათ დახმარება ქართველი კოლეგებისგან, მაგალითად როცა ზუგდიდის სოხუმში ხდება რეანომობილის გაგზავნა პაციენტის გადასაცემად. მეორე — საქართველოში მოხვედრა ადვილია — საჭიროა, საიდანაც ბათუმშიც და ფოთშიც ჩასვლა შესაძლებელია საზღვაო ტრასპორტით”, — წერს სტატიის ავტორი. “პრობლემა ისაა, რომ პაციენტს შესაძლოა ესაჭიროებოდეს განსაკუთრებული მომსახურება, რაც არც თუ იშვიათია. ის

რომ განეკურნოს, ახალი საავადმყოფო უნდა ავაშენოთ, თუმცა პრობლემა მხოლოდ აღჭურვილობაში არ არის. ჩვენ არ გვაქვს რენტგენის აპარატი, რომელსაც შეუძლია დაადგინოს ლეიკოზი და იმისთვის, რომ აღნიშნული დიაგნოზით პაციენტები მოათავსო საავადმყოფოში, საჭიროა ცალკე კონკრეტულად მათთვის ააშენო კლინიკა. ჩემს პრაქტიკაში იყო შემთხვევა, როცა უნდა ამომეღო ნაღვლის ბუშტიდან კენჭები, რომლებიც გადასული იყო მილებში. უკვე მილებში გადასული კენჭის ამოღება ჩვენ ვერ შეგვძლიოდა და ამიტომ იძულებული გახვდით პაციენტი რუსეთში გაგვეზავნა”, — აცხადებს ქირურგი რუსლან სმირი.

“პრობლემის ნაწილის მოგვარება შესაძლებელი იქნება, თუ აფხაზეთისა და რუსეთის ჯანდაცვის სისტემების ურთიერთთანამშრომლობა დარეგულირდება ფორმალური სახით და პაციენტს შეეძლება მიიღოს საჭირო მომსახურება. მაგრამ, მთლიანობაში, ეს ვერ შეძლებს კონკურენცია გაუწიოს ქართულ მედიცინას და ამან საბოლოო ჯამში იქონიოს კონკრეტული პოლიტიკური ასახვა.

ადამიანთა წრე, რომლებიც საქართველოში გადაარჩინეს, ფართოვდება. ამის გამო მათი ახლობლებიც, ნათესავებიც საკმაოდ ლოიალური და დადებითი შეხედულებების მქონე ხდებიან ამ ქვეყნის ხალხის მიმართ. ამაში არაფერი იქნებოდა ცვლილება, თვით საქართველოში აფხაზეთის რომ აღიქვამდნენ, როგორც მეზობელს, რომელთანაც აუცილებელია ნორმალური ურთიერთობის დამყარება, მაგრამ, თუ გაერთიანდებიან შორსმდებარე პოლიტიკურ ცენტრებს და ჩვენი ქვეყნის საქართველოსთან ინტეგრაციას, ეს შორეული პერსპექტივაა.

მეორე მხრივ, ჩვენი ქვეყანა უკვე შედგება, როგორც პოლიტიკურ-იდეოლოგიური კომპლექსი დაფუძნებული თვითიდენტიფიკაციაზე, რაც ხელისუფლების უდავო ღირებულებას წარმოადგენს. სწორედ ამიტომ, უნდობლობა იმ ადამიანების მიმართ, რომლებიც ამა თუ იმ მიზეზით მიდიან საქართველოში და მათი პატრიოტიზმის ეჭვქვეშ დაყენება, არის ცნობიერებაში ღრმად დაღეპილი კომპლექსი წარსული ეპოქიდან.

არსებობს საკითხის მესამე მხარეც. ჩვენ ვცხოვრობთ ადამიანური რესურსების შეუზღუდავ ეპოქაში. ადამიანებს აქვთ შესაძლებლობა თავად აირჩიონ მათთვის სასურველი გარემო, საცხოვრებელი ადგილი. წავიდნენ იქ, სადაც უკეთესი პროდუქტია, სადაც მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურებაა და სადაც შესაძლებელია იშრომონ და მეტი გამოიმუშაონ. ქვეყნები ერთმანეთს უწევენ კონკურენციას ადამიანური კაპიტალის გამო. დღეს ჩვენს წინაშეა ქვეყანა, რომელსაც სურს იყოს მიმზიდველი აფხაზეთის მოქალაქეებისთვის. საქართველოში არ არის ისეთი ეკონომიკა, რომელსაც შეუძლია შექმნას განვითარების ცენტრი, მიიზიდოს შრომითი რესურსები აფხაზეთიდან. ამ ქვეყანას არ აქვს შესაძლებლობა შექმნას აფხაზეთისთვის მიმზიდველი გარემო, მაგრამ იქ, სადაც ქართველებს შეუძლიათ, იგებენ ამ ბრძოლას სიცოცხლის მაღალი ხარისხისთვის.

დღეს პრობლემა არ არის ის, რომ ხალხი იქ სამკურნალოდ მიდის. პრობლემა ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლების მუდმივ კომპლექსია. ჩვენ დავკარგავთ ადამიანურ რესურსებს და არ არის აუცილებელი, რომ ქვეყანა სადაც ხალხი წავა იყოს საქართველო. ძალიან ბევრი ადამიანი თავისი ცხოვრების სამომავლო გეგმებს უკავშირებს რუსეთს და სხვა ქვეყნებს. სანამ ჩვენთან არ დაიწყება ნამდვილი განვითარება, ჩვენ ყოველთვის წავაგებთ ბრძოლას ჩვენი მომავლისთვის”, — აცხადებს სტატიის ავტორი სტელა ადელიძე.

აღნიშნული სტატიის ქართული თარგმანი საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ გაავრცელა.

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

ელჟარდ აიკვალდის სამოგზაურო ჩანაწერებში დაცული ცნობები სამეგრელოს შესახებ

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

სალხინოდან რამდენიმე საათის შემდეგ ეგვიპტის მგზავრობის შემდეგ აიკვალდი სწვევია კირქვიანი მთის წვერზე აღმართულ წაქვიშის ციხეს. ესაა თანამედროვე ჭაქვინჯის ციხე. „ის არც განსაკუთრებით დიდია და არც ძალიან ძველი. გალავანზე შეინიშნება რამდენიმე პატარა კოშკი, ალბათ ჯარისკაცებისთვის სათოფურებად (ამბრაზურებად). ციხეში არის ეკლესია, რომელიც ვერ ვხედავ, რადგან შეიგნო არ შემიშვეს დადიანის საგანგებო ნებართვის უქონლობის გამო, რაც საამისოდ აუცილებელი ყოფილა. მცველებს უმკაცრესად ჰქონდათ ნებართვა, მისი ნებართვის გარეშე არავინ გაეტარებინათ. თუმცა სამხედრო მეციხოვნე რაზმი არ დგას, მაგრამ რამდენიმე ხარბაზანი კი არის ციხეში. ციხისაგან 60 ბიჯის მოშორებით შიშველ მოედანზე იდგა ერთადერთი კოშკი, რომლის შესახებაც მოთხრობს, რომ მას ციხესთან ჰქონდა მიწიქვეშა დამაკავშირებელი გვირაბი. ერთ-ერთმა უწინდელმა მბრძანებელმა ეს ციხე ააშენა თურქების წინააღმდეგ“ (იქვე, 184).

ვახუშტის რუკებისა და ნაშრომის მიხედვით „ციხე ჭაქვითი და სასახლე დადიანისა“ მდებარეობს სორგისწყლის (ალბათ ხობისწყლის) აღმოსავლეთით, მაგრამ ეს შეცდომაა, და როგორც თ. ბერაძე აღნიშნავს, აღნიშნული პუნქტი მდებარეობს ჭანისწყლის მარჯვენა ნაპირზე (ბერაძე თ., ვახუშტი ბაგრატიონი და ოდიშის ისტორიული გეოგრაფიის საკითხები. „საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული“. ტ. IV, თბილისი, 1978, 58).

ვახუშტის თვით ციხის სახელწოდებაც განსხვავებული ფორმით აქვს მოცემული. უფრო ადრინდელ, ლევან II დადიანის 1640 წლის დათარიღებულ წმ. ნიკოლოზის ხატის წარწერაში დასახელებულია „ჭაქვინჯის“, ხოლო მარტვილის ღვთისმშობლის ხატის წარწერაში — „ჭაქვიჯის“ ფორმით. ივანე ჯავახიშვილის მიერ შედგენილ საქართველოს ისტორიულ რუკაზე აღნიშნულია „ჭაქვიჯი“. ნ. დადიანი რამდენჯერმე ასახელებს ტოპონიმ „ჭაქვიჯს“. მოგვაქვს საილუსტრაციო მასალა „ქართულთ ცხოვრებიდან“: „ხოლო ოდიში იყო ციხე ჭაქვითისა, გამაგრებული მხედრის პეტრე ბეგანის ძისაგან...“; „დროსა ამას განურისხდა დადიანი ლეონ შარვაშიძეს ბეჟანს და შეიპყრა და პატიმარ ჰყო ციხესა შინა ჭაქვიჯისასა...“; „შემდგომად წარუსვლინა დედისა თვისისა მთავარმან ჩვენმან ლეონ დადიანმან მოიყვანა მეუღლედ ზურაბ წერეთლის ასული მართა და ჰქმნა დიდი და სახელოვანი ქორწილი ჭაქვიჯს“ (დადიანი ნ., ქართული ცხოვრება, 236). XVIII საუკუნის გერმანელი მეცნიერი და მოგზაური იოჰან ანტონ გიულდენშტედტი ოდიშში მიუთითებს ჭაქვინჯის ციხეს (გიულდენშტედტის მოგზაურობა საქართველოში, 1962, 188, 199, 325).

გადავხედოთ ვახუშტის შემდგომდროინდელ XIX საუკუნის სარქივო მასალებსაც. სამეგრელოს ეპარქიის 1838 და 1846 წლების სტატისტიკურ აღწერილობაში დასახელებულია ჭაქვინჯის წმ. გიორგის ეკლესია. 1864 წლის სარქივო დოკუმენტში (ფორდი 489, აღწ. 6, საქმე №1724) მოიხსენიება ჭაქვინჯის წმ. გიორგის ეკლესიის მდებარეობა დიანოზ შელია და მედავითნე („პრინციპი“) გიორგი შელია; ასევე წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის მდებარეობა რომანოზ შენგელია და მედავითნე ათანაჟ ანთოვავა (ჭითანავა და ეკლესიები და თავდაცვითი ნაგებობები სამეგრელოში (უძველესი დროიდან დღემდე), თბილისი, 2010, 60, 61, 71).

ამჟამინდელ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში, ჭანისწყლის მარჯვენა მხარეს, ზუგდიდიდან 16 კმ დაშორებით, ზ. დ. 130 მ სიმაღლეზე, ნარაზენისა და ჯიხაშკარის საერაპოლიტო შორის მდებარეობს ჭაქვინჯის ადმინისტრაციული ერთეული. ციხე აგებულია ჯიხაშკარის ტერიტორიაზე. საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფის ცნობარის მიხედვით აღნიშნული სოფლის ოფიციალური სახელწოდებაა ჯიხაშკარი, ხოლო თვით ციხესიმაგრე, რაც სოფლის ცენტრის დასავლეთით, მაღალ გორაზე დგას, ჯიხას სახელითაა ცნობილი.

წერილობით წყაროებში გვხვდება ტოპონიმის განსხვავებული ფორმაც — წაქვიში. კერძოდ, ლევან V დადიანის მიერ წაღწევის დეკანოზ ნიკოლოზ თვალთვალისათვის ბოძებულ წყალობის წიგნში

კითხულობთ: „ამისი მოწმე წაქვიშის ციხის და მისი შემავალის, თქვენი მოურავი მხეიძე პეტრე“ (ქუთაისის მუხეუმი, საბ. №1503).

პ. ცხადაიას მსჯელობით, ახლანდელ ჭაქვინჯის უწინდელი სახელი ჭაქვინჯი იყო, ხოლო ჭაქვინჯი უფრო ჯიხაშკარს ერქვა (ცხადაია პ., სამეგრელოს გეოგრაფიული სახელწოდებანი, II, ზუგდიდის რაიონი. თბილისი, 2007, 352).

პროფ. შ. მესხია ვარაუდობდა, რომ ჭაქვინჯი უნდა ყოფილიყო ეგრისის მმართველის — ქუჯის ციხე-სიმაგრე. ქუჯის ჯიხას ანუ ჯიხა-ქუჯის „ჭაქვინჯად“ გადაქცევა სახეობით შესაძლებელია, მაგრამ მკვლევრები საბოლოო და გადამწყვეტი დასკვნის გაკეთებისგან თავს იკავებდნენ, ვინაიდან ასეთი დასკვნა ციხის ნაშთების საფუძვლიან არქეოლოგიურ შესწავლაზე უნდა ყოფილიყო დამყარებული (პაპკორია მ., ვიციტობელი კულტურის ძეგლებს. თბილისი, 1975, 33).

სოფლის სახელწოდება ჭაქვინჯის ფორმით არაერთხელ გვხვდება ხალხურ ზეპირსიტყვიერებაშიც (სამუშაო კ. ქართული ხალხური პოეზიის მასალები. მეგრული ნიმუშები. თბილისი, 1971, 18, 19, 65, 74; სამუშაო კ. ქართული ხალხური პოეზიის საკითხები. მეგრული ნიმუშები. თბილისი, 1979, 155).

ტოპონიმ „ჭაქვიჯის“ ეტიმოლოგია გარკვეული არაა. ა. ქობალიას „მეგრულ ლექსიკონში“ მოცემულია შემდეგი მნიშვნელობები: „ჭაქვინჯი ჭის ფსკერი; ზოგან განმარტავენ როგორც ჭანთა ნაფშარს, ჭანთა ქვედა ციხეს“ (ქობალია ა., მეგრული ლექსიკონი, თბილისი, 2010, 707). ნიშანდობლივია ის გარემოებაც, რომ სიტყვა ქვინჯი ფიგურირებს სამეგრელოში ნაწერილ რამდენიმე ტოპონიმში. მაგალითად, ქვაბი(ქვინჯი) — ფერდობი სახნავით, აბაშის მარჯვენა ნაპირზე (ბობოთი). ქვაბი იგივეა, რაც მღვიმე, გამოქვაბული; ქვაბქვინჯი „მღვიმის (გამოქვაბულის) ძირი“ მეტაფორულად აღნიშნავს ჩავარდნილ-მარტვალს ადგილს (კეკელია ი., მარტვალის რჩეული გეოგრაფიული სახელწოდებანი, 62). საყურადღებოა ტოპონიმ „ქვიჯი“ დადასტურებაც, ასე ეწოდება ხევსა და დღეს სოფ. ქვაითში, რაც მარჯვნიდან შეერთვის ნოდას, საკრესთან. ქვიჯი მეტაფორულად ოროგრაფიული ნომენია და როდინივით (მეგრ. ქვიჯა, ქვიჯე) ჩაღრმავებულ ადგილს ნიშნავს. ქვინჯა, ქვინჯე, ქვინჯი გადატ. იგივეა, რაც ძირი, ფსკერი (იქვე).

ჭაქვინჯის ციხე-სიმაგრე მატერიალური კულტურის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ძეგლია. ოდიშის საერისთავოში ჭაქვინჯის ციხე გამორჩეული იყო თავისი სიდიდითა და ძლიერებით. გამოთქმულია მოსაზრება, რომ სწორედ ეს პუნქტი წარმოადგენდა საერისთავოს ცენტრს (ბერაძე თ., ოდიშის პოლიტიკური გეოგრაფიიდან. „საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული“. ტ. III, თბილისი, 1967, 141). ციხის არქეოლოგიურ შესწავლას გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან აწარმოებდა საქართველოს სახელმწიფო მუხეუმის სამეცნიერო ექსპედიცია, პროფ. პარმენ ზაქარაიას ხელმძღვანელობით. აღმოჩენილი ნივთიერების ბუთებში აქ დასტურდება მშენებლობის სამი ფენა: III-IV სს., დაახლ. VIII-IX სს. და XVI-XVIII სს. მშენებელს ციხის ასაშენებლად მოხერხებული ადგილი შეურჩევია. ესაა საკმაოდ მაღალი მთა ჭანისწყლის მარჯვენა მხარეს, საიდანაც თვალწინ იშლება ოდიშის დაბლობი და ზღვისპირეთი. მაშასადამე, აიკვალდის ცნობა, რომ ეს ციხე მისმა ერთ-ერთმა მფლობელმა უწინ თურქების წინააღმდეგ საბრძოლველად ააგო, დაზუსტებას საჭიროებს: ციხე თურქობამდე ბევრად ადრე, ადრეულ შუა საუკუნეებშიც მოქმედი ყოფილა.

მთის მაღალ წვერზე აგებული და გრძელი ელიფსის ფორმის ციტადელთან მისასვლელი გზა ადრე დასავლეთიდან ყოფილა, ამჟამად კი აღმოსავლეთიდან უვლის. კედლები ირეგულარული გეგმისაა. რელიეფის თავისებურების შესაფერისად განლაგებული კოშკები მრავალჯერ დაწვრილნი და აღუდგენიათ. ციხის ადვილად მისადგომი ჩრდილოეთი მხარე სამი კოშკითაა გამაგრებული. ეგრისის სამეფოს ძლიერების პერიოდის კოშკების თვლით კვადრებით აგებული ქვედა ნაწილი ყრუა, რაზეც მოგვიანებით სხვადასხვა დროს სამი სართული დაუშენებიათ. ერთი კოშკი

მოგვიანებით დაუდგამთ აღმოსავლეთითაც.

ციხის პირველი ფენა — IV-V სს. ოთხკუთხა გალავნის ნაშთები არქეოლოგებმა გამოავლინეს სწორედ ჩრდილოეთი მდგარი კოშკებიდან განაპირას. მოგვიანებით ციტადელის შიგნით ორსართულიანი პალატი და სასახლეც აუგიათ. ციხის დიდი მასშტაბით გადაკეთება XIII-XIV საუკუნეთა მიჯნას უკავშირდება. ესაა მტრის მიერ მიყენებული დიდი ნგრევის შემდეგ აღდგენითი სამუშაოები, რაც გამოიხატა აღმოსავლეთის კოშკისა და ჩრდილოეთის სამი კოშკიდან შუაში მდგარი კოშკის ხელახალ აშენებაში. ამხვე ხაზზე მდგარი განაპირა კოშკებისათვის დაუშენებიათ ახალი სართულები სფინქსის სალოდევით. იმავე ეპოქით თარიღდება დარბაზული ეკლესია, რაც ფართის გათვალისწინებით გარნიზონისთვის უნდა ყოფილიყო განკუთვნილი. მას დასავლეთით სათავის აქვს. ამ უკანასკნელის ქვეშ გამართული აკლდამა კი ეკლესიის ამგებობისა და მისი ოჯახის წევრთათვის უნდა ყოფილიყო განკუთვნილი. სამხრეთი და დასავლეთი კედლების თაღების სისტემითა და დეტალებით ეკლესია XIII-XIV სს-თა მიჯნით უნდა დათარიღდეს.

XV-XVI სს-თა მიჯნაზე ციხის მასშტაბი ბევრად გაუზრდიათ და ციტადელის ჩრდილოეთით ახალი ციხე აუგიათ. ციტადელის კედლებს საბრძოლო ბილიკები მიუყვებოდა, რისი ნაშთებიც დღესაც შემორჩევა. ციტადელი ქვედა ციხის რამდენიმე სართულიან კოშკს გვირაბით უკავშირდებოდა. ქვედა ციხის გალავნის კედლები პირწინდელაა დანგრეული.

ვახუშტის ცნობა, რომ ჭაქვინჯის ციხე „დიდნაშენი“ იყო, დასტურდება არქეოლოგიური გათხრებით. აქ გამოვლენილი პალატის ნაშთები, რაც თავის დროზე ორსართულიან კაპიტალურ შენობას წარმოადგენდა, მიუთითებს იმაზე, რომ გვიან შუა საუკუნეებში ჭაქვინჯი ციხე-დარბაზად ქცეულა (ზაქარაია პ., ლომოური ნ., ლექსინაძე ვ.-გვინიძე გ., ციხეგოგონი-ნოქალაქები. თბილისი, 1984, 54-56).

ჭაქვინჯის ციხესთან გამოივლიდა გზა, რაც სამეგრელოს ტოპონიმიაში „შქა სამარგალოშ შარას“ სახელითაა ცნობილი. დადიანების ამ ადგილას მკვიდრობაზე მიუთითებს ტოპონიმური მასალაც. მაგალითად, ერას ხეობის მარჯვენა ნაპირას, დობერას სერზე, ისტორიული ციხის მახლობლად, მდებარე მდებარე ბორცვს ნაღობორუს/დადიან ნაღობორუს ეძახიან, სადაც, გადმოცემით, მდგარა დადიანის სასახლე. ასევე ციხის მახლობლად, მდებარე მდებარე მინდორს ნაბუხარუ ეწოდება. სწორედ აქ, ამ სასახლეში მდებარეობდა დავით ლევანის ძე დადიანი. მოგვიანებით სასახლე დაურღვევიათ და ბუხრის ნაშთი დარჩენილა. ასევე ერწყარის, ჭანისწყლისა და წკვბიდალის შესართავთან, რაზეც ნაღობორუს ჭაქვინჯის მდებარე ბორცვს ნაღობორუს/დადიან ნაღობორუს ეწოდებს (ჯიხაშკარი). ასევე სოფლის ჩრდილოეთით, ალერტკარის საზღვართან მდებარე ტყეს სადალიო ტყე ერქვა. სამწუხაროდ, ამ ტოპონიმების დათარიღება ჯერჯერობით ვერ შეგვეძლია.

შემდეგი პუნქტი, რასაც ელჟარდ აიკვალდი ასახელებს, დადიანის საზღვრულ რეზიდენცია ზუგდიდია. მოგზაური გვაუწყებს, რომ დადიანებმა თავიანთი რეზიდენცია აქ ორივე საუკუნის წინ გადმოიტანეს და დასახლდნენ, თუმცა ახლა ეს სახლები მეტწილად დანგრეული იყო. ამჟამინდელმა დადიანმა ლევან გრიგოლის ძემ ერთი წლის წინ დაიწყო ქვის ძალზე მაღალ საფუძველს დაყრდნობილი ახალი მშენიერი სასახლის მშენებლობა. მშენებლები რუსი ჯარისკაცები არიან, რომელსაც დადიანი დღიურ საფასურს უხდის. ხის მთავარი შენობის გარდა აიკვალდი მთავრის ეზოში ასახელებს კიდევ რამდენიმე დამატებით ნაგებობას, რასაც ფლობენ დადიანის ამაღის წვერი თავადები (იქვე, 185).

ზუგდიდი გაშენებულია მდ. ჩხოუშის ორივე მხარეს, ოდიშის დაბლობზე, ზ. დ. 110 მ-ზე. ვახუშტი ბატონიშვილის ცნობით „...დიდს ველსა ზედა არს ზუგდიდი, სასახლე დადიანთა, დიდშენი და პალატებიანი, ზღუდრგოდანი“ (ვახუშტი, აღწერა სამეფოსა საქართველოსა, 778). სასახლის შესახებ ცნობებს გვაწვდის ვახუშტის წინამორბედი იტალიელი მისიონერი არ-

ქანჯელი ლამბერტი, რომელიც ოდიშში XVII ს. 30-40-იან წლებში ცხოვრობდა. „მთავარს ორმოცდაათზე მეტი სასახლე აქვს, — წერს ლამბერტი, — რომელთა შორის უმშვენიერესია ზუგდიდის სასახლე. იგი აგებულია საუცხოო ქვისაგან და შესანიშნავია, როგორც სილენი-სიგრიტო, ისე ფანჯრების, აივნების და ირანული მხატვრობის სიმშვენიერით“ (ლამბერტი ა., სამეგრელოს აღწერა, თბილისი, 2011, 55). მისიონერ დონ კრისტოფორო დე კასტელის ჩანახატის მიხედვით, რომელიც 1634 წლიდან მოღვაწეობდა სამეგრელოში, გვეჩვენებს შესაძლებლობა, რომ წარმოდგენა ვიქონიოთ ზუგდიდის დადიანისეული სასახლის გარეგულ იერსახეზე. ამ ჩანახატს დართული აქვს შემდეგი წარწერა: „მთავრის სასახლე სოფელ ზუგდიდში. სამეგრელოს მთავრის სახლი. ეს ნაგებობა ანუ სასახლე სამეგრელოს მეფის სოფელშია“ (კასტელი დონ კრისტოფორო, ცნობები და აღბობი საქართველოს შესახებ. ტექსტი თარგმნა, გამოკვლევა და კომენტარები დაურთო ბეჟან გიორგაძემ. თბილისი, 1976, 172, სურ. 445). ირკვევა, რომ ზუგდიდი სარეზიდენციო პუნქტად გადაქცეულა XVII საუკუნეში, კერძოდ, ლევან II დადიანის მთავრობის პერიოდში. ამის შესახებ გვაუწყებს ლამბერტის თანამედროვე დონ ჯუზეპე ჯუდინე მილანელი, თავის რელაციამში: „სამეგრელოს ქალაქი არ გააჩნია. აქაა მხოლოდ ერთი სასახლე, რომელიც დღევანდელი მთავრის ლევან დადიანის მიერაა აშენებული. ვინაიდან სასახლეს კარგი საძირკველი არ ჰქონდა, ამიტომ ნაწილობრივ ჩამოინგრა“ (მილანელი დონ ჯუზეპე ჯუდინე, წერილები საქართველოზე. იტალიური ტექსტი თარგმნა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები დაურთო ბეჟან გიორგაძემ. თბილისი, 1964, 84-85). ჯუდინე აქ სწორედ ზუგდიდის სასახლეს გულისხმობს.

დადიანის რეზიდენციაზე ცნობები დაცულია მოგვიანო ხანის წყაროებშიც. ფრანგი მოგზაურისა და ვაჭრის — ვიკ ფრანსუა გამბას სამოგზაურო ჩანაწერებში (XIX ს. 20-იანი წლები) ვკითხულობთ: „მთავარი დადიანი ზუგდიდში იმ სასახლეში ცხოვრობს, სადაც შარდენია ნაყოფი“ (გამბა ვიკ ფრანსუა, მოგზაურობა ამიერკავკასიაში, 114). ზუგდიდი მოუნახულეთა ცნობილ გერმანელ მეცნიერ-მოგზაურს — მორიც ვაგნერს, რომელიც გვაუწყებს, რომ ზუგდიდი ესაა ქვეყნის ძველი დედაქალაქი და ძველთაგანვე სამეგრელოს მფლობელთა მთავარი რეზიდენცია (მორიც ვაგნერი საქართველოს შესახებ. გერმანული ტექსტი თარგმნა, შესავალი, კომენტარები და საძიებლები დაურთო ვიკ გელაშვილმა. თბილისი, 2002, 142-143).

აიკვალდი ასახელებს ანაკლიის დანგრეულ ციხეს, როგორც დადიანის საკუთრებას. მისივე ცნობით, აღნიშნული ციხე ეკუთვნოდა სამეგრელოს მთავარ გიორგი დადიანს. 1779 წელს ანაკლიის ციხეს დაპატრონებია აფხაზეთის მთავარი ქელეშ ბეი შერვაშიძე, ხოლო მაშინდელი მმართველი მთავრის — გიორგის უფროსი ვაჟი და მემკვიდრე, მცირეწლოვანი ლევანი მძევლად აუყვანია. რუსეთის მთავრობამ ქელეშ ბეი აიძულა, რომ ახალგაზრდა მთავარი ტყვეობიდან გაეთავისუფლებინა (იქვე, 214). აიკვალდი გადმოგვცემს მის მდებარეობასაც: „რედუტ-კალედან ციტა ჩრდილოეთით, აქედან უფრო შორს, ვიდრე სამხრეთით ფოთია, ინგურზე ძვეს ანაკლია“ (იქვე, 211).

შავი ზღვის პირას, ენგურის შესართავის მარცხენა მხარეს, მდებარეობს ერთ-ერთი უძველესი დასახლებული პუნქტი ანაკლია. მასზე ცნობები დაუცავს აგრეთვე იაკობ რაინეგსს, რომელიც ამ დასახლებულ პუნქტს შეცდომით ენგურის მარჯვენა ნაპირზე მიუთითებს და აღნიშნავს: „...მდინარე ენგურის მარჯვენა ნაპირზე, მის შესართავთან, მდებარეობს ქალაქი და იქვე ციხე ანაკლია. ეს არის აფხაზეთის მთავრის ლევან შერვაშიძის რეზიდენცია. ციხის შიდა ფართობი სივრცით თოთხმეტი საფეინია, სიგანით — ცამეტი; მას შემოვლებული აქვს სამი საყენი სიმაღლისა და ხუთი ფუტი სისქის გალავანი. კარი ორნახევარი წყრთის სიმაღლის და ერთნახევარი წყრთის სიგანისა“ (რაინეგსი იაკობ, მოგზაურობა საქართველოში, 108).

იბორო კიკელია, ისტორიის დოქტორი (გაგრძელება შედეგ ნომერში)

გილოსავთი ასალ — 2016 წელს!

“წაეთრე ჩემი ძვენიდან!” – სააკაშვილს უკრაინის შსს მინისტრმა წყლის ჭიქა მსროლა

ოლგის გუბერნატორმა მიხეილ სააკაშვილმა უკრაინის შსს მინისტრი არსენ ავაკოვი არაფორმალური შეიარაღებული ფორმირებების კონტროლში დაადანაშაულა, რომელთაც, მისი თქმით, ავაკოვი კორუფციული შემოსავლებიდან აფინანსებს.

“მან თავს უფლება მისცა არა მხოლოდ უხამსად ელაპარაკა ჩემზე, არამედ პირდაპირ დამმუქებოდა. ეს არის ადამიანი, რომელიც ნამდვილად აკონტროლებს არაფორმალურ შეიარაღებულ ჯგუფებს”, – განაცხადა ოლგის გუბერნატორმა რეფორმების ეროვნული საბჭოს სხდომაზე. შსს-ს მინისტრთან ჩხუბის შემდეგ.

“კატეგორიულად მოეთხოვო პრეზიდენტის პრესსამსახურისგან გამოაქვეყნოს პრემიერ-მინისტრისა და შსს მინისტრის უღირსი და პროვოკაციული ქმედებების სრული ვიდეოჩანაწერი რაღაც რეფორმებზე. ვიდეოჩანაწერი სამი კამერით ხდებოდა და უკრაინელ ხალხს აქვს სრული უფლება ნახოს და იცოდეს, ვინ მართავს მათ. მე პასუხს ვაგებ იქ ნათქვამ თითოეულ სიტყვაზე. დადგა დრო, სუბიექტებმა, რომლებმაც ქვეყანა დაღუპვამდე მიიყვანეს, პასუხი აგონ საკუთარ სიტყვებსა და ქმედებებზე”, – წერს მიხეილ სააკაშვილი.

ავაკოვმა კი განაცხადა, რომ სააკაშვილთან ჩხუბის დროს, მან ოლგის გუბერნატორს სახეში წყალი შეასხა. სხდომაზე მან სააკაშვილი დაადანაშაულა რუს ოლიგარქთან ურალხიმის ერთ-ერთი მსხვილი ქარხნის თაობაზე მოლაპარაკებაში. ავაკოვის თქმით, სწორედ ამის შემდეგ დასდო სააკაშვილმა მას ბრალი კორუფციაში.

“მე თავი შევიკავე, რომ მისთვის არ დამერტყა და სახეში წყალი შევასხი. იდელი ხანია არ მინახავს ასეთი შეშლილი

პოპულისტი... არაფრის თქმის საშუალებას არ იძლეოდა, ყველას აწვევინებდა, მათ შორის პრეზიდენტსაც.

საკაშვილი – ყბელია, რომელიც არაფერზე პასუხს არ აგებს... საკმარისია ჩემთვის არტისტები და ცირკის მსახიობები. საჭიროა მუშაობა და არა მეტროსობა! უხერხული კითხვები ისტერიკას იწვევს? – საკმარისია... არ ვაპირებ ავიტანო აგრესიული არამზადა, რომელიც ხმამაღალ საბაბს ეძებს თანამდებობის დატოვებისთვის, რომელმაც ჩააგდო სამუშაო თავის უშუალო სამუშაო ადგილზე. არ ვაპირებ ავიტანო თავზე, რომელიც ჩემს ქვეყანას ატყუებს ლამაზი პოზით – ყველა ნეხეია და ის კი სუფთა... კორუპციონერული უნდა დააპატიმროს, კი არ უნდა ილაპარაკო მათზე თვეობით და არ წარმოადგინო ფაქტები. თუ საყვარელიძე არ არის დაკავებული ამ ქარხნით? რა შუაშია აქ სააკაშვილის საუბრები ურალხიმთან? ქარხანა ღიად უნდა გაიყიდოს – დასავლურ სახელოვან კომპანიაზე და არა ოფშორზე – რუს ოლიგარქზე, რომელთანაც ლაპარაკობენ ჩინოვნიკები, რომლებიც ხმამაღალ ფრახებს არიან ამოფარებული.

უბრალოდ, საჭირო იყო სააკაშვილისთვის პასუხის გაცემა... მან კი აიწვიტა... უწყინარმა კითხვამ ისტერიკა და შეურაცხყოფა გამოიწვია... ქურდს ქურდი აეწვა?” – წერს ავაკოვი “ფეისბუქში”. პრემიერ-მინისტრმა იაცენიუკმა კი სააკაშვილს “გასტროლიორი” უწოდა, რაც სრული ჭეშმარიტება გახლავთ.

“აი, რა მინდა ვუპასუხო იაცენიუკს, რომელიც “გასტროლიორს” მეძახის, აქედან არსად ვაპირებ გამეზაფრებას, მე სიამაყით ვატარებ უკრაინის პასპორტს, რომელიც

ჩემთვის დიდი პასუხისმგებლობაა, მე მათ არ მივცემ საშუალებას გაქურდონ ჩემი საყვარელი უკრაინა. ჩემ გარდა დღეს არაერთი ქართველი უკრაინაში, სულ რამდენიმე დღის წინ, ერთ-ერთი ქართველი მერძოლი ნაღზე აფეთქდა, მანამდე დაიღუპა არაერთი. ასევე, ასობით ქართველი მებრძოლი კვლავაც აგრძელებს ლუგანსკში “გასტროლიორებს” უწოდებს?! მინდა, მიემართო ჩემს საყვარელ უკრაინელებს და მოეუბოდიშო იმ ხელისუფლების გამო, რომლის წევრიც მე ვარ და რომელმაც ხალხი ასეთ მდგომარეობამდე მიიყვანა”, – განაცხადა სააკაშვილმა. (ფაქტია, რომ დემოკრატიაში მართლაც არ ჰყავს ბაღალი არაკაც სააკაინც, რომელიც ამჯერად “დიდოსტატურად” სპეკულირებს მის მიერვე უკრაინაში მოტყუებით ჩაყვანილი ქართველი მოხალისეების სიცოცხლით – “ილორი”).

შეგახსენებთ, სააკაშვილი უკვე არაერთხელ გამოვიდა პრემიერისა და მთელი მთავრობის მძაფრი კრიტიკით.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, მან “ფეისბუქის” საშუალებით მიმართა პრეზიდენტის პრესსამსახურის ადმინისტრაციას და მოსთხოვა გამოქვეყნდეს ამ სხდომის სრული ვიდეოჩანაწერი, რათა ყველამ ნახოს რეფორმების საბჭოს სხდომაზე მინაგან საქმეთა მინისტრის “პროვოკაციული და უღირსი საქციელი” და ასევე “სახელაკარგული” პრემიერი.

“სხდომას სამი კამერა იდებდა, უკრაინელ ხალხს სრული უფლება აქვს ნახოს, თუ ვინ მართავს მათ ქვეყანას, მე ჩემ მიერ ნათქვამ ყველა სიტყვაზე ვაგებ პასუხს”, – განაცხადა სააკაშვილმა.

ამასთანავე დეპუტატმა სერგეი

ლეშჩენკომ განცხადა, რომ სხდომის დროს არსენ ავაკოვმა სააკაშვილს წყლის ჭიქა ესროლა და მოუწოდა: “წაეთრე ჩემი ძვენიდან!”

რედაქციის კომენტარი: როგორც ხედავთ, უკრაინელებმა ბევრად უფრო სწრაფად გაშიფრეს სააკაშვილის ინტრიგანული პოლიტიკური შიგთავსი და უტიფრობაზე დაფუძნებული კარიერაზმი. საამისოდ კი, ჩვენ – ქართველებს – ცხრა წელიწადი დაგვჭირდა და ამიტომაც გვიწოდებენ სომხები “გეო-ფრაცუას”. მაგრამ უკრაინული გამჭრიახობა მინც სომხურ ფაქტორზე დაფუძნებული, რადგან უკრაინის შსს მინისტრი ავაკოვი, რომელმაც მე-ისიერად დააფინანსა სააკაშვილის ვერაგული განაზრახვა, ეროვნებით სომეხია და მისთვის დიდ სიძნელეს არ წარმოადგენდა თვის-ტომის სულიერ სამყაროში შეღწევა. ამრიგად, ეთნიკურ სომეხ (ქართველ) ავანტიურისტ სააკაინცის გარშემო ჯაჭვს ნელ-ნელა ჰკრავს ასევე ეთნიკური სომეხი (უკრაინელი) ავაკოვი, რაც სასიკეთოს არაფერს უქადის საქართველოდან გადახვეწილ პირწავარდნილ დამნაშავეს! რაც შეეხება უკრაინელებს, ჰქონდათ რა სახეზე სააკაინცთან დაკავშირებული საქართველოს მწარე გამოცდილება, კარგად უნდა ცოდნოდით, რომ უკრაინულ პოლიტიკურ წიაღში ამერიკელების მიერ “შეთესლილი” ეს ვაიპოლიტიკოსი სასიკეთოს არაფერს მოუტანდა მათ ქვეყანას!

ანუ, ქართველი მწერლის კონდრატე თათარაშვილის სიტყვებით თუ დავაკონკრეტებთ – “არც ერთი იყო უკრაინელი და არც მეორე – ქართველი. ორივენი სხვის მიწებსა და მდიდარ წარსულს დახარბებული სომხეთის შეიღები იყვნენ!”

საქართველოს სულიერ-რელიგიური მდგომარეობა

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)
“ქართველი ხალხი სამართლიანობის აღდგენას მოითხოვს, ანუ მას ქრისტეს მეორედ მოსვლა სურს. აი, რა უნდა ქართველ ხალხს ქვეცნობიერად.”
 მ. ძარტყელი

დიახ, მეგობრებო, კაცობრიობის ათასწლეულების სიღრმეებში ცივილიზაციის ეპოქალურ-იერარქიულ საფეხურებზე აყვანასა და დედამიწიერ პროგრესულ საქმიანობას ახორციელებდა კაცობრიობის წინამძღოლი სულიერ-გენეტიკური რასა და ამ რასის მიერ შობილმა ადამიანის გონებრივ-ცნობიერმა სუბსტანციამ შექმნა დედამიწაზე არსებული მსოფლიო ფაქეულტები.

სახელმწიფოს აშენებენ იდეალისტები და პატრიოტები, ვაჭრუკანების, მსტორებისა და კარიერისტების აშენებული ქვეყანა ჯერ არავის უნახავს – კარლ გუსტავ მანერჰაიმერის მამხილებელი შთაგონება დღეს აქტუალურია საქართველოში.

ასევე, ესაია წინასწარმეტყველი მიგვანიშნებს: **“სარდლებად ბიჭ-ბუჭებს დაგიყენებთ და ქარაფშუტები იბატონებენ თქვენზე”.** (ეს 45,7)

სამყაროში, შემოქმედი უფლისგან არის ყოველი და ყოველივე.

უფლისგან არის თითოეული ადამიანი და მათი მოღვაწეობაც, მათ შორის ადამიანი, რომელმაც ქართული ანბანურ-რიცხობრივი, კოდური შიფრი გახსნა, ღვთაებრივი ბიბლიისა და სახარების საიდუმლო ინფორმაცია გააღო, ოთხი ათასი წლით მიძინებული ქართულ-ლაზარე ენის აღდგომა აუწყა კაცობრიობას და ა.შ. (გირჩეთა წაიკითხოთ თეოლოგის მ. ქართველის მეცნიერულ-რელიგიური კვლევები).

ასევე უფლისგან არის პატრიოტიზმი და სამშობლოს სიყვარული, თანადგომა

და თავგანწირვა, რომლებიც იყვნენ, არიან და ქმნიან მომავალს.

ასევე, არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ ადამიანი, რომელიც ფანატიკური გრძნობით გამოირჩევა სამშობლოსა და ერის სიყვარულში, რომელმაც ჯერ კიდევ ცხრამეტი წლისამ უარი უთხრა ყოველივე პირადულს (სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით) და ჩაერთო ერის სამსახურში, რომელმაც ეროვნულ გამრეხობის ერთად გამოიარა საქართველოს ქართველები და დღეს “შესაშური” სიყვარულით, ენერგიით, პატრიოტული სიწმინდით თავს დასტრიალებს საქართველოს და ყველა გასაჭირში მყოფ ადამიანს.

ეს ადამიანი გახლავთ **“საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის აქტივისტთა კავშირის”** ლიდერი – ქალბატონი თამარ დადიანი.

ასევე უფლისგან არის კავკასიური, ლაზურ-კოლხური ქართული ეთნოსის გენიალური თვისებების მატარებელი თანამედროვე მსოფლიო მოღვაწე ადამიანები.

მათ შორის არ შეიძლება არ გამოვყოთ ადამიანი, კოლხური მენტალიტეტითა და გენიალური პოლიტიკური ბუნებრივი ალ-ლოთი დაჯილდოებული, რომელმაც 15-20 წლით ადრე **“იწინასწარმეტყველა”** გარკვეული მხრიდან საქართველოზე თავს მოხვეული პოლიტიკური მოვლენები.

თქვენის ნებართვით მინდა შემოგთავაზოთ პიროვნების პოლიტიკური შესაძლებლობების შეცნობის მხრივ მცირე ამონარიდი ინტერვიუდან, რომელიც გამოქვეყნდა გაზეთ **“ასავალ-დასავალში”** 2000 წლის 2 ოქტომბერს 40-ში:

“ოპოზიციის ადგილი ქვეყნის პოლიტიკურ ორბიტაზე ცარიელია. ამ დრო კი მმართველი პარტიის ხედა ფენის ნაწილი ჟვანასა და მისი გუნდის სახით უფრო და უფრო ემიჯნება პრეზიდენტს და მის წინააღმდეგ გამოდის. ამ ჯგუფმა, თურმე, ახლა აღმოაჩინა, რომ საქართველოში კორუფციაა, თურმე, წყნეთში და საირმის

გორაზე სახლები შენდება და, თურმე, ამ ყველაფერს შეგარდნაძე უწვობს ხელს. სინამდვილეში, სახეზეა “ახალგაზრდა რეფორმატორთა” მცდელობა, დაიკავონ ოპოზიციის თავისუფალი ნიშა და ხალხს საკუთარი თავი შეგარდნაძის ოპოზიციად წარმოუდგინონ. მათ შესანიშნავად იციან, რომ ქვეყანაში გარდაუვალია სოციალური აფეთქება, რასაც შეგარდნაძის დამხობა, ანარქია და ქვეყნის დაშლის მეორე ეტაპი მოჰყვება, ამიტომ, თუ ოპოზიციის სტატუსი დამკვიდრდა, ეს ძალა ამ ყველაფრის შემდეგ ქვეყნის დაშლის პირველსა და მეორე ეტაპსაც შეგარდნაძეს დააბრალებს, თვითონ კი ჩაუდგება საქათველოს იმ ნაწილს, რომელიც გადაურჩა დაშლის მეორე ეტაპს და დაიწვეს სამზადისს იმ ტერიტორიის საბოლოოდ დასაშლელად. შესაძლოა, ეს მზაკერული იდეა უშუალოდ “რეფორმატორებს” ჩაფიქრებული არ იყოს, მაგრამ, მიმდინარე პროცესები ცხადყოფენ, რომ მათ სწორედ ასეთი დავალება და დირექტივა აქვთ მიღებული პატრონებისგან. დასტურად ისიც იკმარებს, რომ “რეფორმატორთა” მხარდამჭერი და გრანტებით “გასუქებული” გაზეთები და ტელეარხები შეგარდნაძის წინააღმდეგ გამოდიან, ამზადებენ გაკოტრებული და დისკრედიტირებული შეგარდნაძის ხელისუფლების შეცვლელს...”

ალექსანდრე ჰაჭია, 2000 წელი.

(ბუნებრივია, დამეთანხმებით, რომ ეს ნიშნავს იმ დროისათვის მეტად გაბედულ, ზუსტი პოლიტიკური პროგნოზის დასმას).

როგორც ვხვდებით, საქართველოში ყველა მიზეზი არსებობს იმისა, რომ ქვეყნის მართვას პროფესიონალი ადამიანები ჩაუდგენ სათავეში. ქართველ ხალხს არ სჭირდება გარკვეული სულიერ-გენეტიკური სიმდაბლიდან ნაკარნახევი მითითებანი, რაზე თუ, თვითონ ქართული გენეტიკა მიმითებელი სხვა დანარჩენი

მსოფლიოში არსებული რასებისა, რომელსაც კაცობრიობის ისტორია (მემატიანე) ანტიკური ხანიდან მომდინარე ამტკიცებს. აქედან გამომდინარე ვიმეორებ, კავკასიური რასის, ლაზ-იბერთა მოდგმის თანამედროვე საქართველოს სულიერ-გენეტიკური ცნობიერებაში **“ხელის ფათური”** გამოიწვევს ცივილიზაციის პროგრესის შეფერხებას.

“ამრიგად, რასაც მივაღწიეთ, იგივე უნდა შევინარჩუნოთ.”

(ფილ. 4,18)

ნურავინ ნუ შეეცდება ქართველი ხალხის და დანარჩენი მსოფლიოს წინაშე თავის ქრისტულ გამოცხადებას, მსოფლიოში სამართლიანობის დამყარებას (რადგან ეს ფაქტი კიდევ ერთი სამხილია დედამიწაზე ცრუ ქრისტეს მოსვლისა), რადგან დედამიწაზე სამართლიანობისა და ჭეშმარიტების დამყარებას შეძლებს მხოლოდ მაცხოვარი იესო ქრისტე თავისი დიდების გამოცხადებით (I იოანე 2,28).

“აბა შეიღებო, დარჩით მასში, რათა, როცა იგი გამოცხადდება, გვექონდეს გაბედულება და არ შევრცხვეთ მის წინაშე მისი მოსვლისას” (I იოანე 2,28).

აუცილებელია ყოველი დედამიწიერი ადამიანი, თავისი სულიერ-გენეტიკური და გონებრივ-ცნობიერი სუბსტანციიდან გამომდინარე, ეზიაროს მისთვის მიზანშეწონილ, ხარისხობრივ რანგის ფუნდამენტალურ რელიგიას, რადგან ნებისმიერ კლასიკურ რელიგიას საფუძვლად უდევს მართლმადიდებლური მსოფლმხედველობა, ხოლო გლობალიზაცია-კოსმოპოლიტიზმი და ა.შ. იწვევს ანტიმართლმადიდებლობის გაღვივებას ადამიანში. უპირველეს ყოვლისა უნდა გვახსოვდეს, რომ **“უფლის შიში სიბრძნის სათავეა”** (იგავნი სოლ 9,10).

ღმერთმა დალოცოს სრულიად საქართველო და ყველა საღად მოაზროვნე ადამიანი მსოფლიოში. ამინ!

“აირჩე სიცოცხლე, რათა იცოცხლო.” (III ეზრა 7,59)

მურმან ხუბულავა (უფლისკარელი)

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

თანამემამულენო! მებობრებო! დებო და კემებო!

პოეზიის კუთხე

სონეტი ლანდავას

ოლი მაფუ ქართიშა, ქეწმაზადუ ეკიქუ,
 ხრემილი რე კირდე ღო ქუალევიშ
 კირცხი რე, ვამიქ მუჭო ეკოფრთე, მუნერ შარა
 იბცხირე, სეტელია ტკილეფქუ ქუმუცალო ეკ-
 იქუ. შხვა აკანშა გინბლი, სანდალ მიდედ
 ლეკიქუ, წყარი მიზიმოთუ ღო ართო ტკუცი
 ქირცხი რე, შვერდიამუს! ფუთქურშა მუჭო
 ვემიბირმდინე, რობუშ ქვინჯის ქენოცუ ვითშა ეკ-
 ნახეკიქუ. “მიკირთია უკახლე”, იფილინუ ბორია,
 “ერსქემეფსუ ვათხოზა, სქანი ფენდა
 ზესქვი რე, ღუმურგილ ღო ლეგია უგემურო ნკო-
 რია. ვარა არძა წყურგილი უჭყანეთუ
 მესქირუ, თიშ სარკესუ უჯინი, დუდი თექი გო-
 რია!” ჰოდო, ჯვეში ხესქერქუ კინი ქიმბი-
 ესქერუ.

ბური ოტობაია

რინაში ბორჯი

გური დიო ხოლო იგანც, თეზმა ბორ-
 ჯიქ მიკილუნი;
 ჩქიმი რინა თექ ითებუ: სქან კარევი
 დიკილუნი. დორხიც ღურა ეფი მა ი ქუმორჩქინას
 მიქ პილუნი; შური დომიჭუ, გური დოგობუ, ძვალევი
 დომიკიკილუნი. წკვერტიშა მის ვაშკურუ, მათ ღუ-
 რუშე მირტინუნი! ამდღარ ღურა-ჭუმეშახი, თაში რინა
 მითხილუნი. უკუმელაშ გიშნაულას, მითინს ვაკო
 კინ თი ღური; ათექიე უნა ღურუ აბორჯუ ღო ქირთ-
 ინუნი. მარა იშენ ჩაღანდარო ღურუ ხუჯით
 მინთირუნი?... ათემენი გამიგონი თე ზუკოლი კო-
 ჩისკუა; ღურუს ვიშო ქეწაზადენი, რინას მუ
 ვამს ოჭიშუა? რინას ხოლო მი გოკითხუ: იდიცე
 ვარ ინგარენი, ნამუსიე ელაკითხეს შურც ღალა ღო
 გურც ნარინი? სოდეთ მითინი ვაგოხგარუნი, დი-
 ნახალენი ვართ გალენი, ბედი-ჭარას ქუდუჯერი შხვაფარანო
 ვაგბაღენი. იფრელს უჯგუ ათაურე რინას მოზოთ
 ათა უნენ, ვეტაბიკე ვეკარჯღალენი, კვარჩხას
 რინაში დღა ვაღალე.

ღურუს თინა ვაუშკურდუ;
 მიშოთ რინა ეფი რენი,
 მარა კონი ტყურათ შურდუ;
 გვალო ჯგირო დეფიქრენი.

ბურამ ჯიქია,

ჩხოროწყუ, ლესიჭინე

აი, ახალმა წელმა შემოაბიჯა ჩვენს ცხ-
 ლურებაში! დაე, ყველასთვის მოეჩანოს ხვაი,
 ბარაქა, ჯამრთელობა და ოჯახის სიმტკიცე!
 დაიწყება ახალი წელი – წელი ცრუ
 დაპირებების, ფარსი არჩევნებისა, როდესაც
 მთელი წლის განმავლობაში ყველა მხრიდან
 წამოვა უაზრო სიტყვების „ბრაზა-ბრუხი“. მოეწეობა
 ადღეში „აზრთა გენიების“ ჭიდილისა, როდესაც
 ერთმანეთს შეეჯიბრებიან ფუჭ დაპირებებში.
 ჩვენც ამდენი სიბინძურისგან თავის დასაღწევად
 შევეცდებით იგნორირება გავუკეთოთ ყოვე-
 ლივეს, მაგრამ საბოლოოდ ეს „ორი ყურის
 პრინციპი“ (შეუშვი-გაუშვი) არ მუშაობს
 კარგად, რადგან ჩვენს გონებაში მაინც
 ილეკება უამრავი ნაგავი: არ მიხვალ შეხვე-
 დრაზე, არ მოუსმენ, მაგრამ 24 საათის გან-
 მავლობაში პრესითა და ტელევიზიით, რომც
 არ გინდოდეს, ტვინს გვიმღვრევენ. ყველა
 კუთხე კუნჭულში რეკლამების სახით თავის
 „გენიოსურ“ აზრებს გვაჩვენებენ. რა ვქნათ?
 როგორ და რანაირად დავაღწიოთ თავი ამ
 ყოველივეს? ხომ არ ჯობს ვიპატიუროთ,
 ჩამოვყავილიბოთ გარკვეული პრინციპები
 და და ყველა ამ „სამშობლოზე მზრუნველ“
 კარიერისტს მოვითხოვოთ, თუ რატომ არ
 იარეს ამ პრინციპებით აქამდე? ხოლო, თუ
 იარეს – დაასაბუთონ. ამასთან, რა
 გარანტიებია მომავალში მათი შესრულებისა
 და როგორ გამოვარჩიოთ პიროვნებები
 (პარტიები, გაერთიანებები) ვინც ამ
 პრინციპებს ცხოვრებაში მართლაც
 გატარებენ? ეს მეტად რთული იქნება
 თვითთავად ჩვენთაგანისთვის (ამომ-
 რჩევლისთვის). გაცილებით ადვილი გზა
 იქნება, თუ მხარს არ დავუჭერთ იმ
 პიროვნებებს (პიროვნებათა ჯგუფს), ვინც

არღვევდა ამ პრინციპებს. ძნელია წინასწარ
 შეფასება იმისა, თუ ვინ რას გააკეთებს,
 გაცილებით მარტივია უკვე გაკეთებული
 მსჯელობა: „საქმემან შენმან გამოგაჩინოს“.
 ჩვენი ვალია არაფრისდიდებით არ დავუ-
 ჯვროთ გარკვეული კატეგორიის ადამი-
 ანების სიტყვას:
 – არასდროს დაიჯერო არაფის პაფელობა
 ვინც არ აღიარებს თავის ყოფილ
 სახელებს;
 – არასდროს დაიჯერო იმის პატრიოტი-
 ბა, ვინც თავის კარიერას თანამომის მო-
 სობის და დამცირების გზით მოიპოვებს;
 – არასდროს დაიჯერო მისი ვისთვისაც
 – სხვისი ჭირი, დობის ჩხიროს;
 – არასდროს დაიჯერო კონსტიტუციისა
 და კანონების დამცველის მანტიამორგებულ
 პიროვნებას, ვინც თავის დროზე ყველაფერი
 გააკეთა (თუნდაც პასიური წვლილი შეი-
 ტანა), რათა დაემხოთ და განედევნათ, კონ-
 სტიტუციურად, კანონიერად არჩეული
 ხელისუფლება. ასეთი ადამიანები კონსტი-
 ტუციისა და კანონების დაცვით მანიპ-
 ულირებენ მხოლოდ იმიტომ, რომ არ დაკარ-
 გონ ჩვენი სისხლის დაქვეით მოპოვებელი
 პრივილეგიები;
 – არ დაიჯერო და არასდროს იწამო
 იმის ქართველობა, ვინც საქართველოში
 კრძალავს რა ნასვამ მდგომარეობაში მან-
 ქანის მართვას, ამავე დროს ნებას რთავს
 მართხუანით დაბოლილებს იშლიდინონ
 აღმა-დაღმა, როგორც უნდათ?!!
 – არ დაიჯერო და არასდროს იწამო
 იმის ქართველობა, ვინც მხარს უჭერს
 საქართველოში 18 წლამდე გოგონების
 გათხოვების აკრძალვას და ამ დროს ყვე-
 ლანაირად მხარს უჭერს მცირეწლოვანი

გოგონების სექსუალური მოთხოვნილებების
 დაკმაყოფილებას ადრეულ ასაკში (დასცინ-
 იან რა ქალიშვილობის ინსტიტუტს).
 – არასდროს დაიჯერო მას, ვინც საკუთარ
 წარსულს ივიწყებს და ამაცობს იმ ხალხის
 წარსულით, ვინც ცოტა ხნის წინ (ჩვენს
 თვალწინ) ჩამოხოხდნენ ხეებიდან და
 ისწავლეს ადამიანური ცხოვრება;
 – არასდროს დაიჯერო და არ იწამო
 მისი პატრიოტობის, ვინც წარსულს საკუ-
 თარი ცხვირის წინ ვერ ხედავს და მხოლოდ
 ცხვირამდე არჩევს თეთრსა და შავს.
 გახსოვდეს, ის ვინც ივიწყებს წარსულს,
 მზადაა დაივიწყოს დღევანდელიც;
 – არასდროს ანდო შეილი აღსაზრდელად
 იმას, ვისაც საკუთარი შეილის სქესიც კი
 ვერ გაურკვევია!
 ალბათ, კიდევ მრავალი ამგვარი გა-
 მონათქვამია, რომლებიც თვალს აგვიხევენ,
 თუ ვინ ვინ არის და რატომ არ შეიძლება
 დაუჯვროთ და გაყვეთ ასეთი „მარ-
 გალიტების“ მატარებელ ხალხს!
 ხოლო, ვინც გაჰყვება – მივა არჩევნებზე
 და ნდობას გამოუცხადებს, თავადაც სულით
 ამ „მარგალიტების“ მატარებელი ყოფილა
 და ამიტომ, ნულარ ვეიკორს რაც ხდება.
 წინ აღვუდგეთ ჩვენი სამშობლოს ასეთ
 გადაგვარებას! გამოვიყენოთ ის ბერკეტი,
 რომელიც თვითთავად ჩვენთაგანის ხელშია:
 არ მივიღოთ მონაწილეობა ამ მასკარადში!
 ხოლო, თუ მივიღეთ იგნორირება, არავი-
 თარ შემთხვევაში მხარი არ დავუჭიროთ
 ასეთი „მარგალიტებით“ დახუნძლულ კარი-
 ერისტების (პარტიების, გაერთიანებების)
 არჩევას!

ბია ჩუთლაშვილი

სრულიად საქართველოს მოსახლეობას

უპირველესად, გილოცავთ ახალ – 2016
 წელს, გისურვებთ ბედნიერებას, საქართვე-
 ლოს გამთლიანებას, სიმრავლესა და
 სიუსხვეს!
 ახლა კი მთავარ სათქმელზე!
 მსოფლიო რუსეთის სამხედრო ოპერა-
 ციებმა შოკში ჩააგდო, წონასწორობა
 დააკარგვინა. მასონური ამერიკელებისა და
 ევროპელების პოლიტიკა ჩიხში შევიდა,
 სრული კრაზი განიცადა. რუსეთი ამერიკისა
 და დასავლეთის პოლიტიკას სიტყვითაც
 და საქმითაც წინ აღუდგა. საერთაშორისო
 ნორმების დაცვით და ზნეობის ჩარჩოში
 რუსეთმა საოცარი დემონსტრირება მოახ-
 დინა, დააბნია ამერიკელი და ევროპელი
 პოლიტიკოსები. **“ისლამური სახელმწიფო”**
 სინამდვილეში მასონური ამერიკის გაწვრთ-
 ნილი ტერორისტებია, რომელთაც დღესაც
 ამერიკა ამარაგებს იარაღით ამ ტერორის-
 ტებს სათავეში უდგას ებრაელი. არავითარი
“ისლამური სახელმწიფო” არ არსებობს.
 რუსეთი ავიადარტყმებს ახორციელებს
 სირიაში ბომბდაშენების, რუსული ცის-
 ტერნების მონაწილეობით, რომლებიც შესა-
 ძლებლობას აძლევს რუს სამხედროებს,
 დაბლოკონ უახლესი ტექნოლოგიური
 საშუალებებით აღჭურვილი მოწინააღმდეგის
 წვდომა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი
 ობიექტების მიმართ. როდესაც რუსეთი
 სირიაში ტერორისტებს ბომბავს, საქართვე-
 ლოს ე.წ. ხელისუფლება ჩვენს ტერიტორი-
 აზე აკეთებს ნატო-ს სავწრთნელ ბაზას.

მასონი დემონი ივანიშვილი შეურაცხადია,
 მან შექმნა საქართველოში ქურდულ-
 მაფიოზური სისტემა. ივანიშვილი აგენ-
 ტურის სათავეში დგას, რომელსაც მასონური
 ამერიკა და ევროპა მართავს საქართველოს
 ეროვნული ინტერესების საწინააღმდეგოდ.
 მოგმართავთ საქართველოს მოსახ-
 ლეობას! საქართველო დღეს იწოდება
 დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. ახლა ჩვენ-
 ზეა დამოკიდებული იურიდიული
 დამოუკიდებლობა ფაქტობრივ დამოუკიდე-
 ბლად ვაქცილი. საქართველოს კანონიერი
 პრეზიდენტის, ბატონ ზვიად გამსახურდიას
 გზა სიმართლის გზაა. გზა, რომლისაც
 ყველაზე მეტად ეშინია მტერს. ჩვენ უნდა
 მოვითხოვოთ ის, რაც უკანონოდ წაგვართვეს.
 ვამხილოთ მთელი მსოფლიო ჩვენს წინააღ-
 მდედ ჩადენილ დანაშაულში და აუცილე-
 ბლად გავიმარჯვებთ, რადგან ჩვენ ვფლობთ
 ღვთიური ძალის იარაღს! ესაა სიმართლე!
 საქართველოს მოსახლეობამ უნდა იბრძო-
 ლოს არა სამუშაო ადგილების შექმნის
 მოთხოვნით, სოციალური მოთხოვნით, არამედ
 სამართლიანობის აღდგენის მოთხოვნით.
 უნდა მოვითხოვოთ ე.წ. ხელისუფლებისაგან
 1991 წელს მოქმედი კონსტიტუციის აღდგენა
 (რუსეთის პრეზიდენტთან პუტინთან და
 მთავრობასთან ჩვენ მოვუგვარებთ ყვე-
 ლაფერს) და არჩევნების ჩატარება. 1990-91
 წლებში საარჩევნო კანონის მიხედვით, ჩვენ
 უნდა შევეძლოთ, რომ ამ მოთხოვნებს საყ-
 ვველთაო სახალხო ხასიათი შევძინოთ.

ჩვენს ბრძოლას გამარჯვებამდე მივიყვანთ!
 მოგმართავთ საქართველოს ახალ-
 გაზრდებს, სტუდენტებს, ეროვნული მოძრაო-
 ბის ნამდვილ ზვიადისტებს, შექმენით
 ეროვნული მოძრაობა – **“მხოლოდ ზვიადის
 გზით, სიმართლის გზით”**. ყველა სკეპ-
 ტიკოსის გასაგონად, კიდევ ერთხელ, ხმა-
 მადლა ვაცხადებთ, რომ კანონიერი ხელისუ-
 ფლება აღსდგება საქართველოში, აღ-
 სრულდება ნება დვთისა, საქართველოს
 მოსახლეობა გულწრფელად გაიხარებს და
 იხიმებებს. საკუთარი სამშობლოდან დე-
 ვნილებმა ყველაზე მეტად სირიაში ვი-
 გრძენით ნამდვილი ზეობა სიყვარულისა,
 სხვისი რელიგიის პატივისცემისა და საკუ-
 თარი სიყვარულისა.
 საქართველოს კანონიერი და ერთადერთი
 პრეზიდენტის, ბატონ ზვიად გამსახურდიას
 კაკასიის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი
 მოძრაობის 3.035 მებრძოლი, ნაწამები, დასახი-
 ნრებულები, განდევნილი საკუთარი სამშობლო-
 დან სამშობლოსა და პრეზიდენტის სიყ-
 ვარულისთვის,
**ლევან ზაალიშვილი
 ლაშა ბამსახშვილი
 მართა სავანელი
 სალომე მჭითური
 ჯემალ ბალოშვილი
 ბიორბი ცინისთავი
 სულ 3.035 მებრძოლის სახელით,
 სირია, დამასკო**

გაზეთ “ილორო“-ს ფურცლებიდან მსურს ახალი – 2016 წლის დადგომა და შობის ბრწყინვალე დღესასწაული მიველოცო
 საქართველოს დირსეულ შეილს, ცნობილ პოლიტოლოგსა და საზოგადო მოღვაწეს ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას, სახელგანთქმულ
 მეცნიერ-ნეიროქირურგს ბატონ ნაპო მესხიას, მილიციის დამსახურებულ მუშაკს, ამჟამად პენსიონერ ბატონ ოთარ ალასანიას,
 გამგეობის თანამშრომლებს ბატონ თენგიზ შანავას, ნუგზარ სართანიას და ავთანდილ ცეციტიას, გაზეთ “ილორო“-ს
 შემოქმედებით კოლექტივსა და მის მთავარ რედაქტორს, სრულიად საქართველოს მოსახლეობას! სამწუხაროა, რომ ჯერ
 შეგარდნადის, შემდეგ კი სააკაშვილის ხელისუფლება ანგარიშს არ უწევდნენ თქვენს სულისკვეთებას, თორემ საქართველო არ
 გაიფლიდა იმ განსაცდელთა რიგს, რაც მას თავს დაატყდა მისი დამოუკიდებლობის დღიდან. მაგრამ, რაც მთავარია, თქვენი
 სჯერა და სწამს ქართულ საზოგადოებას, იმ უბრალო ადამიანებს, რომლებიც რუდუნებით ქმნიდნენ და კვლავაც
 გააღამაზებენ საქართველოს ისტორიას.
 ღრმად პატივცემულო ბატონებო! გისურვებთ ჯანმრთელობას, ბედნიერებას, წინსვლას, წარმატებებს პირად და საზოგადო
 საქმიანობაში, სამშობლოს გამთლიანებას!
 მე, როგორც აფხაზეთიდან დევნილი გლეხი, ასევე სიყვარულითა და პატივისცემით მივესალმები ჩემს აფხაზ და ოს
 თანამემამულეებს, ვუსურვებ მათ ყოველივე საუკეთესოს, სასიხარულოს, ბედნიერებას და მშობლიურ წიადში მალე დაბრუნებას!
**ბვანჯი ღარასელია,
 ზუგდიდი**

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

იძულებითი ბაქცევა სამუოგლოდან — სამუოგლოში!

ბოდიში მინდა მოგუხადო მკითხველს, საახალწლო ამადღებელი განწყობის გაფერმკრთალებსათვის, მაგრამ ინ ადამიანებზე მინდა მოგითხროთ, რომლებიც საკმაოდ სვედიანად შეხვდებიან 2016 წლის დადგომას.

მაშ ასე — როცა ქვეყანას პატრონი არ ჰყავს — ქვეყანას ისინი ტოვებენ, ვინაც მას უნდა უპატრონოს!

გასულ კვირას ეწერდი ჩემს ფეისბუქვრდზე აბაშიძეების ოჯახის ტრაგიკომიკურ მდგომარეობაზე, რომელიც სხვა მოულოდნელ გარემოებებთან ერთად, დღევანდელი საქართველოს და აფხაზეთის მთავრობების უკულო დამოკიდებულებით შეიქმნა.

როგორც მაშინ ვახსენე, საქმე მაინც ქვეყნის დატოვებამდე მივიდა, რამაც მეგობრთა წრე ზომასზე მეტად აკვაფორიაქა, რადგან ეს კონკრეტული შემთხვევა, მარტო აბაშიძეების გასაჭირი არ არის, იგი, ქვეყნის, ჩვენი სამშობლოს რეალური სახეა, როცა მისი მთავრობა ევროგაერთიანებასა და ნატოში დაუპატიჟებლად შესვლას აპირებს, მისი მოსახლეობა კი სამშობლოდან გარბის!

ქალბატონი ელვირა ფრიზორგერი ჩემი და როლანდ ჯალაღანის მომავალი წიგნის „გერმანელები საქართველოში“ ერთ-ერთი გმირია, რომლის წინაპარმა 250 წლის წინ დატოვა გერმანია, ვოლგისპირეთის, ციმბირის, აფხაზეთის გავლით თბილისში დაიღო ბინა, საიდანაც 2015 წლის 14 დეკემბერს დილაუთენია დატოვა სამშობლო-საქართველო!

ეს ის შემთხვევა არ არის, როცა ოჯახს უფლოცავენ — საქართველოდან თავის დაღწევას და უცხოეთში გადაბარებას!

ჩვენი მოკლე საუბარიც, სწორედ ამ ჭრილში წარიმართა:

...ქნებ კიდევ გავიქრათ და გადაგეტქვით თქვენი გადაწყვეტილება — სამშობლო „საქართველოს“ დატოვებაზე?

ამ, არც ისე ტაქტიან კითხვაზე, ელვირა ფრიზორგერმა ნაწყენი თვალებით შემიხედა:

„— შენ მაინც რა დაგემატა, დათო, იმაზე მეტი რა უნდა გაიღოს ჩვენმა ოჯახმა, რაც 25 წლის მანძილზე ვიტვირთეთ. ზოგს საკუთარი ოჯახის ხუთიოდე წევრი ვერ აუტანია, ჩვენ კამდენიმე ასეულ ოჯახს ვიტვირთო ჩვენი ქოლგის ქვეშ... სხვა ამბავია, ფუფუნებაში თუ ვერ ვაცხოვრებდით, მაგრამ შიმშილის და სიცხვის საშიშროება არავის აქონია... ჩვენ მორალური უფლება არ გვაქვს, საქართველოს მთავრობას მივმართოთ დახმარებისთვის,

— თუ ისინი ჩვენს მდგომარეობას ვერ ამჩნევენ, ჯობია ჩვენ გავეცალოთ მათ და როცა უცხოეთში ფეხს მოვიკიდებთ, თუ დასჯირდებათ, ისევ გვერდში დაგუდგებიო!“

ხმა ვერ ამოვიღე, რადგან რამდენიმე კვირის წინ, იმ მთავრობამ, რომლის თანადგომასაც ელვირა ფრიზორგერი და სერგო აბაშიძის ოჯახი ფეხზე დადგომის შემდეგ აპირებს, აღმასრულებლის კითხვაზე: „— რა აზრის ხართ აბაშიძეების საკუთარი ბინიდან გამოსახლებაზე?“, — ცალსახა თანხმობა გამოუცხადა, — „უნდა გამოასახლოთ!“

ელვირა ფრიზორგერი: „რაც შეეხება, „სამშობლო-საქართველოს“ დატოვებას — მას შემდეგ, რაც ჩემმა მეუღლემ სერგო აბაშიძემ, ერთ მშვენიერ დღეს გერმანელ პარტნიორებთან ერთად „უზარმაზარ“ პროფტს მოაწერა ხელი, იმ განზრახვით რომ ერთს, სასტურს „კოლხეთში“ მცხოვრებ 50 ოჯახს სალონო „მიკროქადაქს“ აუშენებდა და ჩვენ იქ, სადაც შორიხლოს ვიცხოვრებდით, — „კაცი ოცნებობდა, ეშმაკი იცინოდაო“ — ისეთ დღეში მოგვაქცია!

...რა უნდა ვთქვა, ჩემი სათქმელი მე ვთქვი... არასოდეს საყვედური არ წამომცდნია — გერმანიიდან ვოლგისპირეთში, იქიდან ციმბირში, ციმბირიდან საქართველო-გაგრა-აფხაზეთში, აფხაზეთიდან ფოთში, ფოთიდან თბილისში... და აქედან ორასორმოცდაათი წლის შემდეგ — საქართველოში ხელნაკარგი, ჩემი წინაპრების სამშობლოში ვბრუნდები!

ბოლო წუთამდე მაინც მეგონა, ვიდაცას დაგვანებოდიო!.. მთავრობას ვგულისხმობ, თორემ, მეგობრების ისეთი სახეები მიგეყვება — გაუსაძლისი გაგვაძლებინებს!

ჩვენც შობა-ახალი წლის წინ გადავწყვიტეთ სამშობლოს დატოვება, რომელიც სხვებისთვის ერთ კონკრეტულ ადგილზე იწყება და მთავრდება, ჩემთვის კი ათასობით კილომეტრის გასწვრივ არის გაგებული:

...ვისაც ერთხელ მაინც შეუვლია თვალი ბაიკალის თვალშეუდგამი საღამაისთვის, ერთხელ მაინც დაუთვლია ათეული მეტრის სიღრმის წყლისქვეშეთში ფერადი კენჭები, ვისაც ყინვისა და თოვლისგან გათოშილ გარემოში სიმწვანე და ლივლივ ბაიკალის სითბო უგრძობია, ვინაც ციმბირის ყინულიდან საქართველოში გადასახლება და გაგრის კლდესშემსკდარი ზღვის ტალღები ყოველდღიურ რომანტიკად უქცევია — თვითმკვლელობა აქაურობის დატოვება!

...როცა გვეგონა, გაგრიდან — აფხაზეთიდან ჩვენი წამოსვლა შემთხვევითი ამბავი იყო და იგი მალევე გამოსწორდებოდა — თითქმის მეოთხედი საუკუნეა გრძელდება!

ყველაზე დიდი უბედურება კი ის არის — არავინ ფიქრობს იმის გამოსწორებაზე, რაც საკუთარ ოჯახში მოხდა (აფხაზეთს და სამაჩაბლოს ვეულისხმობ) და იმათ იწვევენ მოსამართლე-მომრიგებლებად, ვინაც ამ დღეში ჩაგვაგდო!

არცერთი უცხოელი, არასოდეს ეცდებოდა ჩვენს სახლებში დაბრუნებას. ვიდრე ისინი ქართველებსა და აფხაზებს შორის დგანან, უზარმაზარ ხელფასებს იღებენ და მშვიდობის მტრედებად იწოდებიან, არამცთუ ჩვენ დაგვაბრუნებენ სახლებში, ქული რომ გადაუგდო ენგურს გაღმა, იმის გამოსატანად არ შევლენ!

— ნუ დამისვამთ კითხვას — ვინ არიან ისინი!.. თქვენ თვითონ ეძებთ და იპოვით! — მე, ჩემი ნოსტალგია და ტკივილი გამაყოლებთ, რომელიც აქედან მიმყვება და წინაპართა სამშობლოსთან შეხვედრისას მელოდება!..“

...როგორც იტყვიან, — მოვისმინე და გული მომიკვდა!

ანაზღად, ჰაინრიხ ჰაინეს ზემუსიკალური სტრიქონები გამასხენდა, სტუდენტობისას რომ შევბედე და გადმოქართულება ვცადე:

Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne,
Die lieb' ich einst alle in Liebeswonne,
Ich lieb' sie nicht mehr, ich liebe alleine
Die Kleine, die Feine, die Reine, die Eine;
Sie selber, aller Liebe Bronne,
Ist Rose und Lilie und Taube und Sonne.

ვარდი, შროშანი, მტრედი და მზე, ვეტრფოდი, მიყვარდა ისინი მე, მე ახლაც მიყვარს და მაქვს სულ სხვა აზრი, პატარა, ნაზი, სუფთა და ლამაზი; სიყვარულს რომ უძღვის, უნათებს გზებს, ვარდი, შროშანი, მტრედი და მზე!

„ვარდი, შროშანი, მტრედი და მზე“ გინათებდეთ გზას, — ერიკასთან, ანნასთან-შვილთან და შვილიშვილთან ერთად, წინაპართა სამშობლოსკენ, ჩვენი სულიერო დაიკო — ელვირა ფრიზორგერი!

მინდა დაგაიმედო — ჩვენი საერთო სამშობლო-საქართველო აუცილებლად დადგება ფეხზე, თუ კი კაცობრიობას გადასვენება არ უწყობია!

ამაზე ვილოცოთ სადაც არ უნდა აღმოჩნდეთ!

ჩვენი საერთო მეგობრების და მათი ოჯახების სახელით

დავით ძობალია

P.S. ბატონებო! ბატონი სერგო აბაშიძის სამეგობრო წრე, ვინც გულწრფელად ვფიქრობთ მხარში ამოუვლდეთ და დავეხმაროთ მას ბინის დაბრუნებაში, რომელიც მისმა „მეგობარმა“ თაღლითური გზით წაართვა, რადგანაც ერთიანად ვერ ვახერხებთ საჭირო თანხის შეგროვებას (მიუხედავად ბატონი სერგოს წინააღმდეგობისა), ვაარსებთ დახმარების ფონდს.

ყველა იმათ, ვინც იცით ვინ არის ბატონი სერგო აბაშიძე, რა სიკეთე უკეთებია მას ჩვენი ხალხისთვის, რა დახმარება აღმოუჩენია აფხაზეთიდან დევნილებისთვის, როგორ დადგომია გვერდში ქართველ საორტმეებს, მოვიწოდებთ — თქვენი სურვილის და შესაძლებლობის მიხედვით, გადმოიცხოთ შესაბამისი თანხა შემდეგ საბანკო ანგარიშებზე:

- GEL
სს „სილქ როუდ ბანკი“ თბილისი, საქართველო.
ბანკის კოდი DISNGE22
ბენიფიციარი ზურაბ ლემონჯარიანი
ანგარიშის ნომერი
GE86BT036000680240001
2.USD
Intermediary Bank: BANK OF GEORGIA.
Tbilisi. GEORGIA
SWIFT: BAGAGE22
Beneficiary Bank: Silk Road Bank. Tbilisi. Georgia
SWIFT: DISNGE22
A/N GE56BG000000127344700 USD
Beneficiary LEMONJARIA ZURAB
Beneficiary A/N GE86BT036000680240001
USD
3. EUR
Intermediary Bank: COMERZBANK AG,
Kaiserplatz, 60261, Frankfurt am Main
SWIFT: COBADEFF
Beneficiary Bank: Silk Road Bank. Tbilisi. Georgia
SWIFT: DISNGE22
A/N 400887146900 EUR
Beneficiary LEMONJARIA ZURAB
Beneficiary A/N GE86BT036000680240001
EUR

ჩემი სასიკვდილო აბონია 1991 წლის 22 დეკემბერს დაიწყო...

მე ვარ კოლხ-იბერია...

1991 წლის 22 დეკემბერს მესროლეს... დაიხ... ასე იყო... უგუნურებმა რუსთაველზე გამოათრიეს უზარმაზარი ზარბაზანი, დამიმიზნეს და ჭურვი გამოისროლეს ჩემკენ... დამჭრეს... მართალია მაშინ გადავრჩი... ჯერ კიდევ სული მიდგას, მაგრამ ის კაცი, ის დიდი ერისკაცი, რომელშიც განსხეულებული იყო ჩემი ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის, ჩემი აღორძინების, ჩემი მომავლის იდეა და საერთოდ ვისთანაც ასოცირდებოდა კოლხური-იბერიული სულიერი მისია... ამ სულიერების ცხოველმყოფობა — ოდნავ მოგვიანებით მისსავე მშობლიურ კუთხეში — მარგალიტაში მოაკვდინეს... ესეც იყო, რა თქმა უნდა, საშინელი დანაშაული და გაუკონარი მხაკრობაც... რადგან ის მოკლეს იქ, სადაც მისადმი უდიდესი სიყვარულით იყო ადგილობრივი მოსახლეობა განმსჭვალული და რაც მართალია მართალია — იმ ხალხს თუ მის მიმართ ძალიან დიდი ფობით არ ხარ შეპყრობილი — ვერანაირად ვერ დასწამებ ერთიანი კოლხური-იბერიული სახელმწიფოს მიმართ ორგულობას... უფრო პირიქით, რადგან ის კუთხე და და

ის ხალხი მუდამაჟამს გამორჩეული იყო ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი სულისკვეთებით... თუმცა, გამქცა სიტყვა... რა მინდა ვთქვა: იმ ავადმოსაგონარი პუტჩის შემდგომ მე, საქართველო — გაეტიალდე და გავეკრანდი... იმის შემდგომ მე ბედნიერება არ მღირსებია და იმასაც ვხედავ, რომ ჩემი გადაგვარებული, ცნობიერებაარეული და სულიერება შერყენილი ხალხი უძღურია გლობალიზაციის ცუნამისაგან დაიცვას და გაამაგროს ჩემი თვითმყოფადობის დამცავი, მაგრამ აწ უკვე მორყეული ჯგერბები... და მე, არ ვიცი რა მეშველება... ნუთუ მეც შევეურთდები საუკუნეების განმავლობაში გამქრალ ერთა თუ ეთნოსთა ნუსხას...

ნუთუ ჩემი ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი მომავალიც ოდენ იღუპება და ზღაპარი... ნუთუ მსოფლიოს პოლიტიკური რუკიდან მეც მიწვრია გაქრობა... არ ვიცი... მაგრამ, ის კი ნამდვილად ვიცი, რომ ჩემი ტრაგედია, ჩემი სასიკვდილო აბონია 1991 წლის 22 დეკემბერს დაიწყო... მე მაშინ მესროლეს... გადავრჩი თითქოს... ჯერ კიდევ სული მიდგას თითქოს... მაგრამ, გულწრფელად გითხრათ — ჯერ კიდევ ძა-

ლიან სათუთა ჩემი გადარჩენა... მე სასიკვდილოდ დაჭრილი ვარ... მე ვარ კოლხ-იბერია... ჩემი აღსასრული მოახლოებულია და მე შევლას ვითხოვ... უფალო... უფალო ნუ გამძირავ...
ზურაბ კვარაცხელია

დევნილებს არ სურთ ამ ცხოვრება

აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებული პირები 23 წელია ზუგდიდის საბავშვო ბაღებში, თუ მიტოვებულ შენობებში ცხოვრობენ. მათი ნაწილი სხვადასხვა დროს ხელისუფლებამ ახალი საცხოვრებელი დააკამყოფილა, თუმცა ბევრი ჯერ კიდევ რჩება მძიმე პირობებში. ზუგდიდის მერმა განაცხადა, რომ არსებობს საადმინისტრაციო დაწესებულებების რეკონსტრუქციის სურვილი, თუმცა ვერ ხერხდება, რადგან იქ დევნილები ცხოვრობენ.

საფუძვლიან რემონტზე არა, მაგრამ არასაკმარის ფართებზე ჩივიან საბავშვო ბაღების გამკვები. ბაღების ადმინისტრაცია და ზუგდიდის მერია საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მოუწოდებს, ახალი ბინების გაცემისას უპირატესობა მიანიჭოს საადმინისტრაციო დაწესებულებებში მცხოვრები დევნილების საცხოვრებელი დაკამყოფილების საკითხს.

ზუგდიდის №7 საბავშვო ბაღი ერთ-ერთია, სადაც შენობის დიდ ნაწილში დევნილები ცხოვრობენ.

„ერთი წლის შვილი მყავს და გული მიკვდება ასეთ პირობებში რომ იზრდება. ძალიან გვიჭირს აქ ცხოვრება. რა დროს ფუფუნებაზე საუბარი, როცა ელემენტარული საცხოვრებელი პირობები არ გვაქვს“, — ამბობს გალის რაიონის მკვიდრი, 25 წლის მანველია ფანცხავა.

ამბობენ, რომ ანტისანიტარიის გამო შენობაში მრავლად არიან მღრღნელები და ხშირად დაუკებინათ ბავშვები.

„რა უნდა მოხდეს აქ, რომ სხვაგან გადავიყვანონ არ ვიცი. მაინდამაინც ჩემს სიკვდილს ელოდებიან?“, — თქვა 67 წლის გული ხუბულავამ.

ლტოლვილთა სამინისტროს ზუგდიდის სამმართველოს უფროსმა მანუჩარ ჩილაჩავამ განაცხადა, რომ ორი კორპუსის მშენებლობა უკვე დასრულებულია და უახლოეს მომავალში იწყება კიდევ ორის მშენებლობა.

გილორსავით ახალ – 2016 წელს!

გია ნოღიას აბლაუბა

მეოთხეულისთვის ცნობილია, რომ გია ნოღია, ეს „პატივცემული“ პიროვნება იყო განათლების მინისტრი, დღეს კი იგი პოლიტოლოგია, ილიას სახელობის უნივერსიტეტის სრული პროფესორი, მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიური ინსტიტუტის თავმჯდომარე, რატომ ვუწოდებ მის შეფასებებს აბლაუბას? მკითხველს ქვემოთ შევთავაზებ მის „ბოდიასლ“ ქართველი კლასიკოსების დავალების შეფასების შესახებ, რომელიც პოპულარულ ჟურნალში გამოქვეყნდა და თავადვე დარწმუნდება, რატომ მივიჩნევ ეს წერილი არა წყობილად, არა ხად სჯად.

წაიკითხეთ, თავად განსაჯეთ...
 „ნოდარ დუმბაძეს ძალიან კარგი ტექსტებიც აქვს, მაგრამ ის იყო ლპობის ეპოქაში შესული საბჭოთა ტრიალიტარიზმის იდეურ ლაბირინთებში ტრაგიკულად დაბნეული პიროვნება. კრიმინალური „გაგების“ რომანიტიზაცია ნამდვილად იყო ამ ლპობადი ტრიალიტარიზმის ქართული ვერსიის ერთ-ერთი გამოვლინება და დუმბაძეს აქვს შეტანილი წვლილი მის ლეგიტიმაციაში.“

ჭაბუკა ამირეჯიბის პროზაც ამ სინდრომის გამოხატულებაა, მაგრამ ლიტერატურულად გაცილებით ნაკლებადლირებაული. „დათა თუთაშისა“ – ძალიან სუსტი რომანია: გამიჭირდა მისი პირველი ნაწილის ბოლომდე მიყვანა და თავს ვერ დავაძლავებ, მეორე ნაწილი (ან ამ მწერლის რომელიმე სხვა ტექსტი) ნეტა არ წამეკითხა...“

კოსტანტინე გამსახურდია რატომ ითვლება დიდ და გამოჩენილ მწერლად, საერთოდ არ მესმის. მასსთვის „დიდოსტატის მარჯვენაში“ რაღაც ადგილები მომეწონა, „მთვარის მოტაცებაში“ გაცილებით ნაკლები, „დიონისის დიმილზე“ ლამის ცუდად გაგხდი (ლოგინში ვიყავი ჩაგარდნილი და იმიტომ წავიკითხე საერთოდ) ხოლო „დავით აღმაშენებლის“ წაკითხვის მცდელობა თავიდანვე ჩამივარდა: ეტყობა, ამ ცხოვრებაში ვეღარ წავიკითხავ ვერც ერთს. აქვე დავამატებ, რომ ჩემი აზრით, მერაბ ბერძენიშვილის (!) მიერ შესრულებული მისი ქანდაკება ე. წ. გეგეგეგეგეგეგე (თავისი გამორის მიმართ აშკარად ირონიული) კარგად გამოხატავს კოწიას პიროვნებას.

გრიგოლ რობაქიძის „გველის პერანგი“ მოვალეობის გამო წავიკითხე, სრულიად უბედურე ტექსტია. ჯანდაბას, რომ ეს კაცი აშკარად ფაშისტი იყო, მაგრამ საშინლად უნიჭო რომ იყო?...

თუ არსებობს „ყველაზე დიდი ქართველი“ ნომინაცია, ასეთი ილია ჭავჭავაძეა, მაგრამ დიდი ვერაფერი პოეტი იყო... ძალიან გამიხარდა ნიკა გვარამიას პოსტი, დავით კლდიაშვილი ყველაზე მაგარი ქართველი მწერალიაო. მეც ვთვლი, რომ ძალიან მაგარი და დაუფასებელი მწერალია და არ ვიცოდი, რომ ჩემნიარად სხვებიც ფიქრობდნენ. „ბაკალა დორები“ ძალიან კარგად გამოხატავს ჩვენს სიტუაციას დღესაც და ისევე „ორნაქმარები და უშილო საცოლის ძებნაში“ ვართ ერი...“

ხომ ცხადია, ლოგინად ჩაგარდნილმა ავღამოვობის ჟამს წაიკითხა არა მხოლოდ კოსტანტინე გამსახურდიას ნაღვაწი, არამედ კომაში მეოფის სიხმრად მოვლანდა, ან აშკარად ცხელება სჭირდა, როცა ჭაბუკამირეჯიბის ბრწყინვალე ეპოპეა „დათა თუთაშისა“ გადაფურცლა. ადამიანს აქვს საკუთარი აზრის გამოთქმისა და სხვათა

ნაღვაწის შეფასები უფლება, ეს მისი ნებაა, მაგრამ, შე დალოცვილო, განათლების მინისტრი რომ იყავი, ტუჩების ჩახვეამდე გაიხადო – საქართველოს ღირსეული მწერლები ჰყავს, ლიტერატურის კაბინეტებში მათი სურათები ჩამოკიდეთ და გამონათქვამებით დაამშვენეთ კედლებიო, ახლა კი ხმამაღლა ბუტბუტებ: ფაშისტი, უნიჭო და უვარგისიო. რას ნიშნავს ეს – ცრუ აკრიახებას თუ აკრუსუნებას?!

დიდი კოსტანტინე ბრძანდება: „ისეთი მამლებიც ბევრია ამ ქვეყანაზე, გათენების შემდეგ რომ ჰყვიანო“. გათენდა დიდი ხანია, „გია ბატონო“ კომპეტენტურმა სწავლულებმა ათასჯის თქვეს და დაწერეს, რომ თქვენს მიერ უარყოფილი მწერლები გენიალური მორღაწეები იყვნენ. თქვენი „ყვილი“ ნამდვილად არ ჰგავს ალიონის შემოძახილს, დაგავიანდათ. იგი უფრო პირადი უმეცრების ამოძახილია („ბაკალას ღორები“ და „სამანიშვილის დედინაცვანი“ რომ ვერ გაგირჩევიათ ერთმანეთისაგან – „ილორი“), ყოვლინისა ეყინილებს რომ მოსდით ხოლმე, მაგრამ თქვენ ხომ უკვე ზრდასრული ადამიანი ბრძანდებით, ამიტომ სხვა სინდრომთან გვაქვს აშკარად საქმე, კარგი იქნებოდა იმაზე დაფიქრებულყოფიეთ, „სრული პროფესორ“, ახალგაზრდებმა მართლაც რომ დაგიჯერონ, რასაც „აბლაუბობთ“! იცით კი, რა, უარყოფით სამსახურს გაუწევთ მომავალ თაობას, რომელსაც წიგნი ნაკლებად უყვარს, მათ დიდ ნაწილს კი წაკითხული არა აქვს თქვენგან უარყოფილი მწერლების ნაწარმოებები?

„ბუნების წესი ასეთია, – წერდა კ. გამსახურდია, – მახინჯი ლამაზთან ყოფნას მიეღობს მუდამ, მანკიერია – უმანკოსთან, რეგენი ბრძენს აგვიდებდა ხოლმე, ყბელი – მდუმარეს, ხოლო ლაჩარი გმირს“. დიახაც, რომ ასეა.

აღექსანდრე ნეიმანის „ქართულ სინონიმთა ლექსიკონში“ გვხვდება მრავალფერა სინონიმი – ნამის ჭია. ამ ცხოველის მოხმობა იმიტომ დამჭირდა, რომ ნამის ჭია იქნება ის თუ ნაკელის, მიწაში დაძვრება და დახობილება. უშუქთვალა, ნემსკაუჭისთვის თუ გამოდგება მხოლოდ, სხვა სარგებელი მას არ აქვს. თქვენგან ნამდვილ შემოქმედთა დავაწის „შეითხე-ნა“, კლასიკოსთა სახელის შავი ძაფით დაბლანდვა ცუდი სამსახურია. მათ დია სარკველში შემოჭრილი გაზაფხულის დღესავით ათასფერი სურნელი აავსებს ლეგიონების საღარო. ჯერ არარსებული მოტივებით, რითმებით, ინტონაციებით, კეთილხმოვნებითა და სასწაულებით მორთეს უახლესი ეპოქის სულისკვეთება, თქვენ კი ტლახს ესერთ!...

„მღერის უფრო მეტად უჭირს ამ ქვეყანად. ამიტომაც მუდამ დაღრენილი დადიან ღორები, ვეფხვები და ავაზები. ხოლო თითონები, თავგები და ციყვები მუდამ მხიარულები დაცუნტულები“ – ბრძანა ერთ-ერთმა თქვენგან უარყოფილმა მწერალმა. რა ნიშანდობლივი გამოთქმაა! „თითონებმა და თავგებმა“ ათასჯის რა არ იჭრიონინეს, რა მიწა არ თხარეს, აქაოდა იქნებ როგორმე ჩრდილი მივაყენოთ უნიჭიერეს შემოქმედს, ბატონ ჭაბუკას, რომლის ნაღვაწი ოცდაათ ენაზე ნათარგმნი. საბედნიეროდ, მისი შემოქმედება უფრო შეიძენს დიდებას, რაც წლები გავა. შურიან მოძულეთა შემოტევა მის სიცოცხლეშივე იმდენად

აშკარა აღმოჩნდა, რომ ჭაბუკას 70 წლისთავი ორი წლის დაგვიანებით აღინიშნა – ისიც მწერალთა კავშირის მაშინდელი თავმჯდომარის, სულმნათი გურამ ფანჯიკიძის მეცადინეობით. მაშინ მომეცა საშუალება, მოვალეობით ბატონ ჭაბუკას და განმეცადა მისი დაუმსახურებლად მიყენებული სიხარულგარეული ტკივილიანი განცდები.

დიდი ქართველის ნიჭიერების დაფასების ნათელი მაგალითია წელს ეროვნულ ბიბლიოთეკაში შემორჩენილი კაბინეტის გახსნა, სადაც განთავსებულია ბატონი ჭაბუკას ნოთები, ფოტოსურათები, პირადი წერილები. იგი ჭეშმარიტად ერის მეხსიერებაა. შემენგუვის აქვს სიტყვები: „ადამიანი შეიძლება გაანადგურო, მაგრამ მასზე გამარჯვება შეუძლებელიაო“. დიახ, „გია ბატონო“, ისინი დიდი ხანია გამარჯვებულები არიან და მათთან გაბრძოლება წინასწარ მარცხის ტოლფასია.

ლიტერატურის ცნობილი მკვლევარი გურამ ასათიანი თქვენს მიერ „კრიტიკულური გაგების რომანტიზაციის ნამდვილ მეხობებდ“ მიხნულ ნოდარ დუმბაძეზე ამბობს: „ნ. დუმბაძის ფეროგენი განუყოფელი ნაწილია ჩვენი დღევანდელი მწერლობისაგან, ის თავისებურ ელფერს სძენს ჩვენს ლიტერატურულ ცხოვრებას და მისი განვითარების ერთ-ერთი ყველაზე გაველიანი წარმომადგენელია. უფრო მეტიც: ამ ფეროგენის გარეშე დღეს შეუძლებელია თვით ჩვენი ეროვნული ცხოვრების, მისი ამჟამინდელი რეალობის წარმოდგენა. მან შეძლო ლიტერატურულიდან ცხოვრებაში გადასულიყო და თანამედროვე ქართველობის დიდი ნაწილის განწყობილებებს დაუფლებოდა.“

დიახ, მარად დარნება დუმბაძე განუმეორებელ ფენომენად, იმ სხივად, რომელმაც ქართველიგამოვლილი ეროვნულ ლიტერატურაში შემოიტანა დაუცხრომელი ფიქრი სამშობლოზე, იმ ადამიანებზე, რომლებიც სამშობლოს განცდის გარეშე მხოლოდ უფესო, უსიცოცხლო მცენარეა, მხოლოდ უსული ფიტულია.

ვინც დავსწერო ნოდარ დუმბაძის გახვეწებას მწერალთა სახლიდან, ვინც იხილა იქ მოსული ათასობით თვალცრემლიანი, მწერლის შემოქმედებაზე შეკვარებული ადამიანები, ვინც ნახა თავიულებების კოლონა, რომელიც მანაბლის ქუჩის დასაწყისიდან ხალხის თავზე უწყვეტად გადადიოდა ვით ძვენი და შეჭქინდათ ცხედარდახვეწებულ ოთახში (რადგან მწერლის სახლში შესვლა შეუძლებელი იყო), მას არ მოუბრუნდება ენა, თქვას, რომ ნ. დუმბაძე „ტრაგიკულად დაბნეული პიროვნება“ და შემოქმედიაო.

მაქვს უფლება, გ. ასათიანისა და მისი მსგავსი, ლიტერატურაში კომპეტენტური ადამიანებისა, მჯეროდეს, ისევე, როგორც ახალგაზრდა თაობას, რომელიც ნაკლებად იცნობს ღირებულ ლიტერატურულ ქმნილებებს, არ კითხულობს, ინტერესი გაუქრა საკუთარი ერის სულიერ განძისა და წიადისადმი. სწორედ იმიტომ, რომ არიან „რეგალიების“ მქონე ადამიანები, რომლებიც საპირისპიროს ნახლანდეს, რომელიც ადიდებს უხამსობას, სიმდაბლეს, ამორალობას, პომოსექსუალიზმს. უბიძგებენ წაკითხონ ნაუჩისკაია, რომლის იდეალია ველურობის გამოხატვა, რომ ახალგაზრდა თაობას გაუწელდეს პატივისცემა ეროვნული ფასეულობებისადმი.

თურმე, ჩინეთში ორი წლის წინათ, სამსახურში მეოფე ჩინოვიკებს ჩაუტარეს გამოცდები ჰუმანიტარულ საგნებში, რომლის შედეგად მთავრობამ მიიღო სპეციალური დადგენილება, რომლის მიხედვით ნებისმიერმა ჩინოვიკმა კვირაში მინიმუმ 5 საათი უნდა დაუთმოს კლასიკური მხატვრული ლიტერატურის კითხვას. სახელმწიფოს ყველაზე ძვირად უმეცრება უჯდებაო – ასეთია საყოველთაოდ მიღებული აზრი.

საინტერესო წამოწყებაა. საქართველოს ნამდვილად წაადგებოდა ამგვარი ვალდებულების შემოღება. მაშინ მავანის ტუჩებს არ დასცდებოდა „გრიგოლ რობაქიძის გველის პერანგი“ სრულიად უბედურე ტექსტია, რომ მისი ავტორი ფაშისტი და საშინლად უნიჭოაო“.

ხომ ცხადია, გ. რობაქიძის შემოქმედებას უმაღლესი შეფასება მისცეს შეტყვან ცვაიგმა, რომენ როლანმა, კახანაძისმა და სხვებმა. რამდენიმეჯერ გამოიცა მისი კრებული – „კავკასიური ნოველები“, არჩეული იყო არაერთი ლიტერატურული საზოგადოების წევრად. მავანის მიერ მისი ღრმამაშინარსიანი ნაწარმის ვერგაგება არ ჩაითვლება მწერლის ნაკლად, უნიჭობად, პირიქით, სიღრმისეულმა აზროვნებამ და გამოხატვის თავისუფლებამ აამაღლა გ. რობაქიძე, როგორც შემოქმედი და მოაზროვნე. მის ნიჭს კვებადა უადრესად მძაფრი, მოელი არსების მომცველი სტიქია. და დღეს, ჩვენთვის საკვირველი არ არის განახლების დაუოკებელი მოთხოვნისა და წმინდა ესთეტიკური სფეროდან, გაცილებით უფრო ფართო მსოფლმხედველობრივ სივრცეზე რომ აიყვანა.

საინტერესო ინფორმაციას წავაწყვი გახეთში – პორტუგალიის ერთ ქალაქში წიგნის მაღაზიას გაოტრება ემუქრებოდა. მაღაზიის მფლობელმა სოფლიდან ორი ვირი ჩამოიყვანა, მაღაზიის კარზე დააბა, ყელზე ჩამოკიდა წარწერებიანი აბრა: „ჩვენ არ ვითხოვთ წიგნს“. ამ ფორმამ შედეგი გამოიღო – მაღაზიას წიგნის მკითხველები გაუმრავლდა. ჩვენს მაღაზიებთან ვირის დაბმას ნამდვილად არ ვისურვებდ, თუცა წიგნის მკითხველების რიცხვი საგრძობლად რომ შემცირდა, არასასურველი პროპაგანდისა და ამასთან ჰუმანიზმის, სიფაქიხისა და ამაღლებული იდეების სწრაფვის ქინის მიზანმიმართული ჩაკვლა მგონია.

ყოფილი ხელისუფლების დრო, რომლის მეხობებ თქვენ ბრძანდებით, ბატონო გია, მახსენებს გურამ ბენაშვილის სიტყვებს: „საგულისხმოა, რომ ამგვარი დეკადანსის ჟამს არ იქნებოდა არა მხოლოდ მაღალი მხატვრული ღირებულებები, არამედ ჩლუნგება ძველი შედეგების თვით აღქმის კულტურაც კი... რამდენიმე მწერლის „კონფიფურაციას“ სრულიად არაბუნებრივად ენაცვებოდა ლიტერატურას ადვინებულ მრავალ ავანტურისტს, გრაფომანი, ფსიქიკადარდეული და სულაც აშკარა პათოლოგი... ყველაზე სასტიკნი და მრისხანენი ის ოდიოზური პერსონები არიან, რომელთათვისაც ლიტერატურა ერთი ჩვეულებრივი შობი, უჩინი თუ აზარტია, ვისთვისაც იგი ეპატაჟია, ლაზდარობითა და სკაბრეზით საზოგადოების დაცინვაა...“

ბორის ღაშითაია

პრობლემატიკა-სასიხარული და საწუხარის

უამრავლად არიან განსაკუთრებით საყურადღებო, ამასთან სასიამოვნო ინფორმაცია მოვისმინე სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციასზე, რომელიც სოციალური პედაგოგიისა და ბავშვთა ჯანმრთელობის პრობლემებს მიეძღვნა. უხუცესმა მონაწილემ, ცნობილმა პროფესორმა ავთანდილ კეკეხერე-ელ-კოპაძემ, რომელსაც წლეულს შეუსრულდა 90 წელი, ორსულთა, მეტოქურ ქალთა და ადრეული ასაკის ბავშვთა კვების პრობლემებისადმი მიძღვნილი გამოსვლით ფრიად სასიამოვნო ამბავი ამცნო საზოგადოებას: ბოლო წლებში მკვეთრად შემცირებულა ბავშვთა სიკვდილიანობა.

არანაკლებ სასიხარულო იყო საშუალო თაობის წარმომადგენლის, ევრო-ხმელთაშუა ზღვის ხელოვნებისა და მეცნიერების აკადემიის პრეზიდენტის, ბატონ პაატა კერვალიშვილის მოხსენება კიბოს უჯრედების მაგნიტური სპერთერაპიისათვის მაგნიტური ნაწი ნაწილაკებისა და ნაწი მასალების გამოყენებისა და ამ მეთოდის მნიშვნელობის თაობაზე.

დარბაზი ოვაციით შეხვდა ცნობას, რომ ცნობილი რევმატოლოგი, ქალბატონი ნინო ტატიშვილი მკურ-

ნალობაში შეტანილი დიდი წვლილის გამო დაჯილდოებულია ბრწყინვალეების ვარსკვლავით. ეს ვარსკვლავი კონფერენციის მუშაობის მეორე დღეს, 12 დეკემბერს, ლიუბლიანას ქუჩის №5-ში, ყოფილი რკინიგზის საავადმყოფოს ტერიტორიაზე გაიხსნა.

კონფერენცია ერთობლივად იყო მოწყობილი საქართველოს ჰუმანიტარული და სახელოვნებო აკადემიის, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და საქართველოს საბუნებისმეტყველო აკადემიის მიერ, მის მუშაობას წარმართავდა სოციალური პედაგოგიის დაცვის ფონდის თავმჯდომარე პროფესორი გიორგი ჩახუნაშვილი და ფრიად კარგად იყო ორგანიზებული როგორც ვიზუალური მასალებით, ისე სპექტაკლურად ამ ღონისძიებისადმი მიძღვნილი გაზეითით. ამასთან, იმითაც იყო გამოირჩეული, რომ კონფერენციის მუშაობაში უხნესი, უფროსი, საშუალო და ახალგაზრდული ასაკის სპეციალისტებთან ერთად, როგორც მონაწილეები, ისე კამათში მონაწილეობით, აქტიურობდნენ სტუდენტებიც. თანაც არა მარტო მომავალი მედიკოსები, არამედ მომავალი ინჟინრებიც. საქართველოს პოლიტექნიკური

უნივერსიტეტის ახალგაზრდობა აუღიჯორის წინაშე წარსდგა თავისი ფილმით; „ჩანასახიდან ბავშვს უფლება აქვს იყოს დაცული“.

ამგვარი პრობლემა არახალია, მაგრამ დღესაც არ დაუკარგავს აქტუალობა, რამეთუ საქართველოში წელიწადში ოფიციალურად 100 ათასი, სინამდვილეში კი გაცილებით მეტი აბორტი კეთდება და ესეც არის ერთ-ერთი საგადალო მიზეზი იმისა, რომ ვასული საუკუნის ბოლო ათწლეულის შემდეგ თითქმის განახლებულა საქართველოს მოსახლეობა – 5 მილიონს აღმატებულიდან 3 მილიონ 700 ათასამდე შემცირდა, ამასთან მათგან 800 ათასზე მეტი პენსიონერია.

სამწუხაროა, ფრიად სამწუხარო და ღრმად დამაფიქრებელია ერის ეს უდიდესი სატკივარი და, ეტყობა, ამითაც აიხსნება რომ ამ კონფერენციას საქართველოს პარლამენტის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის კომიტეტთან, სამინისტროებთან, შესაბამის ორგანიზაციებთან და კავშირებთან ერთად თანადგომს საქართველოს საპატრიარქოშიც გამოუცხადა.

ალექსანდრე კლდიაშვილი

გილოსავით ახალ — 2016 წელს!

ოპარ ნანაგა

ჩემო ბატონო მიხეილ! მე თქვენი ერთგული, თქვენით აღფრთოვანებული, ერთგული იმ ახალგაზრდა თქვენი მომხრეთაგანი ვარ, რომელიც დარწმუნებული იყო თქვენს სიმართლეში, თქვენი დარიგებების სისწორეში და მივეყვებოდი მას, თქვენს გვერდში ვიდგე, რომელიც დაუფიქრებლად უზარაქად გვირავდით ჩემს სიყრმის წლებს, რომელიც მზად იყო გაენადგურებინა ნებისმიერი თქვენი მოწინააღმდეგე, მათ შორის ოჯახის წევრიც კი. რომელიც, თქვენი თქმით, თქვენთან ერთად აშენებდა ახალ, ძლიერ საქართველოს.

და აი, ჩამოვყალიბდი **“ახალი ქართველი”**, ჩემი ამბიციებით, ჩემი **“მე”**-თი, რომელიც ჩემი და არაუფრო ვსაჭიროებ დამრიგებლად, მხოლოდ, თქვენ და არავინ სხვას!

ამავდროულად, როგორც თქვენ მასწავლებლით, არ ვცემ პატივს:

- უფროსებს, დედ-მამას, პაპა-ბებოს, რომელთაც თქვენ დამსახურებულად ჩარეცხილვით უწოდებთ. რომელთაც ჩამოვყალიბდი, ხავსმოკიდებული, დაობებული, წინა საუკუნეების ნერვებამშლელი აზროვნება შემორჩენიათ. აქვე გეტყვით, პაპა-ბებოს ჩემს ქორწილში დასწრებაც ავუკრძალე! არ მადარდებს მათი წახილი და გულის გამაწვრილებელი ჩივილი.

- უარყოფთ ქვეყნის, ქართველი ხალხის წარსულს, და არც მაინტერესებს, აბა ეს რა ქვეყანაა?! ცნობისათვის, მომწონს და მაინტერესებს მხოლოდ ამერიკული და ევროპული.

- პატივს არ ვცემ ჩვენს ენას, რადგანაც არავის სტირდება იგი. მე ვეუფლები ინგლისურს. აი, ეს არის ენა, რომელიც ყველას სტირდება, რომლის არცოდნის შემთხვევაში, ადამიანს მომავალი არ აქვს! რადგან მცნება — **„თუ ენა კვდება, ე.ი. მისთან ერთად ერიც კვდება“**, რომ განხორციელდეს, არ მაფიქრებს, მე ჩემი გზა დასახული მაქვს...

- პატივს არ ვცემ ქართულ მრწამსს, ადათ-წესს — ჩამორჩენილი ერის ზნეობად ვთვლი ყოველივე ქართულს.

- პატივს არ ვცემ ქართველ ხალხს, რომელიც არ ვიცოდი თურმე, დაუნის სინდრომით ყოფილა შეპყრობილი. ეს აქამდე არ ვიცოდი!

- მომწონს და პატივს ვცემ თუთბერძენების, დეისაძეების, ტურაშვილების, ბურჭულაძეების, ლონდაროების, ილიას ინსტიტუტის რექტორისა და ზოგიერთ ლექტორთა შეხედულებებს.

- მომწონს ყოველივე ამერიკული და ევროპული, ვინაიდან თვითონ ვარ სულით ევროპელი!

- რაც თქვენ მასწავლებლეთ, ყველაფერი ბეჯითი მოწაფესავით შევითვისე და დავიზუთხე;

- **რომ, ერის გამთლიანებას, ერთმანეთის გვერდში დგომას, სიკეთე მიაქვს. რომ ამ ყოველივეს პირველ რიგში ქვეყნის უძლეველობა და ერის ამაყად, თავაწყულად ცხოვრება მიაქვს.** — ეს არც იფიქროთ, რადგან მიჩვეულები ხართ თავდადუნულ, ქედმოხრილ მონობას და ასევე გააგრძელეთ;

- რომ, რაც შეიძლება პატარ-პატარა ბანაკებად დაწვერიანდით (როგორც ე.წ. პოლიტიკური პარტიები). შუღლით, შურით, ბოლით, კაცთმოძულეობით ეტაკეთ ერთმანეთს, დაუნდობლად ხოცეთ და კლიტეთ ერთმანეთი. იფიქრეთ მხოლოდ ჯიბის და სტომაქის გაკვებაზე;

- არ დაინდოთ მოყვასი, ძმა და მეგობარი. იცხოვრეთ მგლური ცხოვრების პრინციპით, და დევიზით: **„სხვისი ჭირი, ღობეს ჩხირი“**;

- რომ ევროკავშირი თუ ამერიკელები ისე გემოდღვრებენ, თითქოს მათ გარეშე ამ დრომდე ვერ მოვაღწევდით. რომ, რადაც გამოგონილი და უაზრო **“მაპის”** გამო, ისედაც გამათხოვრებულნი, მთლად დაგვკეციეთ — გვასწავლეთ მათხოვრობა, მათხოვრობა ხანგრძლივი — ვდგართხონ ბეჯითად ჩაგმანულ **“ნატო”**-ს კართან და ასე დავრჩებით ალბათ ხელგაწვდილნი. ისინი კი, ისინი გვეუბნებიან სოლომ-გომორის წესით იცხოვრეთ, ჯიში გაყიდეთ (მაინც არ გიწვირთ პასპორტში), დედ-მამას ნუ სცნობთ, ნუ უჯერებთ, წინაპარი და გარდაცვლილი დაივიწყეთ, ისტორია, მრწამსი დაივიწყეთ, მიაფურთხეთ თქვენს თავმოყვარობას, დაივიწყეთ რომელი, ვისი გორისანი ხართ. თქვენ, ბატონო მიხეილ, მიგვიითეთ და მოგვიწოდეთ მათი მოხმენა და დაჯერება, მათ დაკრულზე ცქკვა — ესაა მთავარი, ეს არის თქვენთვის მოგო-

ნილი საკენი, რომ დაივიწყეთ თქვენი დუხჭირი ცხოვრება, შიმშილი, სიცივე, ავადმყოფობა, სხვა უფრო დიდ ფასეულობებზე ხომ ფიქრიც ზედმეტია და ეს წესი — აუცილებლად მისაბაძო.

- რომ სიტყვა ლუსტრაცია არასდროს ახსენოთ, გეკრძალებათო, თორემ ყველა უცხო ჯურის თუ უჯიშობის გამყიდველი, ახლა აქ, თქვენს ქვეყანაში მორგებულა თბილ სკამს და ყველგან ამ ქვეყნის დოვლათს, თუ რამე კიდევ შემორჩენილა, და, თან გემოდღვრავს უტიფრად, უსიროცხოდ, რაზეც ხმა, კრინტი არ დაძრათხე;

- დაივიწყეთ, ვისი შვილი ხართ, რა ჰქვია ან რა ერქვა მშობელ მამას, მის მამასო;

- რომ ერის ამოხრებელთ გვერდში ამოუდგეით, მასთან ერთად თქვენც გაისვარეთ ხელი ძმის სისხლში;

- რომ ძმათა სისხლით მორწყულ მოედანზე როცა ჩვენ ვიმდგრებთ და ვიცეკვებთ, თქვენ ხმა არ ამოიღოთ. თუ ძალიან გვთხოვთ, იქნებ დაგროთ ნება თქვენც ჩვენთან ერთად იმხიარულეთ;

- ომის წაგებით, მამაპაპისეული მიწების დაკარგვისას, იხეიშეთ, — გიხაროდეთ, რომ საქართველო შაგრენის ტყავით პატარავდება;

- რომ, ხელი შეუწყეთ სარანჩასავით მომრავლებულ სექტებს. თქვენი სარწმუნოება დაამცირეთ და ვინ იცის, იქნება დაგასაწუქრონ ჩვენმა ევროპელებმა, ან ოკეანესგაღმა მეგობრებმა;

- რომ, თქვენთვის ოფიციატობა, ხელზე

- რომ სომხები ყველა გზებით და ხერხით საქართველოში უნდა მომრავლდნენ, ხელი არ შეუშალოთ, რადგან მათთვის ექიმს დანიშნულება დაუწვრილა: იცხოვრეთ ან თბილისში ან პარიზში; (მне врач предписал: жить или в Париже, или в Тбилиси)?!

- რომ, დაიჯერეთ, ხმა გაკინდეთ, არ იკამათოთ — სომხების მიერ, თუნდაც უსინდისოდ, მოთხოვნილი ეკლესიები მათ გადაეცით და ბოდიშიც მიაყოლოთ;

- რომ, ქართული (მშობლიური?) ენა, რაც შეიძლება მეტად გააბინძურეთ უცხო, ჯიშინი თუ უჯიშო ხალხის (არა ერის) სიტყვებით და ამით უფრო დიდი **“ჯიპებს”** დაირტყამთ;

- ეროვნება საბუთში რომ არ გიწვირთ, არა უშავს, არ გტირდებათ, ქართველობა ხომ სირცხვილია;

- რომ, მამა ოჯახში რა პატივსაცემია, თუ **“მაცუთი”** არ შემოაქვს;

- რომ, ეკლესიისგან შორს დაიჭირეთ თავი — ეს გაუნათლებლობაა;

- რომ, დაბანა რა საჭიროა, ჭუჭყის სუნი ქართველების იმიჯს მალა სწევს;

- რომ, **“ქეფის”** შემდეგ აუცილებლად ცხვირ-პირი ან დავისგრით ან სხვას ვინმეს დაუფერით;

- რომ, თქვენს ისტორიულ მტერს, რაც შსამინი და მომწამლედი კვების პროდუქტი უწარმოებია, შემოატანინეთ გაამდიდრეთ და ამაზე ხმა არ ამოიღოთ, უფრო მეტიც, მუხლზე უხვეწეთ, გროშებზე დაასაქმონ და თქვენივე ნაშრომი ისევე თქვენ მოგვიდონო.

მიხეილ სააკაშვილს

მოსამსახურებობა, მრეცხაობა, დამლაგებლობა, მოჯამაგირეობა, მონობა რომ გაუმეტებიათ კარგია. ეს შეირბეთ, აიტანეთ ყოველგვარი დამცირება — გირჩევნიათ, იყოთ დამცირებული, ვიდრე მშვიდრები. მეტი რაღა გინდათ — ამით იამაყეთ;

- რომ, ყოველივე სიმახინჯის, ავის, ცუდის, ეშმაკეულის ათვისება თქვენთვის კარგია;

- რომ, **“აგერ გოგო, აგერ ბიჭი, აგერ ბუჩქი”**-ს გაგონებაზე ყველა გაათახსირდით;

- რომ, გოგომ, რომელსაც მოუწოდებენ თავისივე სიბიწის მოფრთხილებისკენ, უნდა უპასუხო: — შენ ვინ გეკითხება, მე ვის დაუწევებო;

- რომ, ინტერნეტი კარგია, ადამიანებს ერთმანეთს არ აშორებს, ის არ ფიტავს, არ აწლუნებს, არ ნერვავს სისხსტიკს. აქედან ყველა **“განსწავლულები”** გახდით — ყველა ინტერნეტში! რაც თქვენს ნაბრძანებს მახსენებს: **“ყველანი ციხეში, ყველანი ციხეში!”**

- რომ, სოფელი დაივიწყეთ, ყველაფერი მამა-პაპისეული ისედაც ჩასარეცხია;

- რომ, მიწასთან მუშაობა სათაქილოა, საერთოდ მუშაობა გომომბაა;

- რომ, როგორ გეკადრებთ, ყოველ მშვიდს და უნიფხვოს თუნდაც ვალის აღებით, სულ მცირე, აიფონი მაინც უნდა გეჭიროთ, ნაკლები როგორ გეკადრებთ, აბა თქვენი კულაბიკობას როგორ გამოაჩენთ;

- რომ, ყველას ინსტიტუტის დიპლომი უნდა ჰქონდეს, თორემ სწავლა რა ბედუნაა;

- რომ, წარსულის სწავლა, მასში ქექვა რად გინდათ, ეს დამდღღელია და გონებას ნუ დაიბინძურებთ;

- რომ, პატრიარქს, თქვენს სულიერ მამას თუ გალანდავთ, ტალახს ესვრით, სულს გაყიდით, გაფულიანდებით;

- რომ, მშობლები როცა დაგვედუკება, საფლაგში ჩვენთვის ადგილი არ მოვიტოვით — ჩვენ ხომ სხვა ქვეყანაში როგორც მონებს ამოგვხვდება სული;

- რომ, არ გამრავლდეთ! თუ შეძლებთ, ერთის ნაცვლად ნახევარი ბავშვის გაჩენას, ასე ჰქენით — ასე უფრო მალე გადაშენდება ქართველობა და თქვენი მეზობლების ნატვრაც ასრულდება;

- რომ, ბიბლიოთეკაში შავი ჭირია მოდებოდეთ, არავითარ შემთხვევაში ფეხი არ შეგიცვლით;

- რომ უფროსებს პატივი არ სცემთ — ესეც გომომბაა;

- რომ საზოგადოებრივ ტრანსპორტში მოხუცს, ქალს, ბავშვს ადგილი არ დაუთმობთ, სირცხვილია;

- რომ, საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ადგილს არავის უთმობთ, რადგანაც თქვენ შემოსულთაგან ყველას დაასწარი, კი არ დაჯდეთ, წამოწეით — ამით თქვენი თანამედროვეობა, კულტურა, განათლება გამოამყვანეთ, ხომ უნდა დაანახოთ ყველას თქვენი ყველას და ყველაფრის მიმართ უგულვებელყოფა და დაცინვა;

- რომ, დედის შეგინება საკუთარ თავზე მაგარი კაცობაა;

- რომ, შარვალი ჩაძრობამდე ჩაიცვით, ეს მოდაშია. იმას არ მიაქცით ყურადღება, რომ მსგავსად სპეციალურად პედერასტებს აცვიოთ;

- რომ, მობილურის მიკროფონი გაირტყეთ ყურებში, გარშემო არაფერი გესმოდეთ და არც არაფერმა დაგაინტერესოთ — ეს **“ახალი ქართველის”** მანიშნებელია;

- რომ, როგორც უწინ იყო, ბიჭმა გოგოსთან იაქტიუროს, არ დაუშვით, აბა გოგო რისი მაქნისია;

- რომ, ქალები გაუშვით საზღვრებს გარეთ სამუშაოდ თუ სამრეწომოდ, აქ კი ცაცებმა ჭკუა დაარიგეთ სხვებს, მუცლები დამებოდ გადაიკეთეთ და უსაქმურები დაეყარეთ;

- რომ, გოგობებმა, როგორც ევროპელებმა და ამერიკელებმა იმდენად მოკლე კაბები ჩაიცვით, ოღნავი, სულ ცოტათი გადახრის შემთხვევაში ნიფხავთან ერთად **“ოლევის ულტრა”** გამოაჩინეთ — ეს არის, რაც არის;

- რომ, უკლებლივ ყველა, დიდი თუ პატარა პოლიტიკაში ჩაერთეთ, ამით თქვენი საქმე დაგავიწყდეთ და მასთან ერთად შიმშილიცო;

- რომ, თუ ვინმე თქვენგანი ქურნალისტობით, ილაპარაკეთ ყველაფერზე სიმართლის გარდა, აგრეთვე ადამიანების ქუჩაში ჩახოცვა, მიტინგების დარბევა **“გააპრავეთ”**. ამით სამსახურებიც შეგინარუნდებათ და იქნება წავახალისონ კიდევცო;

- რომ, მთავარია შენ იყო მაძლარი, მაძლარი ყურმოჭრილი მონა და ბედნიერად ჩათვალე თავი;

- რომ საქართველო იცვლება ქართველებისგან და იცვება სხვადასხვა ქვეყნის გაურკვეველი წარმომავლობის ხალხით, ხმა არ გაიღოთ, თქვენ რა გინდათ, თქვენ ხომ ხართ მაძღვრები;

- რომ შენი სამშობლო იყიდება, შენი მიწა-წყალი იყიდება, შენგან რა მიდის, შენ ხომ მზად ხარ სამშობლო მიატოვო;

- რომ, თქვენი დარიგებისამებრ მამაჩემს, დედაჩემს პატივს აღარ ვცემ, ხმამალა ვენხუბები, ვუფეროვარ კიდევ, თავიანთი უუნარობის, ვუწვობის და უწარობის გამო.

- სასაცილოა, ეს ახიელი ბიჭი ერთი ხელის მოხმით ევროპელად როგორ მაქციეთ, როგორ გამასულელეთ?!

- და მაინც — როცა დამიმტკიცეს, თქვენ არა ჩვენი ერის, არამედ მეზობელი სომხების საამაყო შვილთა ხუთეულში დაუსახელებიხართ, არ დაიჯერეთ და ისევე თქვენ გიერთოვლეთ;

- რომ ჩვენს ქვეყანას დამაქცევრად მოვლენიხართ, რომ მიწასთან გაასწორეთ მეცნიერება, კულტურა, განათლება, ხელოვნება, ქართული თვითმყოფადობა. როცა სანტექნიკოსის ნაქადავებით გვიბრძანეთ ცხოვრების გაგრძელება, ხმის ამოუღებლივ გამოგვეყვიო;

- რომ სკოლებში ყოველგვარი ქართულის, პირველ რიგში წარსულის ამოძიკვა ინდომეთ, მაშინაც გვერდიდან არ მოგშორდით;

- როცა ვხედავდი ქვეყანა თავზე როგორ გვეგრეოდ, ვიფიქრე, ალბათ ასეა საჭირო და ხმაგაკმენდილი ისევე გვერდში მოგვეყვიო;

- რომ, როცა დათესეთ სიცივე, როცა გათიშეთ ერთმანეთისგან მეზობლები, ნათესავები, მეგობრები, ოჯახის წევრები, სანაცვლოდ იანკების ცხოვრების წესი დაუკითხავად ჩავკინებთ, ისევე თანხმობა გითხარით;

- რომ, საქვეყნოდ განთქმულ ჩვენს ქართულ ქიფს გეიფი უწოდებთ, დაგთანხმდით ჩუმად;

- რომ ეროვნული მუხეუმიდან ხელოვნების და ისტორიის საუკეთესო ნიმუშები გაზიდეთ და უგზო-უკვლოდ გააქრეთ, ალბათ ჩვენი სახელოვანი ისტორიის სხვებისთვის გაცნობა განუზრახავს-თქო და ისევე არაფერი ვთქვო;

- როცა წყაროსთან თქვენზე შემზარავი საქმეების კეთებაზე ილაპარაკეს, აღშოთებულმა (აღშოთებულმა ევრო-ამერიკელმა მეგობრებმა მასწავლეს) კბილებით დაგიცვიო;

- როცა ვხედავდი ჩემნაირ ახალგაზრდა, გონებაგამორეცხილ ყმაწვილკაცებს როგორ ასვრევიანდებოდათ ძმათა სისხლში ხელებს და როგორ უსაზრებოდ მომავალს, ხმა კვლავ არ ამოვიღე;

- როცა საქართველოს პატრიოტები, დიდი ილიას მიმდევრები, მათ შორის აწ-განსვენებული სულმნათი, ბატონი აგურამ შარაძე, ქუჩაში საკუთარ სისხლში აბანავთ, უკვე შიმშირებს, სუნთქვა შეშეკრა...

- რომ, როგორ ერთობლივად ქუჩაში ახალგაზრდების ხოცვით, როგორ **“დროს ატარებდით”** ციხეებში პატიმრების წამებით, როგორ ნერვავდით შიშს, დვარძლს, ალბათ ასეა საჭირო-თქო, ვფიქრობდი, მწამდა თქვენი ისევე;

- რომ, როცა მივხვდი, თქვენ საქართველოს გასანადგურებლად იყავით მოვლენილი, რომელიც მხოლოდ შიშს, სიცივეს, შიმშილს, თვითმიკვლელობებს, მათხოვრობას, დალატს, ბოზობას, უფიცობას, ყოველგვარ იმ ხერხს ნერვავდით, რასაც ერის განადგურება მოსდევს, შიშმა შემიპყრო, საკუთარი ტყავის გადასარჩენად გავისუსე და, ისევე თქვენთან დავცვიო;

- რომ, როცა ჩემს ძმას, ყოფილ ფინანსური პოლიციის ოფიცერს დავადებე მიეცით, ვადაცვებთან მისვლა ფულის წამოსაღებად, და როცა მან ნახა და დარწმუნდა, ვისთანაც მიაგზავნეთ მოთხოვნილი თანხის მესაყდრე არ გასანდოა, ხელცარიულ უკან გამობრუნებულს სიკვდილი მოანატრეთ, სახლი გააყიდინეთ, ოჯახი მეზობლის ავტოფარეხში გადასახლეთ, თვითონ კი ციხეში შეავდეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- ბიძაჩემს, რომელიც თავის, ჩვენს და ჩემი დის ოჯახებს ინახავდა, ბიზნესი **“ახიეთ”**, რითაც ისინიც და ჩვენც მშვიდრები, ვალეებში ჩაფლულნი, გამოთხოვრებული დავგვარეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- პატიმარ ძმას, ბიძაჩემს და სხვა მრავალს სულში ჩააფურთხეთ, ქართველობა ანანეთ, აბღავლეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- როცა ჩემს ძმას, ყოფილ ფინანსური პოლიციის ოფიცერს დავადებე მიეცით, ვადაცვებთან მისვლა ფულის წამოსაღებად, და როცა მან ნახა და დარწმუნდა, ვისთანაც მიაგზავნეთ მოთხოვნილი თანხის მესაყდრე არ გასანდოა, ხელცარიულ უკან გამობრუნებულს სიკვდილი მოანატრეთ, სახლი გააყიდინეთ, ოჯახი მეზობლის ავტოფარეხში გადასახლეთ, თვითონ კი ციხეში შეავდეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- ბიძაჩემს, რომელიც თავის, ჩვენს და ჩემი დის ოჯახებს ინახავდა, ბიზნესი **“ახიეთ”**, რითაც ისინიც და ჩვენც მშვიდრები, ვალეებში ჩაფლულნი, გამოთხოვრებული დავგვარეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- პატიმარ ძმას, ბიძაჩემს და სხვა მრავალს სულში ჩააფურთხეთ, ქართველობა ანანეთ, აბღავლეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- როცა ჩემს ძმას, ყოფილ ფინანსური პოლიციის ოფიცერს დავადებე მიეცით, ვადაცვებთან მისვლა ფულის წამოსაღებად, და როცა მან ნახა და დარწმუნდა, ვისთანაც მიაგზავნეთ მოთხოვნილი თანხის მესაყდრე არ გასანდოა, ხელცარიულ უკან გამობრუნებულს სიკვდილი მოანატრეთ, სახლი გააყიდინეთ, ოჯახი მეზობლის ავტოფარეხში გადასახლეთ, თვითონ კი ციხეში შეავდეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- ბიძაჩემს, რომელიც თავის, ჩვენს და ჩემი დის ოჯახებს ინახავდა, ბიზნესი **“ახიეთ”**, რითაც ისინიც და ჩვენც მშვიდრები, ვალეებში ჩაფლულნი, გამოთხოვრებული დავგვარეთ, ხმა არ ამოვიღე;

- პატიმარ ძმას, ბიძაჩემს და სხვა მრავალს სულში ჩააფურთხეთ, ქართველობა ანანეთ, აბღავლეთ, ხმა არ ამოვიღე;

(გაგრძელება მე-9 გვერდზე)

ზურაბ კვარაცხელია 52 წლისაა

სახალხო მოძრაობა “სამმბრელო” და გაზეთი “ილორი” გულითადად ულოცავენ დაბადებიდან 52 წელს ჩვენს მეგობარსა და უდალბატო თანამებრძოლს, შრომისმოყვარეობით, პრინციპულობითა და გულის სითბოთი გამორჩეულ პიროვნებას ზურაბ (ზურბი) კვარაცხელიას და უსურვებენ, რომ მრავალეუმიერ გაეტარებინოს სამშობლოსა და მშობელი ხალხის უანგარო სამსახურში.

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

(გაგრძელება მე-8 გვერდიდან)

— პლანეტაზე ერთ-ერთ ყველაზე სათაყვანებელ ადამიანს, ერის სიამაყეს, მსოფლიოს მრავალჯერ ჩემპიონს, ქალბატონ ნონას, მიტინგზე მისულს ისე მოექცეოთ, რომ ვინც ნახა, არასდროს დაავიწყდება მისი გაოგნებული კითხვანარევი სახე: **“ნუ თუ ეს მართლა ხდება ჩემს თავს, ნუთუ საქართველოში ამა ამას კლავს?”**, ხმა არ ამოიძლია;

— როცა ამ ყველაფრისგან სულატიკებულმა გულის ტკივილი ვიგრძენი, იმ წამლებით მიმკურნალეთ, რომელიც ავადმყოფს კი არ კურნავს, არამედ თურმე, ავადმყოფობას აძინებს (!), მათ შორის ისეთ ავადმყოფობებს, რომლებიც გამრავლებაზე მოქმედებენ, ხმა არ ამოვიღე, ვერ ამოვიღე ვაგლას, რომ ასე იყო.

ვაგლას, რომ ჩემი სულის უსუსურობით, ჩემი არასრულყოფილი ვაკაცობით, თავი მოგვციოთ სამანიპულაციოდ, ჩემი არასათანადო განათლებით, ჩვენი საამაყო ისტორიის არცოდნით, ჩემი გადაბრუნებული გონებით ვიმართებოდი ყოველივე ნათელის საპირისპიროდ...

ვაგლას, რომ შეეცდი! და, ამჯერად ვხვდები, რა დამიტოვა თქვენმა, საბელგ-ამობმულით უფრო მორჩილებამ, უფრო მსახურებამ, ყოველმა თქვენმა სწავლებამ, ყოველმა მოწოდებამ და სათანადოდ ყოველმა თქვენი კარნახით თუ ბრძანებით ნაკეთებმა ჩემმა დანაშაულებრივმა საქმეებმა.

მიხეილ სააკაშვილს

ყველაფერი არც მასხენდება. თქვენ მე საუკეთესო ასაკი დამიკარგეთ. მთელი ჩემი ნაშენი კოშკები დამემსხვრა და დამრჩა მხოლოდ იმედგაცრუება, სიცარიელე... მირჩიეთ, ამ სიცარიელისგან, ცხოვრების ამაოებისგან, რაც თქვენგან მერგო, ჩემს აწვილ სულს რა ვუშველო, რით ვინუგეშო, რით დავმშვიდდე? ამჯერად რა გზას დავადგე, გზასაცდენილი, გამოშტერებული თქვენი დოგმატებით, რა მოვიმოქმედო, როცა შემრჩა ხელში დაცლილი, გაპარტახებული, გავერანებული, გამათხოვრებული სამშობლო, როცა სრული უიმედობა და არანაირი სიკეთის, მომავლის, წინსვლის იმედი აღარ დავგიტოვეთ?

როცა თქვენი ბრძანებით შედეგილი ფასადები გაუფერულდა, ჩამოცვივდა და გამოჩნდა მისი ნაღდი სახე, როგორც თქვენი, ნაცემობის და თქვენი ფარული მომხრეების ნამდვილი, მოღალატეობრივი სახე...

ამჯერად რა ვქნა, როცა არც ნათესავს, არც ახლობელს, არც მეზობელს, არც სამშობლოს აღარ ვუნდებარ. ახლა, როცა ვხვდები, რომ ჩემი სამშობლოს ფეხზე წამოსაყენებლად მაქსიმუმი უნდა გავაკეთო. ახლა, როცა უფსკრულისკენ გაქანებული ქართული სული, ქართული ღირსება, ქართული მრწამსი უნდა გადავარჩინო, რასაც ძალზე დიდი ძალისხმევა სჭირდება, როცა ჩვენი მეზობელი ხალხები უნდა დავარწმუნო, რომ ეს ჩვენი, საქართველოს წინააღმდეგ — ნაკეთი საქმეები ქართველის წინამძღოლობით კი არა, უცხო ტომის ნაშვირის, სააკიანის ნამოქმედარია, რომ საქართველოს მხედართმთავარი, იმ ავადსახსენებელ 2008 წლის აგვისტოს ომში ქართველი, ქართული სულის მატარებელი არ იყო! როცა, როცა, როცა...

როდის მოვიცავო ჩემთვის ჩემს ასაკში, როცა უკვე

გონებაგახსნილმა ვიცი, რომ ვერ გამრავლება უნდა, რომ წარსულის ცოდნაზე დგას მომავალი, რომ უფროსის ცოდნის გაზიარება, მისი პატივისცემა, ერის ზედიზედ დღის ნათელი მომავალია, რომ ყოველივე ქართულს გაფრთხილება და შენარჩუნება სჭირდება, რომ ქართული, ჩვენური ქეიფი სხვებისთვის მაგალითია კაცობის, ძმობის, მეგობრობის, კეთილი მეზობლობისა, რომ ქართული გენი, ქართული გონი უნიკალურია, რაც ვერ მიუნელება მავანთ და მავანთ.

ეს ყველაფერი ჩემი უვიცობის, ჩემი არასათანადო განათლების, ჩემი გამოუცდელია, ჩემი მიამიტობის, 30 ვერცხლად გამყიდველობის, შურის, ბოღმის, ღვარძლის, საკუთარი ტყავის გადარჩენის მცდელობის შედეგია.

რომ მოგვციოთ თავი, საბატონოდ მონად და თქვენც გამომიყენეთ, ქათმის უფლებების ბოძებით, იმ უფლებებით, რომელსაც როცა მოისურვებდით, მაშინ წაადრობდით თავს, იმ მარტივი მიზეზით, რომ ჩემი უფლებები ქათმის უფლებებზე იყო დაყვანილი — ვარსებობდი, მანამ, სანამ გტირდებოდი.

თუმცა, თქვენ რას გვებო ბრალს, მთლად თქვენ არ ხართ ჩემს გაუბედურებაში ბრალეული, ეს ჩემი გაუმაძღრობით, ჩემი მოყვარის სიძულვილის, შურის გამო მოხდა, ჩემი ასაკით, უფროსების არდაჯერებით, რომლებიც მოყვასის, ერის, სამშობლოს სიყვარულს მიქადაგებდნენ. მე კი თქვენსკენ ვაგებოდი და თქვენს დარიგებებს ვისმენდი. დღესაც ჩამეხმის ყურებში ტრიბუნადან თქვენი მოწოდება: **“არც ერთი დამნაშავე არ დაინდო, ყველანი ციხეში!”** ან **“მაგათვის ჩვენ ტყვეა არ გვენანება!”** ან **“სულს ამოგხდით!”** ან **“ნულოვანი ტოლერანტობა!”**

...მხოლოდ ერთს ვაგიმხელთ, რასაც თქვენგან მალულად, ჩემთვის, ჩემი შინაგანი მოთხოვნით ვაკეთებდი: ჩემთვის, ყველასგან მალულად ვლოცულობდი და უფალს შენდობას ვუხვევებოდი ჩემი ცოდვების გამო, იმ ცოდვების გამო, რომელიც თქვენი ბრძანებით სრულდებოდა.

ჩემო ბატონო მიშა, თუ დაგიტოვიათ, რამდენი შეილი დააკლდა საქართველოს თქვენს მიერ ციხეების გაგებით, თქვენს მიერ ქვეყნიდან გაქცეული ქალით თუ კაცით, თქვენს მიერ ჩახოცილი ახალგაზრდებით, თქვენი პროპაგანდით გაკახებული გოგო-ბიჭებით, როგორც თავის დროზე ეს გააკეთა საქართველოს დამაქცევარმა შევარდნაძემ, როცა დაცარიელებულ საქართველოს ყოველი ლეში და მძორი მოეძალა და აქ ფუძნდება! ეს ხომ გამიხსულად, წინასწარ მზაკერულად მოფიქრებული ბოროტებაა საქართველოს მიმართ!

მაგრამ იცოდე — მე წლების მომატებასთან ერთად გონებაც მემარტება და არ გქონდეს იმედი, მეტად აღარ მოვტყუვდები!

უფალი მოწყალეა, ქართველი ერი მიმტყუებელი და როცა მოვინანიებ ჩემს ცოდვებს არა მხოლოდ ჩემს სულიერ მამასთან, არამედ მოვინანიებ სახალხოდ, სხვებზე ამყვებთან, ყველანი ერთად დავდებოდი, და...

საქართველოში სამართალი იხეიმებს!
საქართველოში იმატებს სიკეთე, სითბო, ურთიერთთანადეგობა, კაცობა დაფასდება. გონი დაფასდება, უფროსი დაფასდება, ერი გამრავლდება, ქართველი თავის სამშობლოში ამჯერად იმედინად დაბრუნდება!
საქართველო უსათუოდ გაბრწყინდება, უსათუოდ!
ომარ ნანაშა

ზუბედილი ახალი სასტუმროს წინ ასწლოვანი ხეები მოჭრეს

საინფორმაციო სააგენტო “livpres”-ში გამოქვეყნებული მასალების თანახმად ზუგდიდში, ცენტრალური ბუღვარის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ახალი სასტუმროს წინ, ასწლოვანი ხეები მოჭრეს. ამ ფაქტს ადგილობრივების მხრიდან ნეგატიური გამოხმაურებები მოჰყვა.

“ეს ბარბაროსობაა”, “ვანდალიზმია”, “არც ერთ ქვეანაში ასე უმოწყალოდ არ ანადგურებენ ხეებს”, “მხოლოდ ერთი ძლიერი აშენებული შენობის გამო, არ შეიძლება საქართველოში ხეები ასე იჭრებოდეს”, “რა უფლებით, რის საფუძველზე გასცემენ ასეთ ბარბაროსობაზე ნებართვას”, “რატომ დაუშვეთ, რომ ეს გაეკეთებინათ?”, — წერენ ზუგდიდელები სოციალურ ქსელში.

მათი აღფრთოვანებას სავსებით გასაგებია, რადგან წლების განმავლობაში საქართველოს კლიმატს მიძიმე დადი დაამჩნია ხე-ტყის უთავბოლო ჩხვება. რაც შეეხება ზუგდიდში მოჭრილ ხეებს, ქალაქის მერიის განცხადებით, ხეების მოჭრის ნებართვა შესაბამისი დასკვნის შემდეგ, სასტუმროს გენერალური დირექტორის მომართვის საფუძველზე გაიცა.

“მერიის გამხმარ და ავარიულ მდგომარეობაში მყოფი ხეებისგან მოსალოდნელი საფრთხის აცილების კომისიამ” ნებართვის საფუძველზე ადგილზე შეისწავლა მოცემული ვითარება და დადო შესაბამისი დასკვნა, რის მიხედვითაც, დასტურდება აღნიშნული ხეების მოჭრის აუცილებლობა. სასტუმროს მებატონე იღებს ვალდებულებას, მოცემული ტერიტორია კეთილმოაწესოს. თვითონ წარმოადგინა საგარეულო ესკიზი, და მერიის შესაბამისი სამსახურის მოწონების შემთხვევაში განხორციელდება” — აცხადებს ზუგდიდის მერიის სახოვალდობასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი მათა დუბელაძე.

მისივე განმარტებით, დასკვნის მიხედვით, ხეების ფესვები სასტუმროს საძირკვლის ამოღებისას დაზიანდა, რამაც მცენარეების ხმობა განაპირობა.

კომუნისტის თვითშეფასებიდან მასწავლებლის თვითშეფასებამდე

კომუნისტური პარტიის იდეოლოგიის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილი იყო ბრძოლა სიმდიდრის წინააღმდეგ. მოსახლეობას სიღარიბეში უნდა ეცხოვრა, რათა იგი მთლიანად დამოკიდებული ყოფილიყო სახელმწიფოზე. ამ იდეოლოგიის განსახორციელებლად პარტია დადგინდა მთავრობის იყენება. რამდენიმე დადგენილება, ჩემს მესხიერებას შემორჩა. XX საუკუნის 70-იანი წლის პირველ ნახევარში მოსახლეობას აეკრძალა ორსართულიანი სახლების მშენებლობა. სახლების სიმაღლე არ უნდა ყოფილიყო 3 მეტრზე მეტი. დღემდე შეგვრჩა დაბალკვირანი, მრავალსართულიანი სახლები, ე.წ. „სრუშოვკები“.

პარტიის მომდევნო დადგენილება იყო რომ მოსახლეობას შინაური ცხოველების მხოლოდ თითო-თითო ეგზემპლარი უნდა ჰყოლოდა. ცხოველთა გამრავლება შეწყდა და შინაური ცხოველები წითელ წიგნში შეიჭრა შესატანი.

70-იანი წლის ბოლო პერიოდში შემოიღეს გამდიდრების წინააღმდეგ ბრძოლის არაპირდაპირი მეთოდი. ყველა კომუნისტს უნდა დაეხასიათებინა „შეფასებინა“ მისი სამი მეზობელი. შეფასებაში იგულისხმებოდა მხოლოდ უარყოფითი მხარეები: რას აკეთებს, როგორ აკეთებს, როგორ სუნთქავს, საიდან აქვს შემოსავალი, ხომ არა აქვს „უშრომელი“ შემოსავალი და ა.შ. მოკლედ რომ ვთქვათ კომუნისტს თავისი სამი საუკეთესო კარის მეზობელი საჯაროდ, ღიად პარტიულ კრებაზე უნდა დაეხებებინა, დაესმინა და ჩაეშვა.

ზოგიერთი ჭკვიანი და პატიოსანი კომუნისტს დიდი ძალისხმევით, მაგრამ მაინც ახერხებდა თავისი მდიდარი მეზობელი „შეფასებინა“, როგორც „მათხოვარი“. წინააღმდეგ შემთხვევაში მეზობელს შავი დღე დაადგებოდა.

მეზობლების დასმენა და ჩაშვებამ ახალ, უფრო საშიშ მიმართულებას, ანონიმური წერილების წერას დაუღო საფუძველი, რამაც უამრავი ოჯახი გააუბედურა. როცა ანონიმები ხელისუფლებას და პარტიასაც გადასწავდნენ, ისინი იძულებულნი გახდნენ უარი ეთქვათ ანონიმური წერილების განხილვაზე.

კომუნისტურ პარტიას ვერ უშველა სიმდიდრის წინააღმდეგ ბრძოლამ, ადამიანების გაუბედურებამ, ჩაშვებამ. და ა. შ. 80-იანი წლის მეორე ნახევარში კომუნისტური პარტიის რეიტინგი სულ უფრო და უფრო ეცემოდა, საფრთხე შეექმნა თვით პარტიის არსებობას. ხომ გაეგოვინათ, წყალწადე-ბული ხავს ეკვიდებოდა. პარტიაში დროის გასაყვანად ჩვეულ ხერხს მიმართა: კომუნისტებს, არა თუ სხვა, საკუთარი თავი უნდა დაესმინა, ჩაეშვა, რომელსაც ერქვა კომუნისტის თვითკრიტიკა, თვითშეფასება. თანამედროვე ლექსიკონით — კომუნისტის რეფლექსია.

მე მქონდა შესაძლებლობა დავსწრებოდი, ღია პარტიულ კრებაზე, რამდენიმე კომუნისტის რეფლექსიას. ყველა კომუნისტი რეფლექსიას იწყებდა იმით, რომ მათი მშობლები მუშათა კლასის რევოლუციონერები იყვნენ. სკოლის დამთავრებისას პირდაპირ უმაღლესში კი არ ირიცხებოდ-

ნენ, მშობლების რჩევით შრომით საქმიანობას იწყებდნენ ფაბრიკებში, შახტებში, მეცხოველეობის ფერმებში, სოფლის მეურნეობაში და ა.შ. რამდენიმე წლის მუშაობის შემდეგ მოიპოვებდნენ საგზურს და ირიცხებოდნენ უმაღლესში. ასეთი დასაწყისით კომუნისტები დადებით ქულებს აგროვებდნენ.

თვითშეფასებისას კომუნისტები საუბრობდნენ მხოლოდ თავიანთ სუსტ და უარყოფით მხარეებზე. იყვნენ ძალიან თვითკრიტიკული. როგორც იტყვიან, საკუთარ თავს კრიტიკის ქარცეცხლში ატარებდნენ. მაგრამ, როგორც ცნობილია, იმ დროიდან უკვე სულ მალე, პარტია და რეფლექსია ერთად დასამარდა.

პარტიის ეს გამოცდილება კარგი გაკვეთილი უნდა იყოს განათლების სამინისტროსთვის, რომელიც მასწავლებლის თვითშეფასებით აპირებს წარუმატებელი რეფორმა წარმატებულად აქციოს. ეს იქნება მხოლოდ დროის ვაყვანის მცდელობა.

დღეს არავინ იცის ძველი რეფორმა გრძელდება თუ ახალი დაიწყო. თუ ახალი რეფორმა დაიწყო, ძველისგან არაფერი არ შეუცვლიათ. თუ ახალი დაიწყო, რა ვადით, განსახლებული თუ განუსახლებელი? მაინც რა არის მასწავლებლის თვითშეფასება, ჯადო თუ ოქროს თევზი?

მკითხველს შევახსენებ რამდენიმე „მარგალიტს“ მასწავლებლის თვითშეფასების „საგანმდებარე“, კომენტარის გარეშე, რადგან კომენტარები უხერხულ მდგომარეობაში ჩააყენებს მათ იმედად მყოფთ.

• „თვითშეფასება ხელს უწყობს

სკოლის მასწავლებელთა მოტივაციის ზრდას პროფესიული განვითარებისათვის“.

• „თვითშეფასება ზრდის მასწავლებლის პასუხისმგებლობას და დამოუკიდებლობას“.

• „თვითშეფასების დახმარებით მასწავლებელი აღმოაჩენს და გადაჭრის ისეთ პრობლემებსაც, რომელთა არსებობაც არც კი მქონდა გაცნობიერებული თვითშეფასებამდე“.

• „თვითშეფასება მასწავლებელი მოსწავლეს უფროებს არა როგორც ცოდნის მიმდებარე, არამედ შემოქმედს რომელიც იღებს აწვდის მასწავლებელს“.

• „თვითშეფასების პროცესი მასწავლებლის პროფესიული და პიროვნული განვითარების ნაწილია“.

• „თვითშეფასება მასწავლებელს მთელი სიცოცხლის განმავლობაში შემსწავლელად აქცევს“ და ა.შ.

მე არ მეგულება თუნდაც ერთი მასწავლებელი, რომელსაც სწამდეს და სჯეროდეს ჩამოთვლილი „მარგალიტების“ „ლაბაზი“ იდეების. თვითშეფასება მარტო-მარტო თუ ასეთი „ჯადო“ და „ოქროს“ თევზია, მაშინ რატომ არ დავიწყეთ თავიდანვე თვითშეფასებით, კრახით დასრულებული, განათლების 12-წლიანი რეფორმა?

დემურ კუხალაიშვილი, ზუგდიდი, ჩხორის საჯარო სკოლის ფიზიკა-მათემატიკის მასწავლებელი

ბილოსავთი ასალ — 2016 წელს!

კაცობრიობის პირველი ენა

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

ძველი აივლები ანუ კოლხები მესეფთა მოდგმას განეკუთვნებოდა. მესეფნი იყვნენ ერთ-ერთი ვინც წინარე კაცობრიობას ცივილიზაცია მისცეს. გონისა და მიმართულების მიმცემი იყო და არის დღესაც (უმთავრესად სულიერი თვალსაზრისით) ძველი კოლხეთს ტერიტორიაზე არსებული მისი პირდაპირი შთამომავალი სამეგრელოს სახით. შეიძლება ითქვას, რომ ბაბილონის გოდოლის წინანდელ, ერთიანი ენის პირდაპირ ნათესავ მებრუნ — ლაზურ ენას არ შეიძლება მოეპოვებოდეს ბარბარიზმები, რადგანაც ყველა სიტყვა ღვთისაგან შექმნილ პირველი ენისგან გამომდინარეობს. ასევე მსოფლიოს ასონიშანთა პირველსაწყისი გამოსახულება მესეფ ღვთაებებიდან არის წარმოშობილი, რაც მინიშნებულაა სიმბოლურად მებრუნ მითებში მესეფთა შესახებ (იხ. მებრუნული ზღაპრები და მითები. გვ. 233 – 234. თბილისი, 1994წ.)

მეცნიერები ირწმუნებიან, რომ ფინიკიელები იყვნენ დამწერლობის პირველ შემქმნელი. ცნობილია, რომ ფინიკიელები ისტორიულ ფინიკიაში მოსულნი იყვნენ. იმ ტერიტორიაზე მათზე ადრე მალაღვანეთარბული პროტოკოლხები ცხოვრობდნენ, რომლებიც მათთან მონათესავე მინოსურ კულტურასთან იყვნენ დაახლოებული. თუ ფინიკიელები დამწერლობაში პირველებად ითვლებიან და თუ შუმერებიდან იწყება ისტორია, ჩვენი პროტოკოლხური ნათესავი ნული იყო მათს წინ და, როგორც მოგვსენებთ, ნულიდან იწყება ათვლის წერტილი. ნული ღვთაებრივი მარადიულობის, გონის, თავის სიმბოლიკაა, რაც ღვთაებრივ ბუნებას გამოხატავს. რადგან ადამიანურსა და ღვთაებრივს შორის ის განსხვავებაა, რომ ადამიანს უმთავრესად თავისი მნიშვნელოვანება და ქვენა გრძობები აწუხებს. ადამიანურობა მდგომარეობს ძირითადად იმაში, რომ ის ვიღაცას უნდა წარმოადგენდეს, ხოლო ღვთაებრიობა ამ მიდრეკილებების დათრგუნვაშია. მესეფნი, რომლებიც ნულის სისტემით ცხოვრობდნენ, იყვნენ წარმართი ღვთაებები, გველისებრი სიბრძნის უსახელო ბრძენკაცნი. ნული ზეციურობასთან შეერთებაა, რადგანაც მარადიულობა ნულისებრი ფორმისაა – არც საწყისი აქვს და არც დასასრული.

შანური, იგივე ჭანური მოდგმა, რაც განმარტებულია **San-Sante-SANT** წმინდას, შანუა – ნიშნობას, ხელდასმულობას ნიშნავს. მებრუნები ზეციური ცოდნის პირველმძღებნი იყვნენ. მოგვსენებთ, რომ კოლხთა ერთ-ერთი უმთავრესი სალოცავი კერა მუხაჯ ბრძენკაცთა მინიშნებით კოსმიური ცოდნის მიმდებარე იყო. მუხის თაყვანისმცემლები კი მუხას ემს-

გავსებოდნენ და ბერძენები დიდ სამკაროსეულ ცოდნას ფლობდნენ.

ძველი ბერძენი მოგზაური სტრაბონი წერდა, რომ შავი ზღვის პირას გაშლილი ვრცელი სამეფო კოლხა სვანთა, ქვეყნად ერთ-ერთი უძველესი და უსრულქმნილესი ანბანის (უკეთ ანბანთა) შემქმნელი, მაშვრალი, მამაცი, დახელოვნებული ხალხი, რომელსაც უმდიდრესი საზღვაო ტერმინოლოგია აქვს საკუთარი და არა ნახესხები (იხ. აკაკი გელოვანის „**მითოლოგიური ლექსიკონი**“, გვ. 87, თბ. 1983წ.)

მეცნიერი ა. ურუშაძის წიგნ „**ბერძნულ ენაში**“ (თბ. 1987წ., გვ.5) მითითებულია: „**წინარე ბერძნულ სამყაროს გაანდა მალაღვანეთარბული კულტურა, რის საფუძველზეც ბერძნებმა გაამდიდრეს საკუთარი ლექსიკური მარაგი. იმავე წიგნში წერია, რომ ჩვენი ნათესავისგან შეითვისეს დამწერლობა და რამდენიმე საუკუნის შემდეგ შექმნეს საკუთარი დამწერლობა ფინიკიურზე დაყრდნობით**“ (გვ.8).

მცირე ერთა და ეთნოსთა დემოკრატიული განვითარების ინსტიტუტში, სხვადასხვა ისტორიულ და მეცნიერულ წყაროებიდან მიღებულ, წინარე კოლხური ხანის ასონიშნების საფუძველზე (რომლებიც უძველესი მსოფლიოს უზარმაზარ ტერიტორიებზე იყო გამოყენებული), ღვთის მადლით, სულიერებიდან გამომდინარე, შეიქმნა დღევანდელი კოლხური ანუ აიური დამწერლობის ანალიტიკური ვერსია. ზეციური მადლით მინიშნებული ეს დამწერლობა იმ უძველესი ხანის დიდ ტერიტორიებზე განფენილი ძველი აიური მოდგმის დიდების გამომხატველია.

წინარე კოლხური ლაზარმს ენაა

ქრისტესმდებრივი სიყვარულით და მისი მადლით მოგახსენებთ, ძვირფასო მკითხველო, რომ წინარე კოლხური ლაზარმს ენა, რომელიც მარგალიტისებურად ბრწყინავს დღევანდელ მებრუნ ენაში, განსაკუთრებით, მის ფოლკლორულ სიდიადეში. დიდებული წინარე კოლხური, იგივე იბერიული ენაა და დღესაც თვალსაჩინო ადგილი უკავია მსოფლიოში. ის თავისი მშვენიერი ლირიზმით დიადი წარსულის გამოძახილია. კოლხურისგანაა წარმოშობილი სვანური და ქართული ენებიც.

კაცობრიობის პირველი ენის (რომელიც ბაბილონის გოდოლის აშენებისას დაწვევდა) პირდაპირი ნათესავი დამდებებულ და დაწუნებულ მებრუნ ენაში სულიერი თვალსაზრისით დამალულია დიდი საკრალური ცოდნა, რომელიც იყო და არის მთელი კაცობრიობისათვისა გონისა და მიმართულების მიმცემი. ღვთის წინაშე შექმნილი და კურთხეული ენაა. იგივე მოდგმა ელის იესო ქრისტეს მტოვრედ

მოსვლას, რომ კოლხური (მებრუნული) ენის აღორძინებით მიეცეს მთელ კაცობრიობას ქრისტეს ნათელი. ლაზარმს აღორძინებით იქნება კოლხას (აიას) გაბრწყინება.

ღვთის მადლით წინარე კოლხურის აღსადგენად უნდა მოხდეს მის პირდაპირ შთამომავალ მებრუნ ენასთან დაკავშირებით გენეტიკურად ახლოს მყოფი იბერულ – კავკასიურ, ინდოევროპულ და სემიტურ ენებში კოლხური ფესვების ძიება.

წმინდა წერილში ნათქვამია, ვინც პირველი იყო უკანასკნელ ჟამსაც ის იქნება პირველი. წინარე ისტორიულ ხანის დასრულებისას კაცობრიობის ცივილიზაციის მიღება ოქროს საწმისის კრავთანაა დაკავშირებული, რომელიც აგრეთვე უკავშირდება ბოლო ჟამის პერიოდს აპოკალიფსური კრავის სახით. პირველი და უკანასკნელის შეერთება მარადიულ წრიულ ფორმას ქმნის. მარადისობა რომ დამკვიდრდეს, ჭეშმარიტება უნდა იხეიძოს. ხოლო ვინც ჭეშმარიტებას შეიცნობს, ის გაათავისუფლებს მას. ჭეშმარიტი თავისუფლება ქრისტეს ნათელით უნდა გამობრწყინდეს, რაც ახალი იერუსალიმის დამკვიდრებას ნიშნავს, რადგან ენებითა და სისხლით მოპოვებული თავისუფლება წუთისოფელივით დროებითია.

თავისუფლება ჭეშმარიტებაშია

„**შეიცან ჭეშმარიტება და ჭეშმარიტება განგათავისუფლებს შენ**“ – გემოდღვრავს წმინდა წერილი, და მართლაც, ნამდვილი თავისუფლება ჭეშმარიტების შემეცნებაშია. გონებრივი წინსვლა, მრავალმხრივი სიბრძნე და სიმართლე, რომელიც საღი აზროვნების საუნჯეა და მისი არსებობის წარმართველი, აიძულებს გრძობებს დაემორჩილოს მას, ხდება შეგრძნებათა მმართველი, თავის თავის უფალი. ადამიანის ყველაზე დიდი მტერი თავისუფლებისა და გადარჩენის გზაზე, პირველ რიგში საკუთარი თავია, რომელიც საკუთარი და წინაპრების ცოდვა-მადლითაა დამძიმებული. შემდეგ მისი მტერია საზოგადოება და ეშმაკი. დემონი, როგორც ბოროტი სული, ენებებს თავსაც დედაშიწაზე, რა თქმა უნდა, ადამიანთა ცოდვების გამო და მათივე მოწვევით, ფსევდოთავისუფლებაზე ქადაგებით, დაღუპვისაკენ მიჰყავს ადამიანთა სულები, როგორც ამქვეყნად, ისე იმქვეყნად სატანჯველში ამყოფებს მათ. ადამის შეცდომის შემდეგ ისტორიულად არსებული ყველა ცივილიზაცია ადამიანთა ენებითაა შექმნილი, რომლის დროსაც გონებას უმთავრესად ეუფლება ენება. ამიტომ კაცობრიობა სულ შვითსა და ომებში იყო. გრძობითი განცდა, რაც ენებისგან ჩნდება, დროებითია. იკარგებოდა და იკარგებოდა სამოთხის მარადიულობის გაგება და ადამიანთა ამ

ცოდვით დამძიმებულ სამყოფელს წუთისოფელი დაერქვა. ადამიანი კარგავს თავისუფლების ჭეშმარიტ გააზრებას. ენებისგან აღტკინებული თავისუფლებას უწოდებდა იმ დროებით გატაცებას, რომელიც მას წუთისოფლის ტყვეობაში აქცევდა და ბიწიერების ჭაობში ცოდვით დაცემულს სულ თავისკენ ექანებოდა. ყველაზე დიდი უბედურებაა, როცა ადამიანმა არ იცის თავისი ენებათა საზღვარი.

ნამდვილი თავისუფლება ბედის ნებებზეა, რაც თავის თავზე გამარჯვებით მოიპოვება. როდესაც ადამიანის გონებრივი და გრძობითი სამყარო ისწრაფვის ღმერთის მსგავსებისაკენ. ე.ი. ჭეშმარიტების შემეცნებისაკენ, რომლის ნაყოფია სამოთხისეული ნეტარება მართლმადიდებლური ეკლესიური ცხოვრებით, სულიერი განწმენდით, ღვთის შეწვევით, ენებათა ძლიერად ადამიანს პოულობს სვეტდნიერ ამადლებულ განცდას, რაც მის სულს ძალიან სჭირდება. ის ემსგავსება იმ ფრთამალ ფრინველს, რომელიც მისწრაფვის მადლა და მადლა, რომლისთვისაც თითქოს არ არსებობს არც ზღვარი და არც შეზღუდვა. სახარებაში ნათქვამია: „**ნეტარ არიან მშვიდნი, რამეთუ მათ დაიმკვიდრნენ ქვეყანა**.“ „**ითხოვეთ და მოგეცემათ**.“ „**დააკუნეთ და გაგებებთ**.“ რაც მთავარია სხვისადმი მიმართული ჩვენი სურვილები, კარგი თუ ცუდი ბუმერანგით უკან გვიბრუნდება. ნუ განვიკითხავთ სხვას და არც ჩვენ განვიკითხებთ. კეთილგონიერებით ისაუბრეთ დადებით და უარყოფით ფაქტებზე და კეთილგონიერებითვე მოგვეგებოთ თქვენ! შეიძლება ადამიანი სასახლეში ცხოვრობდეს და ათასობით მსახური ჰყავდეს, მაგრამ მონა იყოს თავისი ზნეცემული გულისთქმებისა, რადგანაც ყველაზე მდიდარი ის ადამიანია, ვინც მცირედითაც კმაყოფილია. ასე რომ ჭეშმარიტი თავისუფლება ნეტარებაშია, რაც ღვთისა და მოყვასის დიდი სიყვარულით მოიპოვება. როგორც ვიცით, დღემდეა დამძიმებული ცოდვებით. ნამდვილ სრულ თავისუფლებასა და ნეტარებას ადამიანის უკვდავი სული ზეცაში პოუვებს, რადგანაც მისი ხორციელება პირველქმნილი ცოდვის გამო ცოდვისკენაა მიდრეკილი.

ასე რომ ადამის მოდგმას უნდა ახსოვდეს დღევანდელი მისი ჭირთათმენა და სიმართლისათვის, ქრისტეს სახელისათვის დევნა მის შთამომავლობას წაადგება. ენებით თუ სისხლით მოპოვებული თავისუფლება, პიროვნული იქნება ეს თუ საქვეყნო, დროებითია! მისი სიტყვა მარცვალია, ზოგი ხად მოხვდება ზოგიც ხად... ნუ დააბნევთ, იკვებთ და კვებთ სხვაგვ.

მალზაზ ბრიბოლია

ერთი დასანანი კაზუსის შესახებ

გაზეთ „ილორის“ 8-15 დეკემბრის (№343) ნომერში დაისტამბა „საერთო გაზეთიდან“ გადმოხედილი წერილი სათაურით „რა საიდუმლოს მალავს ეკის სამონასტრო კომპლექსში აკლდამა?“. ჩვენ უკვე ვწერდით, რომ გარკვეული ძალები მცდელობის შედეგად დაიბლოკა რედაქციის ელფოსტა, რამაც გარკვეული ხარვეზები წარმოშვა და შეუძლებელი გახდა სარედაქციო პორტფელის გადამოწმება. სწორედ აღნიშნული ტექნიკური მიზეზების გამო საჭირო შეიქმნა წერილის ოდნავ შემოკლება. ამ მიზეზით, გამოვიდა ისე, რომ სრულ ინტერვიუს იძლეოდა ახალგაზრდა ადამიანი ლევან ხუბულავა, სინამდვილეში კი ხუბულავა პასუხობდა ჟურნალისტის მხოლოდ პირველ ორ შეკითხვას, დანარჩენი ინტერვიუ კი ეკუთვნოდა ქალბატონ თამარ დადიანს. სწორედ ეს უზუსტობა გახდა დადიანთა ერთ-ერთი შთამომავლის ქალბატონ თამარ დადიანის გულისწყურმის მიზეზი. იმის გამო, რომ თითქოს დაირღვა ობიექტური ჭეშმარიტება, ქალბატონმა თამარმა რედაქციას გამოუგზავნა საკმაოდ მკაცრი შინაარსის წერილი, რომელსაც უცვლელად ვთავაზობთ ჩვენს მკითხველებს:

„გაზეთი „ილორის“ რედაქციას ბატონო რედაქტორო,

მსურს გაუწყოთ შენიშვნის სახით წარმოქმნილი ჩემი, როგორც დიდებულითა გვარის, ძირძველ დადიანთა შთამომავალი და ბოლშევიკ ხელისუფალთა მიერ დღემდე დევნილის აზრი თქვენს წინა ნომერში, კერძოდ მიმდინარე წლის 8-15 დეკემბრის №343 (402) ნომერში შემოკლებით დაბეჭდილი მასალაში სათაურით: „**რა საიდუმლოს მალავს ეკის სამონასტრო კომპლექსში არსებული აკლდამა**“ – ხელოვნურად თუ არახელოვნურად ზოგადად ისტორიული ფაქტის დადასტურებასთან დაკავშირებით, რაც მდგომარეობს შემდეგში:

„საერთო გაზეთიდან“ შემოკლებით გადმოხედილი მასალაში ერთ-ერთი რესპონდენტი, კერძოდ ლევან ხუბულავა არის საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის აქტივისტთა კავშირის ახალგაზრდული განყოფილების ლიდერი, რომელიც ნამდვილად იბრძვის დადიანთა ნატახტარის ტერიტორიაზე (სოფელ ეკის) აღმოჩენილ რეპრესირებულ-დახვრეტილ ადამიანთა ისტორიების დასადგენად და მომხდარი ფაქტისადმი სამართლებრივი შეფასებისათვის.

„საერთო გაზეთის“ მასალაში გამოქვეყნებული სხვა საკითხები ნამდვილად არ ეხება 20 წლის მოდგმას – ლევან ხუბულავას და ის არ არის ასევე დადიანთა გვარის მემკვიდრე, მითხვად წავლელადი ქონების დაბრუნებისთვის მებრძოლი. ამ საკითხებს კონკრეტულად შეეხო დადიანთა გვარის წარმომადგენელი.

პატივცემულო რედაქტორო, ვთხოვთ მოიძიოთ „საერთო გაზეთში“ გამოქვეყნებული სრული მასალა, კარგად შეისწავლოთ და გამოასწოროთ დაშვებული შეცდომები. ისტორიულ ფაქტებთან და მემკვიდრეობის საკითხებთან მეტი დაფიქრება გეჭირდება.

მადლობა. ბოლშევიკ ხელისუფალთა მიერ დევნილი, ძირძველ დადიანთა წარმომადგენელი

თამარ დადიანი

რედაქციის კომპლექსში: ქალბატონო თამარ, შეგვიძლია დაგამშვიდოთ – გაზეთ „ილორს“ სრულიად არ აინტერესებს, თუ რა შედეგით დასრულდება დადიანის მემკვიდრეთა შორის განაღებული ქონებრივი

ძიებლობა და ვის დადიანთა გადაბრეცილი ნაღია დარჩება საკუთრებაში, ვის – დაფხავებული საქათმე, ხოლო ვის – ძირგავარდნილი ტაშტი. ჩვენ უფრო ნანგრევებად ქცეული ისტორიული ძეგლების ბედი გვაინტერესებს, რომელსაც, როგორც ჩანს, არც დიდებულ გვარიშვილთა ახლო თუ შორეული მემკვიდრეები აქცევენ დიდ ყურადღებას და არც ხელისუფლების წარმომადგენლები. ამიტომ, თქვენ შეგიძლიათ „შევიდალ“ გააგრძელოდ დავა დადიანთა ქონებრივი მემკვიდრეობისათვის, ჩვენ კი კვლავაც ხშირად გამოგაქვეყნებთ მასალებს საქართველოში ისტორიული ძეგლების საგადალო მდგომარეობის შესახებ. საწყენი ისაა მხოლოდ, რომ მავანნი ამ სიძველეებში მხოლოდ პირად საკუთრებას ხედავენ და არა ქვეყნისათვის საზოგადოებრივ ძეგლებს. სწორედ ეს იქნება მუდამ ჩვენი ზრუნვის საგანი! ღრმა პატივისცემით, რედაქტორი

ბილოსავით ახალ — 2016 წელს!

ვალერი კვარაცხელია: ლენინგრადის ბლოკადის დროს რუსმა ხალხმა არნახული გმირობა გამოიჩინა. უზრდელო და გაუნათლებელია, ვინც იმ გმირულ დღეებს აბუჩად აიბღებს

საქართველოს თავდაცვის მინისტრ თინა ხიდაშელის განცხადებით, ერთი წლის წინათ ყველა ერთუზიანობით უყურებდა რუსეთის წინააღმდეგ დაწესებულ სანქციებს, ფიქრობდა, რომ ეს შეზღუდვები რუსეთში გამოიწვევდა ეკონომიკის დაცემას, ხალხი გავიღობდა ქვეყნიდან და ხელისუფლება გამოფხიზლდებოდა. თუმცა ერთი წლის წინათ მინისტრი იმასაც ამბობდა, რომ რუსეთი არის ქვეყანა, რომლის მკვიდრი ლენინგრადის ბლოკადის დროს, 900 დღე ვირობდეს და კატებს ჭამდნენ. “კრიზისი იყო მეორე მსოფლიო ომის დროს, მაგრამ ისინი გადარჩნენ და გაიმარჯვეს. სწორედ ამ ქვეყანასთან გვაქვს საქმე. ცნება სიღუბნისა და ბედნიერების, რაც აქ ამერიკაში გვაქვს, ან საფრანგეთში, ან იტალიაში, არის სრულიად შეუსაბამო და სწორედ ეს არის შეცდომა, რომელსაც ყველა ვუშვებთ”, — განაცხადა თინა ხიდაშელმა.

“ჩვენ გვაქვს თემების წამოწევის მიზეზი. მთავარი საკითხია საქართველოს ხელისუფლების ზოგიერთი წარმომადგენლის მხრიდან მკაფიო ანტირუსული რიტორიკა. პირველ რიგში, ეს ეხება თავდაცვის მინისტრ ხიდაშელს, რომელმაც განაცხადა, რომ რუსეთისთვის სანქციები სულერთია, რადგან ეს ხალხი მიჩვეულია ძაღლებისა და კატების ჭამას (იგულისხმება ლენინგრადის ბლოკადა). ეს უკვე ადემატება ყველა ზღვარს. რაც შეეხება ნატო-ს, ჩვენთვის სულერთი არ არის, რომელ სახელმწიფო-პოლიტიკურ ბლოკში არიან ჩვენი მეზობლები. რა თქმა უნდა, გვაშფოთებს რუსეთის საზღვრებთან ნატო-ს სხვადასხვა ცენტრისა და ოფისის გახსნა. ეჭვი არაა შეგპაროს, რომ პოზიციას არ შევიცვლით. გეოპოლიტიკური ამოცანები ეროვნული ინტერესების მიხედვით უნდა გადაიჭრას. არჩევანი კი საქართველოს ხელისუფლებაზეა”, — განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გრიგორი კარასინმა.

კარასინის ამ განცხადებებს გამოეხმაურა საქართველოს მაშინდელი საგარეო მინისტრი ვიქტორ კვიციანი: “მე არ მჯერა, რომ თინას ეთქვას რაიმე ასეთი ლენინგრადის ბლოკადის შესახებ. ეს მოვლენა იყო გმირობის მაგალითი საბჭოთა კავშირის ერების არაერთი წარმომადგენლისა და ის ისეთივე ხელშეუხებელი და ისეთივე საამაყო, როგორც ძალიან ბევრი ასეთი გმირობა მრავალი ერის ბრძოლისა ფაშის მიხედვით წინააღმდეგ, ამიტომ მე არა მგონია, რომ თინას ასეთი რამ ეთქვას”.

მინისტრ ხიდაშელის ბოლოდროინდელ განცხადებებსა და მათგან მომდინარე შესაძლო საფრთხეებზე პოლიტოლოგი ვალერი კვარაცხელია გვესაუბრება.

— ბატონო ვალერი, ბევრი პოლიტოლოგი სოციალურ ქსელში აღშფოთებას ვერ მალავს თავდაცვის მინისტრის უპასუხისმგებლო განცხადებების გამო. თინა ხიდაშელის შეურაცხყოფილი განცხადება ლენინგრადის ბლოკადის დროს რუსი ხალხის გმირობაზე რუსეთის საგარეო უწყებამ ცხვირწინ ავიფრიალა...

— თინა ხიდაშელის საქციელი დაუფიქრებელი, უკულტურო, გაუნათლებელი ადამიანის საქციელია. ლენინგრადის ბლოკადის პერიოდში რუსმა ხალხმა არნახული გმირობა გამოიჩინა. უზრდელო და გაუნათლებელია ყველა, ვინც ამ გმირულ დღეებს აბუჩად აიბღებს, მაგრამ ამაში თინა ხიდაშელი არ არის დამნაშავე. დამნაშავეა საქართველოს ყველა ხელისუფლება, რადგან 25 წელია, საქართველო მხოლოდ რუსეთის შეურაცხყოფით არის დაკავებული — წლების განმავლობაში მთავრობებმა ხაზი გადაუსვეს იმ დიდ და მართლაც, შეუდარებლად ლამაზ ურთიერთობებს, რომლებიც საქართველოსა და რუსეთს ჰქონდა.

— ხიდაშელის ამ განცხადებას გრიგორი კარასინი გამოეხმაურა და რამდენიმე დღეში რუსეთის თვითმფრინავმა საქართველოს სპაერთ სივრცე დაარღვია...

— არა მგონია, სპაერთ სივრცის დარღვევა ხიდაშელის განცხადების გამო მომხდარიყო. თურქეთმა თვითმფრინავი

ჩამოუგდო რუსეთს და ომი მათთან არ დაუწვია და, მით უმეტეს, თინა ხიდაშელს ამხელა მნიშვნელობას არ მიანიჭებდნენ. კარასინმა კი ნამდვილად გაბრაზებულმა იტყობა ამ თემზე. ქართველი პოლიტიკოსების დაუფიქრებელი საუბრები წვეთწვეთობით ავსებს რუსეთის მოთმინების ფიალას და ორ ერს შორის გაუგებრობასა და დაპირისპირებას აღრმავებს.

— მართალია, ერთი თინა ხიდაშელი ხელისუფლება არ არის, მაგრამ, როდესაც მის განცხადებებს ქვეყნის მთავრობის მეთაური უპასუხოდ ტოვებს, ამ შემთხვევაში იგულისხმება თუ არა, რომ თავდაცვის მინისტრი მთავრობის პოზიციას გამოხატავს?

— ხიდაშელი ამ განცხადების გამო აუცილებლად უნდა დასჯილიყო, მაგრამ, სამწუხაროდ, მან ხმამაღლა თქვა ის, რასაც მთავრობა ფიქრობს. საერთოდ, დიდი შეცდომა და დიპლომატიური სიბეცვა, როდესაც ერთი რომელიმე სახელმწიფო მეორეს ასე შეურაცხყოფს. ეს არავის უნდა შერჩეს, ამ შემთხვევაში დანაშაული თავდაცვის მინისტრმა ჩაიდინა და, თუ მას მთელი ხელისუფლება არ ემხრობა, მაშინ თანამდებობიდან უნდა გაეთავისუფლებინათ ან ბოდიში მაინც მოეხდევინებინათ მისთვის. საგარეო საქმეთა მინისტრმა რაღაც ბოდიშის მაგვარი კი ამოიღულა, მაგრამ ასეთი ბოდიში შეცდომაზე უარესია. მის განცხადებას გულწრფელობა აკლდა...

— საკითხისადმი საქართველოს ხელისუფლების ასეთმა მიდგომამ რა ზიანი შეიძლება მოგვაცენოს?

— რუსეთთან უხეშ საუბარს ძალიან დიდი და ძლიერი სახელმწიფოებიც ვერ ბედავენ. ევროპისა და აზიის უდიდესი სახელმწიფოები თოვლისწინებენ, ვისთან აქვს საქმე. სამწუხაროდ, საქართველო ამას არ აკეთებს, რაც გვეტეობა კიდევ. ჩვენი სახელმწიფო სამ ნაწილად არის დაყოფილი, მაგრამ ისეთი სახე გვაქვს, თითქოს სუვერენული და დამოუკიდებელი ქვეყანა ვიყო, თითქოს ჩვენი იურისდიქცია ყველგან ვრცელდებოდეს. არადა, საქართველო არის დანაწევრებული ქვეყანა, რომელიც გადაწყვეტილებებს თვითონ ვერ იღებს და ყოველ ნაბიჯზე კარნახობენ, რა თქვას და მოიხიქვდეს. ჩვენი მთავრობა ამერიკის მიერ, ამერიკის ელჩის ხელით იმართება.

— საქართველოს დიდი საფრთხე ემუქრება “ისლამური სახელმწიფოსგან”, თუ რუსეთმა ბოლომდე იბრძოლა და ტერორისტული სახელმწიფო დაშალა, ბევრი ტერორისტი თავშესაფრის ძებნას საქართველოში ეცდებოდა. ვინ დაიცავს საქართველოს მოსალოდნელი საფრთხისგან — ნატო?

— ნატო თავის თავს ვერ იცავს, რადგან ნატო-ს “დირექტორი” — ამერიკა, თვითონვე არის ტერორისტული სახელმწიფოს შემქმნელი და მკვებავი. რამდენიმე ხნის წინათ რუსეთის პრეზიდენტი გამოვიდა და პირდაპირ დაადანაშაულა თურქეთი — ნატო-ს წევრი ქვეყანა, რომ ის “ისლამური სახელმწიფოს” ნაჭურვალ ნავთობს ატარებს თავის ტერიტორიაზე და გვაქვს მსოფლიო ბაზარზე. ვლადიმერ პუტინმა ფაქტები გამოამხეურა, მაგრამ რეაქცია არავის ჰქონია. ეს ტერორისტებთან თანამშრომლობაა.

ამერიკამ “ისლამური სახელმწიფო” ისე შექმნა, როგორც საერთაშორისო დანიშნულებების მქონე სტრატეგიული იარაღი. ტერორისტული სახელმწიფო ბირთვული იარაღის საპირწონედ შექმნეს, რადგან ბირთვული იარაღი დამანგრეველია და მისი გამოყენება არავის სურს. “ისლამური სახელმწიფოს” შექმნით ამერიკელებმა კავშირების ისტორიაში არნახული და გაუბრუნარი რამ ჩაიდინეს — ტერორისტებს სახელმწიფო შეაქმნევინეს.

ეს მონსტრი ჩვენს ქვეყანასაც ემუქრება, ტერორისტებს საქართველო საკუთარ ვილაიეთად აქვთ გამოცხადებული. მსხველი მხოლოდ რუსეთია, მხოლოდ მას შეუძლია “ისლამური სახელმწიფოს” ბედის გადაწყვეტა.

საქართველოს ხვალისდელი დღე რუსეთის სიძლიერესა და მის გამარჯვებაზეა დამოკიდებული.

— და, თუ ჩვენი ხელისუფლება განაგრძობს რუსეთის ისეთ შეურაცხყოფას, როგორც თინა ხიდაშელმა გაბედა, როგორ ფიქრობთ, გვერდით დაგვიდგებიან?

— თუკი რუსეთი იგრძნობს, რომ უარყოფითი იმპულსები, რომლებიც საქართველოდან მიდის, არის გარედან თავსმოხვეული და საქართველოს მოსახლეობა ასე არ ფიქრობს, რა თქმა უნდა, რუსეთის დამოკიდებულება ჩვენი ქვეყნისადმი შეიცვლება. მეზობელ ქვეყანას უამრავი ბერკეტი აქვს, რომ ჩვენ მათი დამანგრეველი შედეგები ვიწვინოთ, ამისთვის ომი აუცილებელი არ არის, მაგრამ საბედნიეროდ, ასე არ აკეთებს. რუსეთმა იცის, რომ ქართველი ხალხის დამოკიდებულება მათდამი არ ემთხვევა ხელისუფლების თვალსაზრისს.

— ბატონო ვალერი, როგორ ფიქრობთ, შესაძლებელია, თინა ხიდაშელის უაქვალაციო განცხადებებმა ომში ჩაგვაბას? ჩვენ გვახსოვს 2008 წლის ომი და მისი გამოწვევა მიზეზები.

— არა მგონია, ხიდაშელის განცხადებების გამო რუსეთმა ომი დაგვიწყოს, მაგრამ ცუდია, რომ ხელისუფლებაც ასე ფიქრობს. ამას ხიდაშელის დაუსჯელობა ძალიან პარაკებს.

საქართველოს თავდაცვის მინისტრი თავისი მომხადების დონით, ინტელექტით, მეტყველებით და თუნდაც ქუსტიკულაციით არანაირად არ შეეფერება მინისტრის თანამდებობას. თინას არ აქვს ის განათლება, რომ მინისტრის პორტფელი ჰქონდეს. ესაუბრა მპა ნასშირვაშვილი

გაზეთ “ილორის” მთავარი რედაქტორის კომენტარი: რაც შეეხება ლენინგრადის ბლოკადას, იგი 1941 წლის 8 სექტემბერს დაიწყო და 1944 წლის 18 იანვარს დასრულდა.

ეს იყო გერმანელთა მიერ ლენინგრადზე განხორციელებული სამხედრო ოპერაცია, კოლური სახელწოდებით, „ნორდლიხტი“ (ანუ ჩრდილოეთის ნათება). ალყაშემორტყმულ ლენინგრადში მიმდინარეობდა ბრძოლა გადარჩენისთვის.

ქალაქში დარჩენილი იყო 2,544,000 ადამიანი (მათ შორის, 400,000 ბავშვი), მეომრები, რომლებიც იცავდნენ ქალაქს, სურსათის მარაგი კი ქალაქს მხოლოდ 1-2 თვე ჰყოფნიდა. ამას დამატება ისიც, რომ დაბომბვის შედეგად დაიწვა საწყობები, სადაც ინახებოდა სურსათ-სანოვანის მარაგები. ქალაქში გაჩნდა ყველა სახის ტრანსპორტი, რადგან საწვავი ფაქტიურად არ დარჩა. ქალაქს არ მიეწოდებოდა წყალი და არ ფუნქციონირებდა კანალიზაციის სისტემა, რადგან დაბომბვამ ინფრასტრუქტურა დაანგრია.

შესაბამისად, შემოიღეს ბარათები — 400 გრამი პური მუშებზე და ინჟინერ-ტექნოლოგებზე, სოლო დანარჩენზე 250-გრამი ერთ სულ ადამიანზე. ცოტა ხანში რესურსების შემცირების გამო, რაციონი კიდევ უფრო შემცირდა და 200-150 გრამი გახდა. დაიწყო შიმშილობა, ხალხი მარადილობდა, გახშირდა მკვლევრობები, ერთი ნაჭერი პურისა და ბარათისთვის კლავდნენ ადამიანს. ეს ხომდენ და არბევდნენ მადლიერებს, საცხოვრებს. ხალხი პირდაპირ ქუჩაში ეცემოდა და კედლებოდა. სასოწარკვეთილი ადამიანები ჭამდნენ ყველაფერს — ცხოველებს, ძაღლებს, კატებს, ვირთხებს, ფრინველებს. წებოსგან ხარშავდნენ სუფს, ყლაპავდნენ წამლებს — გლიცერინს, ვაზელინს.

მიუხედავად შიმშილისა და დაბომბვისა, ძალაგამოცდილი ხალხი მიდიოდა ტაძარში, სადაც მსახურობდა ალყაშემორტყმული ქალაქის საეგარელი მწყემსი, მეფე ალექსი, რომელიც ლენინგრადის ზეციური მეოხის — წმინდა ალექსანდრე ნეველის იმედით ამხნევებდა ხალხს.

პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე აცხადებს, რომ, თუ ხიდაშელმა ლენინგრადის ბლოკადის შესახებ ასეთი რამ მართლაც თქვა, პრემიერ-მინისტრი ვალდებულია, ან საჯაროდ გააკეთოს, ან გადააყენოს თანამდებობიდან.

„რუსეთში სწავლების დროს მინახავს ადამიანები, რომლებსაც პასპორტში ბეჭედი ერტყათ იმის დასამტკიცებლად, რომ ლენინგრადის ბლოკადა გადაიტანეს. ისინი

უამრავი პრივილეგიით სარგებლობდნენ. ეს წარმოუდგენელი გმირობა იყო. იყო მომენტი, როცა დღიურად 40 გრამი პური ხვდებოდა ადამიანს, წყალი არ იყო, ყინულს ამტვრევდნენ და იქიდან ამოჰქონდათ წყალი. ამიტომ ხიდაშელის განცხადება ჩვენი წინაპრების სლოგანის შეურაცხყოფაა. ეს მაგონებს ოქტომბრის უტაქტო განცხადებას, ფეკალიაც გაიყიდება რუსეთში. დაკნინდა ჩვენი საზოგადოება, რომ ასეთი რამ რეაქციის გარეშე გაატაროს იმ იმედით, მერე რა, თინა ხიდაშელმა ეს ხომ რუსეთზე თქვა და არა — ამერიკელებზე, ევროპელებზე?! ბოლოს და ბოლოს, ომის პირველ წლებში ინგლისშიც იყო კანიბალიზმი, როცა ლონდონისთვის ბრძოლა მიმდინარეობდა. როდესაც მოსკოვზე შეტევა უშედეგოდ დასრულდა, პიტლერმა გადაწყვიტა, ბლოკადით აეღო ლენინგრადი. სტალინმა დასავლეთის ფრონტიდან გამოიძახა შუკოვი და ლენინგრადის დაცვის მთავარსარდალად დანიშნა. მაშინ შუკოვმა არაადამიანური ბრძანება გასცა, დაეხვრითათ იმ ჯარისკაცის ოჯახის წევრები, რომელიც გერმანელებს ტყვედ ჩაბარდებოდა. თუმცა მალევე გამოეს ბრძანება ძლიერ გადაათქვეყნა თავნება შუკოვს. ძალაში დარჩა მხოლოდ ის, რომ ტყვედ ჩაბარებულის ოჯახის წევრებს აღარ აძლევდნენ პურის ბარათებს, რაც შიმშილით სიკვდილს ნიშნავდა“, — აღნიშნა სოსო ცინცაძემ.

მისივე თქმით, ინტელიგენტი ოჯახები დისტროფიები, ტლექიანები ხდებოდნენ, იხოვებოდნენ, მაგრამ კატისა და ძაღლის ხორცს არ ჭამდნენ. მაგრამ იყვნენ ისეთებიც, რომლებიც იპარავდნენ პურის ბარათებს, რადგან ბარათზე სახელი და გვარი არ ეწერა. სოსო ცინცაძე თვლის, რომ ხიდაშელი და რესპუბლიკელი ახლა გრძნობენ, რომ იზრდება იმ ადამიანთა რაოდენობა, რომლებსაც იმედგაცრუება აქვთ გავერობელების ჭრილში. ამიტომ შესაძლოა, ხიდაშელს მართლაც სურს, რუსეთთან ისე დაძაბოს ურთიერთობა, კონფლიქტამდე მიიყვანოს საქმე, ეგებ, მაშინ მაინც მიგვიღოს ნატო-ს, მაგრამ ამის იმედად ყოფნა ისუსტელება.

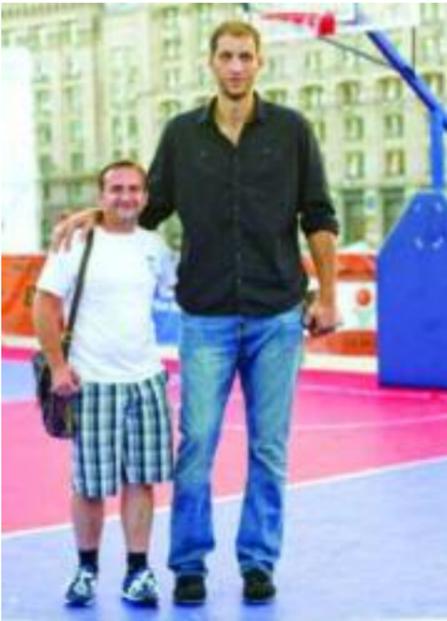
ისტორიკოსი ვიქტორი ოთხმეზური აცხადებს, რომ მსგავსი განცხადებების გაკეთება არ შეიძლება და სახელმწიფო მოხელეები ფრთხილად უნდა იყვნენ, როცა ცალკეული ხალხის გაჭირვების თემით აპელირებენ. ისტორიკოსი ფიქრობს, რომ დიდი ხანია, რუსი ერის სიძულვილით იზრდებიან მომავალი თაობები. არადა, შეიძლება რუსული პოლიტიკა არ მოგწონდეს, მაგრამ ეს ერების სიძულვილში არ უნდა გადაიხარდოს.

„ლენინგრადის ბლოკადა მეორე მსოფლიო ომის გმირული ბრძოლის ფურცელია, როცა გაუსაძლის პირობებში მყოფი ხალხი ფაშისტებისაგან იცავდა თავის ქვეყანას. ფაშისტი არავის გაუმართლებია დედამიწის ზურგზე, ვის წინააღმდეგაც არ უნდა ყოფილიყო ის მიმართული. ლენინგრადის ბრძოლის დიდი მნიშვნელობა რომ ჰქონდა, ეს იქიდანაც ჩანს, რომ ამდენ ხანს გაგრძელდა და ამდენი ხნის განმავლობაში გერმანელები არ მოეშენნენ ლენინგრადელებს. ადამიანი ყველაზე დიდი ცხოველია დედამიწის ზურგზე და, როდესაც გაუსაძლის მდგომარეობაში ჩავარდება, ყველაფერი კადრულობს. ამიტომ ამის მართლ რუსებზე განზოგადება არ შეიძლება. საშინელებები გაუკეთებიათ ყველა ქვეყანაში. მსოფლიოს ნებისმიერი ადამიანი მოიქცევა უღირსად, თუკი ის ჩავარდება გაუსაძლის მდგომარეობაში. ამის მაგალითია “გოლოდომორი“, — აცხადებს ვიქტორი ოთხმეზური.

ქართველი ხალხის შეურაცხყოფაა ის, რაც, ყოფილი პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის სიტყვებით რომ ვთქვათ, “ამ ყ-ქალამ” წამორთმა, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ ეს ტურტრუცანა, გაზულუქმული აყვია დედაკაცი თერასოდეს გაიგებს იმ ლენინგრადელთა თევზანწორებასა და სიმამაცეს, რომლებიც 900 დღე ჩასტყვოდნენ სიკვდილს თვალეში, მაგრამ ერთი ნაბიჯითაც არ დაუხევიათ უკან!

ბილოცავით ასალ — 2016 წელს!

სკორტული კუთხე მიჰყავს შურნალისტ ბიორბი ჯალალანიას ქართველი ბოლიათი — “საქართველოში ჩემი სიმაღლის ჯერჯერობით არავინ არის”

“სიმაღლის წყალობით, უცხო ადამიანებს ძალიან მოსწონთ ჩემთან ფოტოების გადაღება, მანერებენ და სელფს იღებენ”

იცით, ვინ არის საქართველოს საკალათბურთო ისტორიაში ყველაზე მაღალი სპორტსმენი? ცენტრალური თავდამსხმელი სერგო ათუაშვილი, რომლის სიმაღლე 2 მეტრი და 23 სანტიმეტრია.

სამბო ათუაშვილი: — საქართველოში ჩემი სიმაღლის ჯერჯერობით არავინ არის.

— მშობლებიც ასეთივე მაღლები გყავთ?

— მშობლები და და-ძმებიც შუა ტანისანი არიან. თუმცა, პაპა 199 სანტიმეტრი იყო, დიდი პაპა — 2 მეტრზე მაღალი ყოფილა.

გორის რაიონის სოფელ მეჯვრისხევში დაიბადე. კალათბურთის თამაში მე-9 კლასიდან დაიწყო და გადმოვედი

თბილისში. სკოლის დამთავრებისთანავე ბათუმის “ბასკოში” მიმიწვიეს, მერე ესპანეთის “ვალენსიაში” გადავედი. ვთამაშობდი საფრანგეთის, ლატვიის, ლიტვის, პორტუგალიისა და სხვა მრავალი ქვეყნის გუნდებში. მოკლედ, ევროპული გუნდები მოვიარე და საქართველოს დავებრუნდი — “სოხუმში” ვთამაშობ. სიმაღლის გამო დისკომფორტი არ მქონია. ერთადერთი — ფრენის დროს მექმნება პრობლემები, ძლივს ვთავსდები თვითმფრინავის სავარძელში. სიმაღლე არც ქალბატონებთან უთიერთობაში მიშლის ხელს. ჩვენთან, ქუჩაში, გაკვირვებული მყოფლები თვალს, ევროპაში კი ჩემნაირი ბევრია. განსაკუთრებით მაღლები სერბები არიან, მათ შორის 180 სანტიმეტრი საშუალო სიმაღლე მიიწვევა.

სიმაღლის წყალობით, უცხო ადამიანებს ძალიან მოსწონთ ჩემთან ფოტოების გადაღება, მანერებენ და სელფს იღებენ. კალათბურთი რომ არა, ფოტომოდელობაზე დავეფიქრებოდი-მეთქი, — ვხუმრობ ხოლმე.

— დაოჯახებული ბრძანდებით? — არა.
— ხშირად ძალიან მაღლებს დაბალი გოგონები მოსწონთ.

— სიმაღლე არ არის მთავარი კრიტერიუმი, არც ის, შეგვერემანია გოგო, თუ ქერათმიანი, უფრო იმას ვანიჭებ მნიშვნელობას, თუ რამდენად მიადვილდება ურთიერთობა...

— კალათბურთელობაზე ალბათ ბავშვობიდან თცნებობდით.

— სულაც არა. ბავშვობაში ერთხანს კარატე მიტაცებდა, თუმცა არ დადგა ჩემგან ჯეკი ჩანი. ოჯახის ყველა წევრს საკმაოდ კარგი დამოკიდებულება გვაქვს სპორტთან. ჯანსაღი ცხოვრების წესით ვცხოვრობთ. მამჩემი და ჩემი ძმა მოჭიდავეები იყვნენ. კალათბურთის გარდა, ჩემი ერთ-ერთი ყველაზე დიდი გატაცება

ავტომანქანებია. ახალი დაბრუნებული ვიყავი საქართველოში, ისე გავიხარე ახალი მაგისტრალი რომ დამხვდა, ნახევარ საათში მეჯვრისხევში ვიყავი. არც გამხსენებია ვიდეოკამერები და სწორედ მათი წყალობით ეს ქროლა 300 ლარი დამიჯდა.

— თვითმფრინავის სავარძელში მთავანება მიჭირსო, — ამბობთ. ავტომანქანაში არ გექმნება პრობლემა?

— მე არა, ჩემ უკან მჯდომმა იდარდოს, რადგან მანქანის სავარძელი თითქმის ბოლომდე მაქვს გაწეული.

— ტანისამოსს სად იძენთ?

— ძირითადად, საზღვარგარეთ ვყიდულობ. ყველაზე მეტად ფესსაცმლის შერჩევა მიჭირს — ფეხი 52 ზომა მაქვს. რაც შეეხება წონას, 135 კილოგრამი გახლავართ.

— თქვენზე მაღალი ვინ და სად შეგხვედრიათ?

— ვენაში ვიყავი, ვვარჯიშობდი. მე რომ მეგონა, ყველაზე მაღალი ვიყავი მოედანზე, უკნიდან ვილატამ ხელი დამადო, მივიხედე და ადამიანის მხრები დავინახე. დაბლა დავიხედე — სკამზე ხომ არ დგას-მეთქი. აღმოჩნდა, რომ 231 სანტიმეტრი სიმაღლის სპორტსმენი იყო. ფერადკანიანი, თანაც მხოლოდ 16 წლისა.

— კიდევ რომელი ქართველი იცით ასეთი მაღალი?

— ჩემს ნაცნობებს შორის არავინ, თუმცა ისტორიას თუ გადავხედავთ, ვახტანგ გორგასალი ყოფილა მაღალი, ზოგიერთი ცნობით, 240 სანტიმეტრი სიმაღლისა.

— უახლოესი გეგმა რა გაქვთ?

— საქართველოს ოთხგზის ჩემპიონი გახლავართ, მინდა მეხუთედაც განვიცადო ეს სიხარული.

რედაქციისათვის: ინტერნეტის მეშვეობით მოვახერხეთ მსოფლიოში სიმაღლის რეკორდსმენის დადგენა და აღმოჩნდა, რომ ჯერჯერობით ამერიკელი მამაკაცი ყოფილა

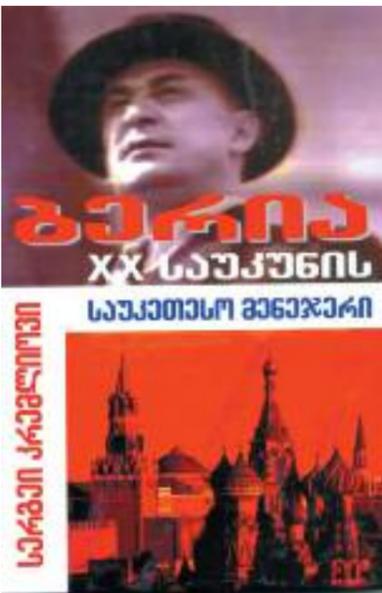
შველახე მაღალი მსოფლიოში
გინესის რეკორდების წიგნის მიხედვით, მსოფლიოში ყველაზე მაღალი ადამიანი გახლდათ 272 სმ სიმაღლის რობერტ უოდლოუ. იგი პიპოფიხით (სხეულის მუდმივი ზრდა, რომლის შეჩერება მედიცინის ჩარევითაც კი შეუძლებელი ხდება) მძიმედ იყო დაავადებული, რამაც გამოიწვია და დაანქარა მისი მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სიმაღლეში ზრდა.

რობერტ უოდლოუ დაიბადა 1918 წელს ამერიკის შტატ ილინოისში და გარდაიცვალა 1940 წელს. უოდლოუს გახვეწებაში 40 ათასი კაცი მივიდა. მისი სასახლე ნახევარ ტონას იწონიდა და 12 კაცი მიაცილებდა.

მკა სალაღია

გამოვიდა სერგეი კრემლიოვის ნიგნ “ლავრენტი ბერია — XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი”-ს თარგმანის მეოთხე ტომი, რითაც დასრულდა ოთხტომიანი გამოცემა

უკვე გამოვიდა I, II, III და IV ტომები სერგეი კრემლიოვის წიგნისა “ბერია — XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი” (რედაქტორი ალექსანდრე შენბელია). გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” მხარდაჭერით. წიგნების შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” ოფისში. ტელ. 599.209.624
თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო “მარჯანიშვილის” ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან. ცნობისათვის დარეკეთ — 557.324.374.

სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” ხელშეწყობით, ქართულ ენაზე, გამოვიდა დიდი რუსი პუბლიცისტის, საქართველოში მე-19 საუკუნის თვალსაჩინო საზოგადოებრივი მოღვაწის ვასილ ველიჩკოს წიგნი “პაპასია”, რომელიც ადრე სრულად დაიბეჭდა ჩვენს გაზეთში.
წინასიტყვაობის ავტორები და შემდგენლები არიან როლანდ ჯალალანია და ნუგზარ გოგუა. თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო “მარჯანიშვილის” ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან. ცნობისათვის დარეკეთ — 557.324.374

გამოვიდა შურნალ „აია“-ს მომდევნო ნომერი (№19), რომლის მთავარი რედაქტორია ბატონი ბიორბი სიჭინავა.
შურნალი შეგიძლიათ შეიძინოთ თბილისში, ტაშკენტის ქუჩა №25-ში, I სადარბაზო, ბინა 1.
ზუგდიდში, ფოთში, ხობში, სენაკში, წალენჯიხაში, ჩხოროწყეში, აბაშაში და მარტვილში შურნალის შექმნა შეგიძლიათ სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“-ს წარმომადგენლობაში.
ტელ. 238-03-11
შურნალის ფასია 4 ლარი.

სახალხო მკურნალთა მოუპოო ოფისი
კიდეა მაღალი ნაყოფიერი
ფარმაცოლოგიის, რომელიც მის
დაიკრავს სილიოზს და კვლავ ჩაღვა
სალხის ჯანმრთელობის სასახეა

ლომინტი ბაზნიძის მიერ შექმნილი პრეპარატი არჩენს ათვისებთან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფალებას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუხაილს, ნერვის ანთეზას, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, კუჭრანგს გაფანტული სკლეროზის და შიდსს, შველის ცერებრალურ დაზიანებას, ყურებიდან ჩირქდენას, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, C-ჰეპატიტს, ნაღვლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, სახსრების დაავადებებს, ამყარებს იმუნიტეტს, და სხვა მრავალ დაავადებას.

მკურნალის კოორდინატები: თბილისი, სოფელი შალაში, ბაბ-მეძე ბიჭიძის (ლომინტი). ტელ: 593-22-66-51
თბილისი, აჭყურის ქუჩა №70 (მეტრო “ისანთან”), ყოველდღე — 10-დან 16 საათამდე.

მასთან სიცოცხლეზე ხელჩაქმეულები მიდიან და ჯანმრთელები ბრუნდებიან